TIBETSKÁ SÁGA

DR. LOBSANG T. RAMPA

© TRIGON, 1999
© Dr T. Lobsang Rampa (dědicové), 1976
Translation © Jitka Badoučková, 1999
Illustration © Zdenka Krejčová, 1999

ISBN 80-86159-22-1

Předmluva

Když jsem před několika lety v knize *Třetí oko* popsal svoje létání na dracích mnozí reagovali posměšným povykem. Člověk by mel skoro pocit, že jsem se dopustil kdovíjakého zločinu, že jsem se o tom vůbec zmínil. No a vida – když se dnes trochu rozhlédneme kolem sebe, lidi létající na dracích spatřit můžeme. Někteří vzlétají nad vodní hladinu za pomocí rychlých vlečných člunů. V jiných případech se jedná o „draky lidské výroby kdy se startuje z okraje útesu či jiného vyvýšeného místa, člověk se skokem odrazí a na draku skutečně letí. Ted už nikdo nepomysli na to zpětně uznat, že Lobsang Rampa mě! přece jen pravdu. Hlavně ze ztropili takový rozruch, když jsem o létání lidí na dracích napsal už tenkrát.

Objevila se řada věcí, považovaných ještě před několika lety za „vědecko-fantastické“, zatímco v dnešní době se stávají součástí každodenního života. Můžeme do vesmíru umístit satelit a třeba v Londýně převzít televizní vysílání z USA nebo Japonska. A tohle všechno jsem přece předpověděl

Nyní dokonce už i člověk – lépe řečeno lidé – stanul na měsíčním povrchu. A tak se postupně ukazuje, že mé knihy jsou skutečně pravdivé. Ta kterou právě držíte v rukou, není román, ba ani dílo vědecko-fantastické je to naprosto nepřikrášlená pravda o tom, co se mi opravdu přihodilo, a znovu tu prohlašuji, že v ničem nepřeháním.

Ačkoliv trvám na tom, že tato kniha pravdivá je, máte právo ji považovat za vědecko-fantastickou či něco podobného. Nevadí, klidně se jí i zasmějte a jako scifi ji berte, ale může se vám třeba i stát, že ještě dřív, než ji vůbec stihnete dočíst do konce, přihodí se vám něco, co na její pravdivost poukáže. Musím vás také upozornit, že už nejsem nikomu schopen odpovídat na otázky této knihy se týkající. Jsem v souvislosti se svými předešlými tituly zavalován takovou horou dopisů, že jak z časových důvodu, tak i z finančních (ve smyslu stále se zvyšujícího poštovného) není v lidských silách takovou situaci dál zvládat.

Takže, tady máte mou knížku. Doufám, že v ní najdete zalíbení a dokážete jí

uvěřit. Pokud ne, mohlo by to být i tím, že jste doposud nedosáhli potřebného vývojového stádia.

1. KAPITOLA

„Lobsangu! LOBSANGU!“ Rozespale jsem se začal vynořovat z hlubin mrákotného spánku. Byl to příšerný den, ale teď – aha, někdo mě volá. Vtom ten hlas udeřil znovu: „Lobsangu!“ Zároveň jsem postřehl, že se kolem mě něco děje. Otevřel jsem oči a zmocnil se mě pocit, že se na mě řítí hora. Zároveň po mě hrábla čísi ruka a bleskurychle mě z místa, kde jsem odpočíval, strhla stranou. Bylo to o vlásek, protože těsně za mými zády proletěl ostrohranný kus skály a přitom mi roztrhl roucho. Chvatně ač vrávoravě jsem se postavil na nohy a stále ještě napůl ohromený jsem vykročil za svým dobrodincem k menšímu skalisku, na jehož vzdálenějším konci stála malinká poustevna.

Z výšky se stále ještě snášela sprška drobnějších kamenů a sníh. Náhle se před námi vynořila ohnutá postava starého poustevníka, který k nám běžel, co jen mu stačily síly. Můj ty světe… Z horského svahu se zřítilo několik obrovských balvanů a smetlo poustevnu i s poustevníkem včetně vyčnívající skalní plošiny, na níž poustevna stála. Celý ten balvan měřil do délky nějakých šedesát metrů a prosvištěl vzduchem, jako když větrná bouře žene list.

Můj učitel láma Mingjur Tundrup mě pevně držel kolem ramen. Všechno kolem nás už mezitím opanovala tma a na obloze nesvítila jediná hvězdička, ani sem ze lhaských obydlí nedoléhalo blikání svíček. Vůkol vládla jen a jen temnota.

Vtom se spustil nový proud padajících balvanů, písku, sněhu a ledu a celá ta převislá skála, na níž jsme tak nejistě stáli, se náhle naklonila směrem k hoře a my jsme cítili, jak kloužeme a kloužeme, až nám začalo připadat, že to nemá konce. Nakonec jsme se však s pořádným žuchnutím přece jen zastavili. Zřejmě jsem v tom pádu na pár vteřin ztratil vědomí, neboť jsem najednou cítil, jak zase přicházím k sobě, a na mysli mi vytanuly všechny ty okolnosti, jež nás přiměly vypravit se až do téhle na výsost vzdálené poustevny.

*** * ***

Všechno začalo tím, že jsme si v Potale hráli s dalekohledem, který dalajlámovi daroval jeden laskavý anglický džentlmen. Náhle jsem zahlédl, jak na vrcholu hory povívají modlitební prapory jakoby podle určitého přesného kódu. Rychle jsem tedy dalekohled odevzdal svému učiteli a ukázal mu směrem k vlajícím modlitebním praporům.

Uchopil dalekohled a opřený o zeď nejvyššího patra Potaly se do něj na chvíli zadíval, načež pravil: „Poustevník tam nahoře potřebuje pomoc, je nemocný. Ohlásíme to opatovi a povíme mu, že jsme přichystáni vydat se za ním.“ Rychlým pohybem zavřel dalekohled a předal mi ho, abych jej uložil nazpět do dalajlámova skladiště zvláštních darů.

Rozběhl jsem se tedy vrátit dalekohled na jeho místo a přitom si dával bedlivý pozor, abych snad nezakopl a tu věcičku neupustil – vždyť to byl takový poklad, první dalekohled, jaký jsem kdy spatřil! Poté jsem sešel dolů a naplnil si sáček ječmenem, podíval se, mám-li s sebou dost troudu, a pak už jsem jenom čekal, až se láma Mingjur Tundrup objeví.

Dostavil se brzy, a sice se dvěma ranci, z nichž jeden byl těžký a veliký, ten měl zavěšený na zádech, zatímco druhý byl menší, a ten dal na záda mně. „Dojedeme koňmo až na úpatí hory, ale pak budeme muset koně poslat zpátky domů a šplhat a šplhat. Bude to výstup nadmíru obtížný, abys věděl. Už jsem ho kdysi podstoupil.“ A tak jsme nasedli na koně a sjížděli dolů schodištěm až k místu, kde se na něj napojuje Okružní cesta vedoucí kolem celé Lhasy. Za chvilku jsme dojeli na rozcestí a já jsem jako vždy vrhl pohled doleva směrem k domu, v němž jsem se narodil. Teď ale nebyl čas o tom přemýšlet, vždyť jsme před sebou měli poslání milosrdenství.

Koně začínali mít potíže. Oddychovali těžce a supěli. Kopyta se jim bez přestání smekala po kamení a další výstup už byl očividně nad jejich síly. Nakonec láma Mingjur Tundrup s povzdechem pronesl: „Tak, Lobsangu, tady cesta pro koně končí… Od této chvíle se už budeme moci spolehnout jenom na vlastní nebohé nohy.“ Sesedli jsme tedy, láma koně poplácal a poslal je domů. Otočili se a klusem se rozběhli pěšinkou zpátky dolů,a při tom pomyšlení, že se zas vracejí do stáje, místo aby byli nuceni se dál plahočit vzhůru, jako by celí pookřáli.

Přerovnali jsme si rance a pečlivě prohlédli i naše bytelné hole, neboť jakákoliv škvíra či prasklina by se nám později mohla stát osudnou. Proto jsme je pozorně prozkoumali, stejně jako i ostatní věci, které jsme s sebou nesli. Měli jsme pazourek a troud, jakož i zásobu jídla, a tak jsme konečně bez ohlížení vyrazili a začali šplhat a šplhat po nesmírně příkré skalní stěně. Dělala dojem, že je snad skleněná, tak byla tvrdá a hladká. Špičkami prstů na rukou i nohou jsme se zachycovali i té nejmenší škvíry a postupně s holeněmi stále odřenějšími – přičemž ruce na tom nebyly o nic lépe – jsme se probojovávali až ke skalní římse. Tam jsme na okamžik stanuli, abychom znovu nabrali dech a obnovili síly. Ze skalní průrvy vyvěral drobný pramínek, a tak jsme se napili a také pojedli trochu campy. Nijak zvlášť nám nechutnala, protože jsme ji museli připravit z úplně ledové vody, na skalním výčnělku totiž nebylo na rozděláni ohně místo. I tak jsme se posilněni campou a osvěženi vodou cítili lépe a začali jsme řešit, kudy lézt dál. Povrch skály byl tak hladký, že šplhat po ní se zdálo nemožné, ale my jsme se do toho pustili tak jako před námi jiní. Kousíček po kousíčku jsme si razili cestu vpřed, až se před námi začala postupně objevovat malinká skvrna, která se stále zvětšovala, až jsme dokázali rozeznat jednotlivé balvany tvořící poustevnu.

Stála na samém konci skalního výběžku vyčnívajícího z úbočí hory. Nejdřív jsme došplhali pod něj a teprve o chvíli později jsme se vydrápali až nahoru. Tam jsme pak dlouho seděli a lapali po dechu. Nacházeli jsme se vysoko nad lhaskou planinou a vzduch tu byl tudíž velice řídký a mrazivě ledový. Konečně jsme byli zase schopni stát na nohou a také cesta byla nyní mnohem snazší, takže jsme vzápětí stanuli před vchodem do poustevny.

Přišel nám otevřít stařičký poustevník. Nahlédl jsem dovnitř a zmocnil se mě naprostý úžas nad tím, jak byl ten příbytek maličký. Tři lidé by se tam vskutku nemohli vejít, a tak jsem se odevzdaně smířil s tím, že zůstanu venku. Láma Mingjur Tundrup souhlasně přikývl. Dveře se za ním zavřely, a tak jsem obrátil pozornost jinam.

Příroda si bez přestání klade nějaké nároky, a to občas i velmi naléhavě, takže jsem se začal ohlížet po nějakém „hygienickém zařízení“. A vida, přímo na samé špici oné čnějící skály jsem objevil skalní plošinku vystrčenou ještě víc do prostoru. Měla v sobě dokonce i příhodný otvor, který byl vytvořen či rozšířen lidskou rukou. Když jsem si nad díru dřepl, dostalo se mi odpovědi na otázku, která mi doposud vrtala hlavou. Cestou nahoru jsme totiž minuli podivně vyhlížející hromadu jakoby nažloutlých střepin ledu, z níž tu a tam dokonce vyčnívaly jakési ledové sloupky. Nyní jsem pochopil, že ony nanejvýš záhadné hromádky představují důkaz lidské přítomnosti v poustevně. A teď jsem pobaveně přidal svůj příspěvek i já.

Když jsem tuhle záležitost vyřídil, začal jsem prozkoumávat přilehlé okolí, přičemž jsem si uvědomil, jak náramně kluzká je zdejší skála. Přesto jsem vykročil po úzké pěšince a došel po ní až k místu, kde jsem narazil na viklající se balvan Měl tvar plošiny. Bez skutečného zaujetí mi jen tak hlavou prolétla otázka, proč se taková kamenná deska nachází zrovna tady. Potom zvědavost přece jen zvítězila a já jsem si kámen začal prohlížet mnohem pozorněji, čímž můj zájem o něj ještě víc vzrostl. Byl totiž nesporně dílem lidské ruky. A přece – jak jen by člověk mohl dokázat vytvořit něco takového? A ještě ke všemu byl kámen umístěný na tak podivném místě… A tak jsem do něj jen letmo kopl, zapomínaje, že jsem bos. Bolavé prsty u nohy jsem si pak chvilenku třel, načež jsem se otočil a přešel od skalního výčnělku na opačnou stranu, na tu odkud jsme přišli, s úmyslem ji rovněž prozkoumat.

Připadalo mi ohromující a skoro k nevíře, že jsme dokázali vyšplhat po tak příkrém povrchu. Vypadal jako vrstva uhlazené skály, a když jsem se podíval dolů, cítil jsem se při představě zpáteční cesty opravdu mizerně.

*** * ***

Sáhl jsem po krabičce s troudem a po pazourku, jež jsem měl uloženy v kapse roucha, ale nad tím, co jsem zjistil, jsem až poskočil zděšením a rázem se probral k plnému vědomí. Ocitl jsem se jakoby v nitru hory, dočista nahý a navíc bez životně důležitého ječmene, své misky, troudu i pazourku. Musel jsem zabrblat něco naprosto nebuddhistického, protože v odpověď na svoje zaláteření jsem zaslechl tlumený hlas: „Lobsangu, Lobsangu, jsi v pořádku?“

Jaká to úleva! Můj učitel, láma Mingjur Tundrup byl nablízku. Hned jsem si připadal bezpečněji a odpověděl: „Ano, jsem tady, nejspíš jsem v pádu ztratil vědomí. Přišel jsem o roucho a o všechno, co jsem v něm měl, a nemám nejmenší tušení, kde vůbec jsme a jak se odsud dostaneme. Potřebujeme nějaké světlo, abychom viděli, jak na tom jsme.“

Láma se ozval znovu: „Tuhle chodbu velice dobře znám. Starý poustevník opatroval velká tajemství minulosti i budoucna. Jsou tady uchovány dějiny světa od samého počátku až do doby, kdy skončí.“ Na pár vteřin se odmlčel a potom pokračoval: „Postupuj po hmatu podél stěny, kterou máš po levé ruce, dokud nenahmatáš výčnělek. Když na něj ze všech silzatlačíš, odsune se a otevře se nám vstup do velkého výklenku, kde jsou uložena náhradní roucha a hojná zásoba ječmene. Nejdřív ze všeho však musíš ten přístěnek otevřít a nahmatat troud,

svíčky a pazourek. Najdeš je na třetí polici odzdola. Jakmile získáme světlo, uvidíme, jak můžeme jeden druhému pomoci.“ Usilovně jsem nějakou chvíli mžoural ve směru nalevo od lámy a potom se pustil do prohledávání zdi po levé straně chodby. Veškeré moje úsilí se ale zdálo marné. Zeď byla naprosto hladká, tak hladká, až budila dojem, že byla vytvořena lidskou rukou.

Právě v okamžiku, kdy už jsem toho chtěl nechat, jsem ucítil ostrý výčnělek. Vlastně jsem se o něj udeřil do kloubů tak, až jsem si sedřel kůži, ale začal jsem na něj tlačit znovu a znovu, až jsem nabyl přesvědčení, že se mi k věcem ukrytým v přístěnku v životě nepodaří proniknout. Nakonec jsem zabral ze všech sil, a vida, kamenná deska se s příšerným skřípotem odsunula stranou. Ano, přístěnek tam opravdu byl a nahmatal jsem i poličky. Nejdříve jsem se zaměřil na třetí přihrádku odzdola. Objevil jsem tam máslové lampičky, jakož i troud a pazourek. Ještě nikdy jsem neviděl troud takhle vyschlý. Ostatně také okamžitě chytil a vzplál. Zapálil jsem knot svíčky a rychle uhasil troud, který mi už málem popálil prsty.

„Vezmi dvě svíčky, Lobsangu, jednu pro sebe a jednu pro mě. Je jich tam taková zásoba, že by nám v případě potřeby stačila třeba i na týden.“ Láma se odmlčel, zatímco já jsem se rozhlížel po přístěnku, jestli bych tam náhodou nenašel něco, co by se nám mohlo hodit. Objevil jsem kovové tyče, jež vypadaly jako ze železa zjistil a jež jsem dokázal jen sotva zvednout. Napadlo mě však, že s pomocí tyče by se nám mohlo podařit nadzdvihnout balvan, který, jak jsem zjistil, mému učiteli zavalil nohy, a tak jej osvobodit. Vrátil jsem se tedy k němu už se svíčkou, abych mu vysvětlil, k čemu se chystám. Pak jsem se šel pro tu kovovou tyč. Viděl jsem to jako jedinou možnost, jak svého učitele a přítele ze sevření balvanu vyprostit.

Když jsem stanul znovu před kamenem, odložil jsem tyč stranou a poklekl, abych zjistil, jak by šlo balvan tou pákou vzepřít. Kolem se povalovalo plno dalších kamenů, ale pochyboval jsem, zda budu mít dostatek sil. Vždyť jen tu samotnou tyč jsem sotva uzvedl. Nakonec jsem však přece jen vymyslel, jak na to. Když lámovi jednu z těch tyčí podám, mohl by možná pod balvan vsunout kámen, pokud dokážu balvan alespoň trochu nadzvednout. I láma souhlasil, že by se to mohlo podařit a dodal: „Je to ostatně jediné, co vůbec můžeme udělat, Lobsangu, protože nepodaří-li se mi odsud uniknout, nechám tu kůži. Tak se do toho pojďme hned pustit.“

Našel jsem docela čtverhranný a pěkně velký kámen. Přiložil jsem ho těsně k balvanu a podal lámovi dřevěnou hůl, aby se také pokusil do operace zapojit. Usoudili jsme, že podaří-li se mi balvan opravdu nadzvednout, láma – oběť jeho sevření – pod něj bude moci podsunout onen čtverhranný kámen, a tak se vytvoří dost místa na to, aby mohl nohy vyprostit.

Pozorně jsem si balvan ze všech stran prohlédl, abych zjistil, kterou svou částí spočívá na zemi, a našel místo, kam bych mohl tyč bezpečně zastrčit. Nakonec jsem takový bod přece jen našel a konec tyče zastrčil co nejhlouběji pod balvan. Potom už bylo snadné porozhlédnout se kolem a najít další kámen, který by se dal vklínit pod tyč hned u jejího konce.

„Teď!“ zvolal jsem a sám sebe téměř zahlušil vracející se ozvěnou. Celou

vahou a ze všech sil jsem nalehl na kovovou ryč. Ani se nehnula… Neměl jsem k tomu dost sil. Malou chvilenku jsem tedy odpočíval, načež jsem se kolem poohlédl po tom nejtěžším kameni, jaký jsem dokázal uzvednout. Našel jsem takový našel, chopil se ho a přinesl ke kovové tyči. Pak jsem ho vyzdvihl na její konec, aby tam spočíval v rovnováze a shora jsem se na něj celou svou vahou položil. Zároveň jsem ho stále přidržoval, aby mi z tyče nesklouzl. K mé vrcholné radosti se tyč jemně zakymácela, nepatrně sebou škubla, a pak začala pozvolna klesat k zemi.

Láma Mingjur Tundrup zvolal: „Výborně, Lobsangu, už jsem tam vsunul kámen, takže můžeš tyč povolit a společnými silami ty moje nohy vytáhneme ven."

Překypoval jsem štěstím. Přistoupil jsem k balvanu z protější strany. To už měl láma nohy ze sevření vyproštěné, ale byly samá rána a krvácely. Zmocnily se nás obavy, jestli je nemá i zlámané. Co nejopatrněji jsme jimi zkusili pohnout a šlo to. Sklonil jsem se tedy k jeho nohám až k těsné blízkosti balvanu a navrhl lámovi, ať se pokusí vzepřít na loktech a sunout se pozpátku, přičemž jsem mu tlačil do chodidel. Co nejšetrněji jsem mu tak pomáhal vysoukat se ven. To už bylo zjevné, že poranění nohou je vážné a tržné rány na nich hluboké. Zlomeninu však neutrpěl žádnou.

Láma se dál pachtil ze všech sil, aby se zpod balvanu vytáhl. Šlo to nesmírně ztěžka a já jsem měl za úkol tlačit ho ze všech sil do chodidel a zároveň mu nohy postupně poněkud pootočit, aby se vyhnul vyvýšenině tvořené kamenem ležícím pod balvanem.

Došel jsem k závěru, že právě tahle vyvýšenina lámovi zachránila nohy před úplným rozdrcením. Stále jsme ale ještě neměli úplně vyhráno. Nakonec jsme však přece jen vydechli úlevou. Láma měl nohy zase úplně volné a také já jsem vylezl po čtyřech zpoza kamene, abych mu pomohl uvelebit se na jednom vyčnívajícím kameni.Dvě malé svíčičky nám na další cestu nestačily, a tak jsem se vrátil zpátky ke skalnímu přístěnku a přibral si jich ještě půl tuctu včetně jakéhosi košíčku, do něhož se daly uložit.

Všechny ty svíčky jsme hned rozsvítili, abychom si mohli lámovy nohy pečlivě prohlédnout. Byly rozervány na cucky. Od stehen ke kolenům škaredě rozedřené, od kolen k chodidlům měl láma otevřené rány, maso visící v cárech.

Láma mě požádal, abych se ještě jednou vrátil k přístěnku a přinesl hadry uložené tam ve skříni a džbán s jakousi mastí. Přesně mi popsal kam sáhnout, takže jsem vzápětí džbán, hadry a pár dalších drobností přinesl. Lámovi Mingjuru Tundrupovi se rozzářila tvář, když viděl, že mám i dezinfekční roztok. Od boků dolů jsem mu v něm nohy omyl a poté dle jeho rady jsem všechnu potrhanou tkáň vrátil na původní místo. Někde však bylo maso odervané až na kost… V těchto místech jsem tkáň umístil zpátky a „přilepil" k sobě mastí ze skalní almárky. Asi tak za půl hodiny mast téměř zaschla a nohy vypadaly jakoby uzavřené v pevném pouzdře.

Část hadrů jsem natrhal na pruhy a nohy jsem mu jimi ovinul, aby tato celistvá »náplast« držela ještě lépe. Pak jsem zas všechno to náčiní vrátil do skalního přístěnku s výjimkou svíček, jichž jsme si nechali celkem osm. Šest jsme jich ale hned sfoukli a uschovali do roucha.

Ohnul jsem se pro naše dřevěné hole a podal je lámovi, který je vděčně přijal. Pak jsem mu vysvětlil: „Já ten balvan teď obejdu a podívám se z druhé strany, kudy by bylo nejlepší dostat vás odsud ven.“

Láma se usmál a pravil: „Tohle místo, Lobsangu, znám velice důvěrně. V této podobě existuje už asi milion let, a bylo uzpůsobeno lidmi, kteří náš kraj osídlili jako první. Pokud se neposunuly žádné skály a neuzavřely nám východ, týden či dva tady můžeme pobýt.“

Pokynul hlavou směrem ke světu tam venku a pravil: „Obávám se, že je nepravděpodobné, že by se nám podařilo dostat se odsud ven tudy. Pokud by však nebyl průchodný ani jeden sopečný průduch, potom tedy zřejmě budoucí průzkumníci za nějakých třeba tisíc let, najdou dvě kostry, nad nimiž budou moci hloubat.“

Vykročil jsem kupředu a protáhl se průrvou mezi hrozivou stěnou chodby a stěnou balvanu. Mezera byla tak uzoučká, že jsem v duchu zapochyboval, zda se lámovi vůbec podaří dostat se skrze ni. A přesto – říkal jsem si v duchu – nic není nemožné tomu, kdo skutečně chce, a dospěl jsem k závěru, že když se na dně té průrvy skrčím, láma bude moci přejít přese mě, v úrovni, kde bude moci nohy a boky protáhnout prostorem o něco širším. Když jsem mu to navrhl, uvedlo ho to do velkých rozpaků, a namítl, že je oproti mně příliš těžký. Potom učinil několik strastiplných leč marných pokusů škvírou se protáhnout sám, až musel nakonec uznat, že jiné řešení neexistuje. Narovnal jsem si tedy kolem balvanu hromádku drobnějších kamenů, čímž jsem si vytvořil jakési ploché podloží, do něhož se bylo možné schoulit, načež jsem lámovi ohlásil, že jsem připraven. Velice rychle si mi jednou nohou stoupl na pravý bok a druhou na levé rameno a jedním spěšným pohybem se přesunul do volného prostoru za balvanem. Postavil jsem se a všiml si, že je celý zpocený jak bolestí, tak i obavami, aby mi neublížil.

Na chvilku jsme si sedli, abychom znovu popadli dech a nabrali sílu. Nemohli jsme si ani dopřát trošinku campy, neboť jsme přišli o misky i ječmen. Pak jsem si ale vzpomněl, že jsem obojí zahlédl ve skalní almárce. A tak jsem se tam už po několikáté vrátil a prohrabal se dřevěnými miskami tam uloženými, až jsem vybral tu nejlepší pro lámu a druhou nejhezčí pro sebe. Pak jsem je pečlivě vydrhl jemňoučkým pískem, jehož bylo v chodbě plno.

Obě misky jsem si položil na poličku pěkně vedle sebe a naplnil je množstvím ječmene v přístěnku rovněž uloženého. Ted už zbývalo jenom rozdělat malý ohýnek – v přístěnku byl nejen pazourek a troud, ale i topné dřevo, a dokonce i hrouda másla, již jsme si vmíchali do lepkavé kaše zvané campa. Beze slova jsme se uvelebili na zemi a svou malou porci jídla hned spořádali. Pak jsme pokračovali dál.

Ještě jsem zkontroloval naše zásoby doplněné tím, co jsme našli ve skalním přístěnku. Vida, už jsme zas oba měli svou misku, troud a pazourek a každý i plný sáček ječmene. Na druhou stranu, to také byl veškerý náš majetek, který jsme na tomto světě vlastnili – vedle dvou bytelných dřevěných holí.

A tak jsme postupovali vpřed, potlučení a odření, a když nám už začalo připadat, že se tak trmácíme celou věčnost, doplahočili jsme se ke kameni

stojícímu nám přímo v cestě. Pomyslel jsem si, že tímto zátarasem chodba končí, ale láma se ozval: „Ne, ne, chodba tu nekončí. Opři se do dolní části téhle veliké desky! Ona je totiž uprostřed otočná a když se pak patřičně sehneme, můžeme podlézt na druhou stranu.“

Zatlačil jsem na spodek kamene podle pokynů. Deska se opravdu za strašného skřípotu dala do pohybu a ustálila se ve vodorovné poloze. Pro jistotu jsem ji držel, zatímco láma ji s vypětím sil podlézal. Pak jsem ji zatlačil zpátky do původní polohy.

Vůkol nás vládla naprostá tma, kterou dvě mrňavé odkapávající svíčičky jenom ještě zvýrazňovaly. Láma Mingjur Tundrup řekl: „Sfoukni si svíčku,Lobsangu, já udělám totéž a za okamžik budeme mít světla jako za bílého dne.“

Cože? Jako za bílého dne? Hlavou mi prolétla myšlenka, že to všechno, čím prošel, včetně bolesti, která ho bezpochyby i nadále sužuje, mu přivodilo halucinace. Svou svíčku jsem nicméně zhasl. Chvilenku byl cítit zápach doutnajícího knotu napuštěného žluklým máslem.

Láma poznamenal: „Ted jenom pár vteřin posečkej, a budeme mít tolik světla, kolik si jenom můžeme přát.“ Stál jsem tam a připadal si jako naprostý blázen – pochopitelně obklopený tou nejhustší tmou. Odnikud nepřicházel ani ten nejmenší záblesk jasu. Snad by se ta černota dala dokonce nazvat »znějící tmou«, protože se mi zdála ozvučená jakýmisi tupými zvuky. Moji pozornost od nich však náhle odvedlo cosi podobného východu slunce. Ve výšce, na jedné straně tohoto zjevně uzavřeného prostoru se rozzářila nějaká žhnoucí koule. Svítila červeně, podobná do ruda rozžhavenému kovu. Tento odstín však rychle přešel do žluta a posléze dokonce zbělel a dostal nádech modrobílého denního světla. Tím okamžikem byl celý okolní prostor zviditelněn v celé své syrové skutečnosti. Stál jsem tam s ústy dokořán v úžasu nad tím, co jsem viděl. Hala nebo jak jinak by toto prostranství bylo možno nazvat, byla rozlehlejší než sama Potala, která by se sem určitě vešla celá. Světlo jasně zářilo a já jsem tam stál uchvácen jako v hypnóze dekoracemi zdobícími okolní stěny i vším tím, co bylo rozestavěno po podlaze tohoto sálu, aniž by se tím však procházející člověk musel proplétat.

„Úchvatné místo, Lobsangu, viď? Bylo vytvořeno před vícero lety, než kolik lidská mysl dokáže pochopit. Sídlilo zde ústředí zvláštní rasy schopné vykonávat cesty kosmickým prostorem a téměř čehokoliv dalšího. Ještě po milionech let to tady funguje a všechno je netknuté. Někteří z nás bývají označování jako »Strážci Vnitřního chrámu«. A to je on.“

Vykročil jsem k nejbližší stěně, abych si ji mohl prohlédnout. Vypadala totiž jako popsaná nějakým druhem písma, o němž jsem instinktivně cítil, že nepatří žádné pozemské rase. Láma mou úvahu telepaticky zachytil a odpověděl: „Ano, všechno to tady vytvořila rasa Zahradníků Země, kteří na tuto planetu přinesli lidské i zvířecí bytosti.“

Odmlčel se a potom ukázal na skříňku stojící opodál u zdi. Požádal, abych mu odtamtud přinesl dva kusy holí, které budou mít na vrchním konci opěrku. Poslušně jsem se odebral ke skříni, kterou měl na mysli. Dveře se snadno otevřely a já byl u vytržení nad jejím obsahem. Zdál se být plný lékařských potřeb a v

jednom rohu tam byly skutečně ony hole s opěrkami na konci. Vytáhl jsem dvě ven a usoudil, že člověka udrží. V těch dobách jsem ještě nevěděl, že takovým podpěrám se říká – berle. Dva kusy jsem ale lámovi donesl a on si je hned opěrami vložil do podpaží. Asi tak uprostřed měl tento nástroj ještě takovou další vyčnívající tyčku a za tu se láma rukama chytil a prohlásil: „Vidíš, Lobsangu, tyhle pomůcky pomáhají postiženým v chůzi. Teď už si ke skříni mohu dojít sám a vzít si tam, co k ošetření nohou potřebuji. To mi pomůže a budu zase schopen normální chůze, a rány se vyhojí, i pohmožděniny kostí.“ Vykročil ke skříni a já věrný své přirozené zvědavosti jsem šel s ním.

Požádal mě: „Vezmi naše hole a ulož je obě sem do kouta, abychom je tu zase našli, až je budeme potřebovat.“ Potom obrátil pozornost ke skříni a začal ji prohledávat. Já jsem došel pro obě hole a opřel je do rohu skříně.

„Poslyš, Lobsangu, myslíš, že bys sem dokázal dopravit i naše rance a tu kovovou tyč? Není z obyčejného železa, jak se domníváš, nýbrž je mnohem tvrdší a pevnější – takovému upravenému kovu se říká ocel.“ A tak jsem se znovu obrátil zpět ke kamenné desce, kudy jsme sem vešli. Zatlačil jsem na ni tentokrát shora a ona se zase překlopila do vodorovné polohy, v níž se ustálila. Byla pro mě hračka podlézt pod nehybnou deskou na druhou stranu. Osvětlení pro mě bylo hotovým požehnáním, protože jsem viděl i podstatnou část chodby svažující se dolů, dokonce i úsek za velkým balvanem, který nám způsobil takové trápení. Naše rance se všemi věcmi ležely pořád ještě na druhé straně, takže jsem se znovu s námahou protáhl kolem balvanu a dostal se k nim. Připadaly mi až neuvěřitelně těžké, což jsem přičetl naší slabosti z hladu. Nejdřív jsem oba rance dopravil k nám a odložil je hned za dveřmi, pak jsem se hned vrátil pro ocelovou tyč. Uzvedl jsem ji jenom stěží a těžce jsem přitom funěl a supěl jako stařec. Jeden konec jsem tedy pustil na zem, druhý dál pevně držel a pak jsem vykročil pozpátku a oběma rukama jsem tu ocelovou tyč táhl za sebou. Jen tak jsem s ní dokázal pohnout z místa. Stejně mi trvalo dlouho prodrat se s ní kolem balvanu, ale úsek za ním jsem zvládl už snadno.

Pak jsem musel batohy prostrčit pod kamennou deskou do toho velikánského sálu, načež jsem se začal pachtit ještě s ocelovou tyčí a nakonec došel k závěru, že jsem se ještě nikdy v životě nelopotil s něčím tak strašně těžkým. Když jsem ji konečně dovlekl do té ohromné haly, zatlačil jsem znovu na kamennou desku uzavírající vchod a opět před námi vyvstala hladká a celistvá stěna.

Láma Mingjur Tundrup tu mezitím neztrácel čas. Nohy si obalil jakýmsi lesklým kovem a tvářil se, jako by byl opět v pořádku. „Lobsangu, dřív než se tu kolem porozhlédneme, posilníme se. Tady uvnitř se zdržíme asi tak týden. Zatímco jsi sem přenášel všechny ty věci, spojil jsem se telepaticky s přítelem v Potale a ten mi sděluje, že tam zuří strašlivá bouře. Doporučuje, abychom raději zůstali, kde jsme, dokud se bouře neutiší. Věštci předpovídající počasí hlásí, že bude trvat přibližně týden.“ Ta zpráva mě opravdu sklíčila, protože jsem už měl téhle chodby plné zuby a ani ta obrovská síň už mě nijak zvlášť nelákala. Navzdory její nezměrné rozloze, i když to zní neuvěřitelně, se mě tu zmocňovala určitá klaustrofobie. Opravdu jsem si tu připadal jak zvíře chycené do klece. Svíravé

bolesti z hladu však nakonec přebily všechny strachy a já jsem se dychtivě díval, jak nám láma chystá jídlo. V duchu jsem si říkal, že i tohle umí lépe než kdokoliv jiný a usednout k horkému pokrmu bylo nanejvýš příjemné. Pozřel jsem sousto té „hmoty“, což je pro campu nadmíru zdvořilé označení, a žasl, jak chutná. Ta příchuť byla vskutku velice neobvyklá a já jsem úplně cítil, jak se mi vrací síla a mizí špatná nálada. Když jsem vyprázdnil svou misku, láma se na mě obrátil: „Měl jsi dost, Lobsangu? Můžeš sníst, co hrdlo ráčí, jídla je tu spousta. Je ho tu tolik, že by se s ním dala nasytit celá menší lámaserie. Časem ti i o tomhle povím něco víc, ale teď mi pověz, jestli chceš přidat.“ „Děkuji,“ odpověděl jsem. „Malý přídavek určitě zvládnu a tahle campa má navíc mimořádně lahodnou chuť. Nic takového jsem ještě v životě neokusil.“

Láma se pousmál, jak se ode mne odvracel, aby mi nabral další porci, když vtom vyprskl smíchy naplno. „Pojď sem, Lobsangu, a podívej se na tuhle láhev. Je v ní ta nejlepší brandy, určená výhradně k lékařským účelům. Myslím však, že naše uvěznění tady nás ospravedlňuje a že si můžeme campu tou troškou brandy ochutit.“

Uchopil jsem misku, kterou mi podával, a uznale ale zároveň i pochybovačně jsem k jejímu obsahu přivoněl, neboť mě odjakživa učili, že tyto jedovaté alkoholické nápoje jsou dílem ďáblů, zatímco nyní jsem k ochutnání něčeho takového přímo vybízen. Ale co, pomyslel jsem si v duchu, přijde to k chuti, zvláště když člověk není zrovna moc při síle.

Tak jsem se pustil do jídla a za chvíli jsem byl celý upadaný. Jedli jsme totiž jen rukama, žádný nůž, vidličku nebo lžíci jsme neměli. Nepoužívali jsme dokonce ani žádné tyčinky – jen prsty. A když jsme dojedli, pokaždé jsme si ruce promnuli jemným pískem. Zbavil nás zbytků campy a občas sedřel i kousíček kůže, to když se někdo očišťoval příliš s vervou.

Ládoval jsem se campou tak, že jsem ji nabíral nejenom prsty, ale celou dlaní pravé ruky, když vtom najednou – úplně znenadání – jsem se svalil na záda. Rád bych tvrdil, že jsem tak náhle usnul v důsledku přílišné vyčerpanosti, ale když o tom láma později se smíchem vyprávěl opatovi, prohlásil, že jsem byl opilý namol. Ať už zpitý nebo ne, spal jsem jako dudek, a přesto – když jsem se konečně probudil, byla síň stále ještě zalita tím nádherným zlatavým světlem. Pohlédl jsem nahoru, kde jsem očekával, že spatřím strop, ale ten se kdesi ukrýval, snad až v takové výšce, že jsem ani nedokázal odhadnout, kde. Síň byla opravdu tak rozlehlá, jako by celá ta nehostinná skála byla dutá.

„Sluneční světlo, Lobsangu, je to sluneční světlo a září bez přestání ve dne v noci. Toto světlo je ale naprosto chladné a má přesně tutéž teplotu jako okolní vzduch. Nepřipadá ti, že je mnohem lepší mít takovéhle světlo než zapáchající čadivé svíčky?“

Znovu jsem se okolo sebe rozhlédl. Bylo prostě nepochopitelné, odkud to sluneční světlo přicházelo až sem, do míst, kde jsme byli pohřbeni v nitru hory, a nahlas jsem svůj podiv vyjádřil. Láma mi odpověděl: „Máš pravdu, tohle je div všech divů. Vím o něm celý život, nikdo však neumí zjistit, jak funguje. Studené světlo je nádherný vynález objevený asi tak před milionem let. Zahradníci Země

totiž vyvinuli způsob uchovávání slunečního světla a jeho čerpání i za té nejtemnější noci. Ve městě ani v chrámech nic takového nemáme jenom proto, že zkrátka nevíme, jak na to. Tohle je ostatně pokud vím jediné místo, kde se takové osvětlení vyskytuje.“

„Přibližně milion let jste říkal? To se úplně vymyká mému chápání. Umím si to představit jen jako číslo, ať už začíná jedničkou, dvojkou či trojkou a podobně, za nímž následuje několik nul. Mám dojem, že šest, ale ještě to nevím jistě. Každopádně je to číslo tak vysoké, že si pod ním neumím představit v podstatě nic. Je to jen prázdný pojem. Deset let nebo třeba i dvacet, to bych pochopit dokázal, ale víc už ne.“

„Jak byla tahle síň vytvořená?“ zeptal jsem se a přitom jsem bezděčně přejížděl prsty po nějakém nápisu na zdi, když vtom se ozvalo jakési cvaknutí a část stěny se odsunula, zatímco já v úleku odskočil.

„Lobsangu! Lobsangu, vždyť tys učinil objev! Nikdo z nás, kdo sem vkročil, nezjistil, že na tuto síň navazuje další.“ Obezřetně jsme otevřenými dveřmi nahlédli dovnitř a jakmile se naše hlavy naklonily přes práh, místnost se zalila světlem. Zároveň jsem si všiml, že jakmile jsme z velkého sálu vyšli, světla za námi zhasla.

Rozhlíželi jsme se kolem sebe a skoro se báli pohnout, protože jsme si nebyli jisti, zda na nás nečíhá nějaké nebezpečí, nebo tam není nastražena past, do níž bychom mohli padnout. Nakonec jsme si však přece jen dodali odvahy a vykročili směrem k »čemusi« velkému, stojícímu na podlaze uprostřed sálu. Byla to ohromná konstrukce. Kdysi musela být lesklá, ale teď měla glazuru mdlou a šedou. Sahala do výšky asi tak čtyř až pěti mužů a poněkud se podobala dvěma k sobě přiklopeným miskám. Rozhodli jsme se tu věc dokola obejít, a když jsme došli na opačnou stranu, spatřili jsme šedivý kovový žebřík sahající od dveří stroje až na podlahu. Vyrazil jsem kupředu zapomínaje, že coby mladý adept Svatého řádu bych měl zachovávat víc důstojnosti. Doběhl jsem až k žebříku a nedočkavě po něm začal lézt nahoru, aniž by mě vůbec napadlo zkoumat jeho bezpečnost. Naštěstí byl pořádně připevněný. Jakmile jsem vsunul hlavu do dveří, ozářilo světlo vnitřek stroje. Láma Mingjur Tundrup, aby nezůstal pozadu, vyšplhal také nahoru a pravil: „Vidíš, Lobsangu, tohle je jeden z vozů bohů. Určitě jsi je někdy zahlédl řítit se oblohou, ne?“

„To víte, že ano, pane,“ odpověděl jsem. „Dělalo to na mě dojem, že bohové přelétávají nad naší zemí, aby se přesvědčili, že všechno je v pořádku, ale dosud jsem žádný jejich stroj neviděl tak zblízka jako teď.“

2. KAPITOLA

Rozhlédli jsme se kolem sebe a nabyli dojmu, že jsme se ocitli na jakési chodbě lemované z obou stran všelijakými skříňkami, přístěnky a podobně. Jen tak na zkoušku jsem zatáhl za jedno držadlo a hned vyklouzla ven veliká zásuvka, a to tak hladce, jako by byla zbrusu nová. Byla plná roztodivného náčiní všeho druhu. Láma Mingjur Tundrup, který mi nahlížel přes rameno, vzal do ruky jeden kousek a řekl: „Vida, tak tohle budou určitě náhradní díly. Nepochybuji o tom, že v těchto zásuvkách je uloženo dostatek náhradních dílů k tomu, aby to tady všechno zas začalo fungovat.“ Potom jsme zásuvku zase zavřeli a popošli dál. Světlo postupovalo před námi a pohasínalo v místech, která jsme nechávali za sebou. Záhy jsme stanuli v rozlehlé místnosti. Jakmile jsme vešli, rozsvítilo se v ní světlo natolik zářivé, že nám to úplně vyrazilo dech. Bylo na první pohled patrné, že se jedná o řídící sál tohoto komplexu. Nad čím jsme však stanuli jako u vytržení, byla skutečnost, že v této hale byli lidé… Jeden z mužů seděl v křesle budícím dojem, že patří hlavnímu veliteli a byl pohroužen do sledování nějakého měřidla na řídící desce, již měl před sebou. Takových měřidel tam byla spousta, a celá ta scéna na mě dělala dojem, jako by se stroj právě chystal vzlétnout. Zeptal jsem se: „Jak je možné, aby ti lidé byli staří celé miliony let? Vždyť vypadají úplně, jako by byli živí a jenom hluboce spali.“

U stolu tam seděl další člověk a před sebou měl rozložené nějaké veliké výkresy. Lokty měl opřené o stůl a hlavu si držel v dlaních. Začali jsme si s lámou Mingjurem Tundrupem šeptat. Bylo to přízračné a my si znovu uvědomili, že naše vědění je ve srovnání s tímto jen nesrozumitelným blábolem.

Láma uchopil jednoho z těch mužů za rameno a pravil: „Myslím, že tito lidé jsou v nějakém druhu pozastavené animace. Domnívám se, že by bylo možné přivést je zpátky k životu, ale nevím, jak. Ale i kdybych to věděl, nejsem si jist, co by se stalo, kdybych to udělal. Jak už, Lobsangu, víš, v tomto horstvu se vyskytuje celá řada jeskyní a my jsme se při jiné příležitosti kdysi dostali do jiné, v jejímž nitru jsme objevili podivná zařízení podobná žebříkům, pohybující se jakoby sama o sobě. Tohle však překonává všechno, co jsem kdy viděl, a coby jeden ze starších lámů zodpovědných za uchování těchto míst v původním stavu tě mohu ujistit, že tahle jeskyně je ze všech nejúžasnější. Kdoví jestli tu někde jsou další tlačítka, jejichž stisknutím by se nám otevřely další místnosti. Porozhlédněme se ale nejprve důkladně po této. Máme přibližně týden času, protože nejméně tak dlouho mi potrvá, než se zotavím natolik, abych zas dokázal sešplhat po horském svahu zpátky dolů.“

Procházeli jsme sálem a prohlíželi si ostatní. Všech sedm lidí v nás budilo dojem, že se právě chystali k odletu, když vtom se přihodilo cosi strašného. Jakoby náhle nastalo zemětřesení, které shodilo těžké skalní masivy na místo, kde byla zřejmě umístěna posuvná střecha.

Láma se odmlčel a přistoupil k dalšímu muži, který měl před sebou knihu – deník. Vypadal, jako by zapisoval, co se právě v tu chvíli dělo, ale přečíst jsme z

jeho sešitu nic nedokázali. Neměli jsme ani tušení, zda znaky představují písmena, šifry či snad dokonce nějaké technické symboly. Láma poznamenal: „Za celou dobu našeho bádání jsme nenarazili na nic, co by nám napovědělo, jak jejich psané projevy překládat – počkej –“ pronesl s potlačovaným vzrušením v hlase, „tamto by mohl být stroj na záznam hlasu. Pochopitelně neočekávám, že by po tolika letech mohl ještě fungovat, ale zkusíme to.“

Společně jsme se přesunuli ke zmíněnému přístroji. Všiml jsem si, že má tvar krabice rozdělené přibližně v polovině čarou kolem dokola. Jenom tak zkusmo jsme zatlačili na vrchní část přístroje, načež se k našemu velkému potěšení krabice otevřela a uvnitř jsme spatřili kolečka a zařízení sloužící zřejmě k převíjení kovového pásku z jedné cívky na druhou. Láma Mingjur Tundrup se sklonil nad tlačítky na čelní straně. Vtom jsme divže nevyletěli z kůže a nevzali nohy na ramena, protože z horní části té krabice se ozval hlas. A byl to vpravdě hlas podivný a velmi, velmi odlišný od našeho. Znělo to jako přednáška nějakého cizince, ale o čem mluvil, jsme nechápali. A pak – další překvapení – z krabice se začaly linout tóny. Oni by to zřejmě nazvali hudbou, ale nám to celé znělo jako naprostý nesoulad. Proto můj učitel stiskl nějaké další tlačítko a ten rámus hned ustal.

Z toho, co všechno jsme objevili, i z přemíry rozčilení, jsme se už oba začínali cítit vyčerpaní, a tak jsme si sedli na něco, co musely být jejich židle. Já jsem přitom propadl panice, protože se mě zmocnil pocit, že skrz židli klesám dolů, jako bych ve skutečnosti usedl na vzduch. Jen co jsme se poněkud vzpamatovali z šoku, láma Mingjur Tundrup navrhl: „Možná, že bychom si mohli dát na posilněnou trochu campy. Myslím, že jsme oba pořádně vyčerpaní.“ Začal se rozhlížet kolem po nějakém příhodném místě, kde bychom si mohli rozdělat ohníček a campu na něm ohřát, a jeho úsilí bylo brzy odměněno úspěchem. Hned venku před velitelským sálem objevil přístěnek a jakmile do něj vešel, rozsvítilo se v něm světlo. Láma poznamenal: „Vše nasvědčuje tomu, že právě tady si připravovali jídlo a všechna tahle tlačítka tu určitě nejsou jen pro ozdobu.“ Ukázal na jedno z nich, na němž byla vyobrazena ruka v pozici »stop«. Jiné bylo zase označeno obrázkem plamene a právě to nyní stiskl. Nad tímto zařízením se nacházelo množství kovových nádob. Jednu jsme sundali.

Vtom už jsme pocítili, že odněkud přichází teplo. Láma pátral rukou kolem sebe, až nakonec zvolal: „Tady je to, Lobsangu, odsud vychází žár pro naše vaření.“ Přenesl jsem ruku, kam říkal, ale až příliš blízko, protože jsem hned zas polekaně uskočil. Můj učitel se tomu ale jen zasmál, vložil ledovou campu do té kovové nádoby a nakonec ji umístil na kovové mřížky prostírající se nad oním zdrojem tepla. Láma dolil i trochu vody a záhy jsme spatřili z našeho jídla vycházet malinký obláček páry. Láma tedy stiskl tlačítko označené symbolem vztyčené dlaně a rudý žár okamžitě pohasl. Sňal kovovou nádobu ze zdroje horka a pomocí kovového nástroje s plochým a rozšířeným koncem na jedné straně nám rozdělil campu do misek. Na chvíli pak zavládlo ticho přerušované jen zvuky našeho polykání.

Když jsem spořádal veškerou campu, řekl jsem: „Potřeboval bych se pořádně

napít. Mám žízeň jak trám.“

Hned vedle zařízení vytvářejícího teplo jsme si všimli jakési veliké nádrže, nad níž byly umístěny dvě kovové rukojeti. Jednu jsem zkusmo otočil jediným směrem, kam to šlo. Do nádrže začala prýštit studená voda. Rychle jsem rukojeť vrátil do původní polohy a zkusil tu druhou, označenou načervenalým odstínem. Jakmile jsem jí pohnul, opět se spustila voda, tentokrát ale natolik vroucí, že jsem se úplně opařil. Nebylo to sice nic vazného, ale zabolelo to, až jsem uskočil a potom i tuhle rukojeť vrátil do původní polohy. „Pane,“ obrátil jsem se na svého učitele, „je-li to voda, musí tu být celé ty miliony let, o nichž jste hovořil. Jak je to možné, že jitu ještě i dnes můžeme pít, aniž se mezitím vypařila či zkazila, ba naopak, chutná docela lahodně.“

Láma mi odpověděl: „Voda se dá uchovat v dobrém stavu po celá dlouhá léta. A co řeky a jezera? Jsou vodou už od pradávných dob. O této vodě se domnívám, že pochází ze vzduchotěsné nádrže, což znamená, že by měla být pitná, a že se zde tato kosmická loď pouze zastavila doplnit zásoby či něco opravit. Tlak vody, který je patrný z toho, jak teče, totiž napovídá, že jí kdesi tady v nějaké zásobní nádrži musí být opravdu hodně. Každopádně je jí tu dost na celý měsíc.“

Zauvažoval jsem: „Jestliže tady voda vydržela čerstvá, musí tu někde být i jídlo, a třeba se také dochovalo v poživatelném stavu.“ Pokusil jsem se zvednout ze židle, ale šlo to jen ztěžka. Jako by mě nechtěla pustit. Pak jsem se ale o ni opřel rukama ze stran – tedy o opěradla – a v tom okamžiku přilnavý tlak nejenže ustal, ale byl jsem naopak vymrštěn do svislé polohy. Když jsem se poněkud vzpamatoval z úžasu a leknutí, pustil jsem se do průzkumu stěn této kuchyňky. Všiml jsem si, že je v nich řada prohlubní, které na první pohled vypadaly bezúčelně. Do jedné z nich jsem vsunul prst a zatlačil, ale nic se nedělo. Zkusil jsem tedy působit tlakem do strany, ale ani to nijak nezabíralo. Zaměřil jsem se tedy na prohlubeň jinou a vstrčil prst přímo do ní – a vida – čelní deska se odsunula stranou. Objevil se přístěnek či špižírna nebo jak ten prostor pojmenujeme. Byl plný nádobek, které vypadaly jakoby celistvé, bez jakéhokoliv spoje, a nahoře průhledné, takže bylo vidět, co v nich je. Pochopitelně to bylo nějaké jídlo. Jak by se ale jen dalo jídlo uchovat déle než milion let?

Zmateně jsem si tu otázku přemílal a přitom si prohlížel obrázky jídel, jaká jsem v životě neviděl, ba ani o nich neslyšel. Některé nádoby byly průhledné celé, ale ani ty nevypadaly, že by se daly otevřít. Šel jsem od této skříňky či kredence k dalším a pokaždé narazil na nějaké nové překvapení. Jelikož jsem věděl, jak vypadají čajové lístky, poznal jsem, že na jedné z poliček stojí průhledné nádobky obsahující právě čaj.

Žasl jsem i nad průhlednými nádobkami, v nichž byly uloženy plátky masa. Já sám jsem ho doposud nikdy nejedl, ale toužil jsem po něm ze zvědavosti, jenom abych zjistil, jak chutná.

Prohrabávat se kuchyňkou mě ale brzy omrzelo, a tak jsem se vydal hledat lámu Mingjura Tundrupa. Našel jsem ho s knihou v rukách a s čelem svraštěným hlubokým soustředěním.

„Poslyšte, pane,“ připomněl jsem se mu, „zjistil jsem, kde uchovávali jídlo.

Mají ho uložené v průhledných schránkách, jež se nedají otevřít.“ Na okamžik se na mě nepřítomně zahleděl, načež se zasmál. „Ach ano, já vím. Obalové hmoty dnešní doby se nedají srovnat s těmi používanými před milionem let. Jedl jsem takto uchované dinosauří maso a chutnalo čerstvě, jako by pocházelo ze zvířete právě zabitého. Za okamžik jsem u tebe a společně budeme pátrat dál.“

Ještě jsem chvíli bloumal po tom řídícím sále a pak jsem se posadil, abych si to všechno trošinku srovnal v hlavě. Jestliže tito muži jsou opravdu staří milion let, jak je možné, že se už dávno nerozpadli v prach? Bylo na první pohled absurdní tvrdit, že těmto mužům je milion let, když jejich těla byla celistvá a oni vypadali, jako by byli při životě a jenom čekali na probuzení. Všiml jsem si, že každý z nich měl na krku zavěšeno jakési malé pouzdro. Z jednoho ze „spících těl“ jsem je tedy stáhl a otevřel. Uvnitř jsem spatřil podivnou změť drátů a cívek a nějakých skleněných součástek, ale celé dohromady mi to nedávalo žádný smysl. Obsahovalo rovněž destičku s tlačítky a já stiskl první, které mi přišlo pod ruku. Zaječel jsem hrůzou, protože tělo, z něhož jsem to pouzdro sundal, sebou v tom okamžiku škublo a rozpadlo se na velice jemný prach – prach starý více než milion let.

Láma Mingjur Tundrup se objevil v místě, kde jsem stál, stále ještě zkamenělý hrůzou. Pohlédl na pouzdro, pak na hromádku popela a pravil: „Jeskyní jako tahle je tady řada. Některé z nich jsem navštívil a spolu s ostatními se naučil nesahat nikdy na žádné tlačítko, pokud nevíme, jaký to bude mít účinek, nebo lépe řečeno, pokud o tom nemáme alespoň teoretickou představu. Tito muži pochopili, že je tu nějaké strašlivé zemětřesení pohřbívá zaživa, a tak palubní lékař zřejmě všechny členy posádky obešel a každému připevnil na krk toto pohotovostní zařízení umožňující přežít. Muži pak upadli do nějakého druhu pozastavené animace, takže nevěděli nic o tom, co se stalo s nimi či v jejich blízkosti. Pouhý vlásek je dělil od smrti, jíž byli blízko, i když nezemřeli úplně. Jejich těla získala potřebnou výživu na té nejnižší možné úrovni. Když jsi však stiskl to tlačítko, a jak vidím, zrovna to červené, přerušil jsi tomuto muži v pozastavené animaci přítok životní energie. Bez ní se okamžitě projevil jeho skutečný věk a on se obrátil v hromadu prachu.“

Obešli jsme i ostatní členy posádky a usoudili, že pro ně nemůžeme nic udělat, protože koneckonců jsme byli i my uvězněni v pohoří stejně jako oni a jejich koráb. A pokud by tito lidé byli přivedeni zpět k životu, neprojevili by se náhodou pro současný svět jako nebezpečí? Nemohli by nějak ohrozit lámaserie? Bylo jasné, že tito muži byli nositeli vědomostí, které z nich v našich očích činily bohy, a hrozilo by, že nás opět uvrhnou do otroctví, jímž už naše rasa podle všeho kdysi prošla.Láma Mingjur Tundrup a já jsme usedli mlčky vedle sebe na zem, každý pohroužen do vlastních myšlenek. Co by se asi stalo, kdybychom byli stiskli nějaké tlačítko, a co by se naopak stalo, kdybychom místo něj stiskli jiné? A o jaký druh energie se může jednat, že dokáže udržet lidi při životě a dobře živené po dobu delší než milion let? Bezděčně jsme se oba v tu chvíli otřásli, pohlédli na sebe a láma promluvil: „Ty jsi, Lobsangu, mladý a já starý. Prožil jsem toho už hodně, ale v duchu se ptám, co bys v tomto případě udělal ty. Tito muži jsou živí, o tom nemůže být pochyb, ale pokud bychom je uvedli v plné míře zpět do života, co se

stane, ukáže-li se, že jsou krutí? Co když nás zabijí za to, že jsme jednoho člena jejich posádky nechali zemřít? Tohle musíme naprosto vážně promyslet. Vždyť ani nedokážeme rozluštit jejich písmo…“ Umlkl, protože jsem rozčileně vyskočil. „Pane, pane,“ křičel jsem. „Našel jsem knihu, která vypadá jako nějaký slovník v rozličných jazycích. Možná nám to pomůže.“ Aniž bych čekal na odpověď, vyrazil jsem k místnosti u kuchyňky, kde ležela ta knížka. Vypadala, jako by byla právě vytištěna. Popadl jsem ji oběma rukama, protože byla těžká, a běžel s ní zpátky k lámovi, svému učiteli.

Ten ji vzal do ruky a se špatně utajovaným vzrušením se zahloubal do stránek. Nějakou dobu seděl četbou naprosto pohlcen. Až po dlouhé chvíli si opět uvědomil mou přítomnost. Vzrušeně jsem poskakoval kolem, a v duchu hádal, o čem ta kniha asi je a proč láma nic neříká.

„Promiň, Lobsangu, promiň, omlouvám se ti, ale ta kniha je opravdu klíčem k tomu všemu tady a je to četba nesmírně vzrušující. Umím ten text přečíst, je totiž psán v obřadní formě našeho jazyka. Průměrný člověk pochopitelně obřadní tibetštinu neovládá, ale já ano a dozvídám se, že tento kosmický koráb je starý přibližně dva miliony let. Funguje na světelnou energii – to znamená na energii jakéhokoliv světla, slunce i hvězd a přebírá také energii zdrojů, které ji samy už využily a uvolnily dál.“

„Tito muži,“ pokračoval nahlížeje opět do knihy, „pocházejí ze zlé rasy a byli služebníky Zahradníků Světa. Ale toto je starý příběh o mužích a ženách; muži touží po ženách stejně jako ženy po mužích. Posádka tohoto kosmického korábu se oddělila od hlavní, opěrné mateřské lodi a tomu, co tady vidíme, oni říkají záchranný člun. Jídlo je v plné míře požívatelné a dokonce i tyto muže by bylo možné přivést zpět k životu, bez ohledu na to, jak dlouho se už v těchto podmínkách nalézají. Jsou to však přece jen odpadlíci, neboť se pokusili zmocnit žen, které pro ně byly příliš malé, takže jejich spojení s nimi by pro ty nešťastnice představovalo skutečná muka. Otázkou zůstává, nakolik pouzdra, na nichž závisí jejich život, stále ještě fungují, nebo zda byla z mateřské lodi na dálku již částečně odpojena.

Asi bychom to tady měli celé ještě podrobněji prozkoumat a trochu víc toho přečíst. Je totiž zcela nabíledni, že bude-li těmto mužům umožněno vrátit se do života, mohli by nám při znalostech, kterými vládnou, tak ublížit, že bychom se z toho už nikdy nevzpamatovali. Pravděpodobně by s námi zacházeli jako s dobytkem, jako s materiálem na provádění genetických pokusů. Už tak napáchali škody v důsledku sexuálních experimentů s našimi ženami, ale na to jsi doposud příliš mladý, než abys to pochopil.“

Potloukal jsem se sem tam, zatímco láma se uvelebil na podlaze, aby trochu ulevil zraněným nohám. Já jsem zatím pokračoval v průzkumu těchto prostor, když vtom jsem narazil na místnost, celou zelenou. Stál v ní velice podivný stůl, nad nímž bylo umístěno veliké světlo a všude kolem plno skleněných nádobek. „Aha, tohle musí být nějaká ošetřovna,“ usoudil jsem v duchu. „To bych měl jít raději povědět o tom Mistrovi.“' Odpelášil jsem tedy zpátky k lámovi Mingjuru Tundrupovi a ohlásil mu, že jsem objevil velice zvláštní místnost, celou zelenou, v

níž je plno nádobek s podivným obsahem, které vypadají jako skleněné, ačkoliv nejsou. Pomaloučku se postavil na nohy a o berlích vykročil k místnosti, již jsem objevil.

Jakmile jsem vkročil dovnitř – šel jsem jako první – rozjasnilo se, jako by se místnost zalila denním světlem, a láma Mingjur Tundrup stanul na prahu s výrazem nejvyšší spokojenosti. „Výborně, Lobsangu, na mou duši!“ pochválil mě. „Tak to už jsou dva objevy, které jsi učinil. Jsem si jistý, že jeho Svatost dalajláma bude nadmíru potěšen.“ Začal tu místnost zkoumat zevrubněji. Některé věci si jenom prohlédl, jiné bral do rukou a na některé ty jakoby skleněné nádobky se díval zblízka. Nakonec se ale usadil na nízké sedátko a ponořil se do četby knížky, kterou tam našel na poličce. „Jak je to možné,“ zeptal jsem se ho, „že rozumíte jazyku, o němž říkáte, že je starý přinejmenším milion let?“

Se sebezapřením odložil knihu na chvíli stranou a zamyslel se nad mojí otázkou. Potom odpověděl: „Víš, Lobsangu, to je poměrně dlouhé vyprávění a zavádí nás na spletité cestičky dávných dějin, o nichž nemají dostatečné znalosti dokonce ani někteří lámové. Ale stručně řečeno, stalo se asi toto: naše planeta už byla zralá k osídlení, a tak naši vládci rozhodli, který druh bytostí sem bude vysazen – a byli jsme to my, lidé. Vládci je nazývám proto, že to byli hlavní představitelé Zahradníků Země i dalších planet.

Na jedné vzdálené planetě, za hranicemi této galaxie se rozběhly přípravy a byla přichystána zvláštní kosmická loď schopná letět naprosto neuvěřitelnou rychlostí. A my jsme tam byli naloděni v podobě lidských embryí. Zahradníci nás prostě na tuto planetu nějak dopravili. Co se událo mezi přinesením zárodků a dobou, kdy povstaly první bytosti zvané lidé, dost dobře nevíme.

Za dobu nepřítomnosti Zahradníků se toho na jejich rodné planetě hodně událo. Stařičký vládce, nazvěme si ho »bůh«, už měl svá léta a objevili se někteří ničemové toužící po jeho moci. Podařilo se jim se tohoto »boha« zbavit a nastolit jiného – takovou loutku – takže ve skutečnosti se tito odpadlíci zmocnili vlády pro sebe samotné.

Když se kosmická loď vrátila z výpravy na naši planetu, zjistila posádka, že mnohé se změnilo a oni přicházejí do nepřátelského prostředí. Nový vládce se je dokonce pokusil zabít, jen aby se jich zbavil. Navrátivší se Zahradníci tedy raději pobrali pár žen své velikosti a zamířili zpátky do pozemské galaxie (víš, Lobsangu, galaxií je ve vesmíru obrovská spousta). Když dorazili zpět na naši planetu, kde vysadili lidské bytosti, nastolili tu svoji nadvládu. Postavili i různé stavby, jako třeba pyramidy, umožňující jim zachytit rádiovými vlnami cokoliv přicházejícího k Zemi. Lidské bytosti, které tu chovali, používali jako otroky vykonávající veškerou práci, zatímco Zahradníci si lebedili v přepychu a jenom lidem dávali příkazy, co a jak udělat.

Nakonec se tito muži a ženy, které bychom měli spíš nazývat nadmuži a nadženami, nabažili svých partnerů a docházelo k intimním stykům, jež vedly k nesvárům a všemožným nepříjemnostem. Jednoho dne však z vesmíru přiletěla kosmická loď, jejíž přítomnost obsluha radarů umístěných v pyramidách nezachytila. Ta loď byla obrovská a když přistála, vyšli z ní lidé, kteří si tady

začali stavět obydlí. Ti, kdož naši planetu osídlili jako první, nesli nelibě přítomnost jiných a slovních potyčky záhy přerostly v bitvu. Konflikt se nějakou dobu vlekl a mezitím byly vyvíjeny ty nejďábelštější vynálezy. Nakonec lidem z oné veliké kosmické lodi došla trpělivost, a zapojili do boje koráby, které byly zřejmě ponechány v ústraní pro nejhorší případy. Tyto lodě shodily strašlivé bomby na místa, kde druhá skupina lidí pocházejících z vesmíru žila. Jednalo se o velmi účinný druh atomových bomb a všude, kde vybuchly, vymizel veškerý život. Zemi zahalila purpurová záře a muži se ženami, kteří byli původci teto zkázy, nastoupili zpátky na onu obrovskou kosmickou loď a odletěli.

V oblastech zasažených tímto náletem se sto let či ještě déle nemohla uchytit vůbec žádná forma života. Když účinky záření začaly konečně postupně slábnout, přeživší lidé se vynořili na zemský povrch hluboce poznamenáni a začali se kolem sebe rozhlížet v obavách z toho, co uzří. Postupně se z nich stali zemědělci obdělávající půdu dřevěnými pluhy a podobným náčiním.“

Ale pane, říkáte, že svět je starší než padesát milionů let… ach víte, je toho tolik, čemu vůbec nerozumím. Například ti muži tady, vůbec nemáme potuchy, kolik let jim je, nevíme, kolik dní, týdnů či staletí se nalézají tady ani jak bylo možné uchovat po celá ta léta čerstvé jídlo. Jak je to možné, že se ti lidé nerozpadli na prach?“

Láma se usmál. „Jsme negramoti, Lobsangu. Tuto planetu dřív obývali lidé mnohem chytřejší. Vystřídala se tu celá řada civilizací, víš. Například,“ a ukázal na knihu na polici, „tato kniha pojednává o takových lékařských a chirurgických postupech, o jakých jsme u nás v Tibetu v životě neslyšeli, přestože jsme byli mezi prvními, kdo tuto planetu osídlili.“

„Ale když jsme na takové výši, tak proč máme život tak těžký? V některých těch obrázkových knížkách, které jste přivezl z Kathmándu, je vyobrazena spousta věcí, o nichž u nás nemáme ani tušení, třeba kola, která u nás v Tibetu nemáme.“

Můj učitel odpověděl: „Nemáme, protože existuje velice prastaré rčení o tom, že jakmile Tibet dopustí vstup kol na svoje území, bude poroben velice nepřátelskou rasou. Proroctví našich předků jsou pravdivá, jako by snad nahlíželi do budoucnosti a já, mladý muži, tvrdím, že do ní nahlíželi skutečně a tady se seznámíš s přístroji, s jejichž pomocí uvidíš, co se stalo v minulosti, co se děje nyní i co se přihodí v budoucnosti.“

„Přece jen ale nechápu, jak může něco vydržet tak dlouho? Když se věci nechají ležet ladem, postupně chátrají, rozpadají se a přestávají být použitelné, jako to modlitební kolo ve staré lámáserii, jež jste mi ukázal. Taková nádherná práce, a přece rozbité a nepohyblivé. Jak mohli tito lidé dokázat uchránit věci před zkázonosným působením času, jak mohli zabezpečit, aby to tady pořád fungovalo? Vždyť se jen podívejte, jak se světla sama rozsvítí, jakmile vkročíme do nějaké místnosti. U nás přece nic takového nemáme a používáme páchnoucí máslové svíčky či louče. A najednou tady září stejné světlo jako denní, které není vytvářeno jako v té knížce, v níž jste mi ukázal, jak vypadají stroje působící na magnetické pole a generující to, co nazýváte elektřinou. A přece u nás nic takového nemáme. Jak to, že jsme tak izolováni?“ Byl jsem opravdu zmaten.

Láma se na chvíli odmlčel a potom pravil: „Ale ano, budeš se muset dozvědět i následující, vždyť z tebe bude ten nejvzdělanější láma, jaký kdy v Tibetu žil, a budeš schopen nahlížet do minulosti, přítomnosti i do budoucnosti. V tomto horském pásmu, kde se právě nacházíme, se takovýchto jeskyní vyskytuje řada a kdysi bývaly všechny vzájemně propojeny soustavou tunelů. Dalo se tak přecházet z jedné do druhé a ať se člověk ocitl kdekoli, pokaždé tam bylo dost světla a čerstvého vzduchu. Jenomže tehdy tibetská země ležela na mořském pobřeží a její obyvatelé žili převážně v rovině jen s několika mírnými kopečky a lidé těch dávných věků používali energetické zdroje nám úplně neznámé. Pak však přišla strašlivá katastrofa, když na druhé polokouli vědci ze země zvané Atlantida nechali vybuchnout příšernou výbušninu, která tento svět zničila.“

„Zničila tento svět?“ otázal jsem se. „Ale vždyť naše země je v pořádku, v čem tedy její zničení spočívá a jak ta zkáza světa vypadala?“

Láma vstal a vzal do ruky jednu knihu. Byla jich tam spousta, ale on vybral právě tuto a nalistoval v ní nějaké obrázky. Potom se obrátil ke mně a pravil: „Podívej se, jak tento svět kdysi býval zahalen oblaky. Slunce nebylo nikdy vidět a lidé ani nevěděli, že existují hvězdy. A právě v těch dobách se lidé dožívali několika set let a ne jako dnes, kdy umírají, sotva se něco naučí. Ta úmrtnost je způsobována škodlivým zářením pocházejícím od slunce a také tím, že zmizela ochranná vrstva mraků. Nebezpečné paprsky tak začaly na tuto planetu dopadat a prosakovat do ní, což s sebou přineslo všemožné druhy nemocí včetně duševních poruch. Tak se tehdy celý svět otřásl tím strašným výbuchem a pak ho ovládla vřava. Atlantida, rozkládající se tehdy daleko odsud na protější straně planety, zmizela ve vlnách oceánu, zatímco tady u nás v Tibetu došlo k vyzdvižení země do výšky kolem sedmi, osmi a víc tisíc metrů nad mořem. Zdraví obyvatelstva se zhoršilo a lidé po dlouhou dobu zmírali v důsledku nedostatku kyslíku a účinkem škodlivých paprsků, které v těchto extrémních nadmořských výškách působí silněji.“ Znovu se odmlčel, chvíli si třel nohy, které ho musely náramně bolet, a potom pokračoval: „Jedna odlehlá oblast naší země zůstala ležet na mořském pobřeží a její obyvatelstvo se začalo od zdejšího odlišovat čím dál víc. Začali hloupnout, neměli žádné chrámy, neuctívali žádná božstva a ještě i v dnešních dobách jezdí po vodě v kožených člunech a věnují se lovu tuleňů, ryb a dalších živočichů. Žijí tam veliká zvířata s ohromnými parohy, ale tihle lidé jich spoustu vybili, neboť se živí jejich masem. Rasy, které s nimi přišly do styku, nazvaly tyto obyvatele dalekého severu Eskymáky. V naší části Tibetu jsou soustředěni ti nejlepší: kněží, mudrci a věhlasní lékaři, zatímco na území, jenž se od Tibetu odlomilo a propadlo až na úroveň moře, lépe řečeno na území, které na přímořské úrovni zůstalo, žilo obyvatelstvo podřadné mentality, složené převážně z obyčejných lidí, manuálních pracovníků, drvoštěpů a nosičů vody. Na tomto vývojovém stupni ustrnuli po dobu delší než milion let. Život na malých zemědělských usedlostech zůstal nezměněn v každodenním běhu staletí za staletím.“

„Nežli si ale budeme povídat dál,“ poznamenal láma, „chtěl bych, aby ses mi teď podíval na nohy. Rány mě totiž hrozně bolí a mám tady jednu knihu, která

zrovna o podobných úrazech pojednává, v níž jsem celkem schopen číst. Do nohou se mi dostala infekce.“ Pohlédl jsem na něj zarputile, vždyť co jsem jen mohl já, obyčejný čéla, udělat pro tak velkého muže, jako byl on? Nebylo ale zbytí, a tak jsem mu z nohou sňal hadrový obvaz a zděsil se obrazu, jenž se mi naskytl. Láma měl nohy celé zhnisané a maso opravdu velice zanícené. Od kolen dolů byly nohy navíc ještě hrozivě oteklé. Láma mě vyzval: „Tak a teď budeš muset velice přesně postupovat podle mých pokynů. Nejdříve ze všeho musíme najít, čím nohy vydezinfikovat. Naštěstí je tady všechno v zachovalém stavu a tamhle nahoře na té polici“ – a ukázal na ni – „najdeš skleněnou nádobu s takovým nápisem. Mám dojem, že je ve třetí přihrádce zleva na druhé polici odzdola. Přines mi ji sem, a já se podívám, jestli je to ta pravá.“

Poslušně jsem přistoupil k poličkám a odsunul dvířka, která vypadala, jako by byla ze skla, ale moc jsem si tím jistý nebyl, protože o sklu jsem skoro nic nevěděl. V Tibetu se totiž vyskytovalo jen vzácně. Okenní výplň se u nás zhotovovala z papíru napuštěného olejem, a tedy trochu průsvitného, aby uvnitř bylo alespoň něco vidět. Drtivá většina lidí si skleněná okna dovolit nemohla, protože sklo bylo nutné dovézt až z Indie, přepravit ho přes hory, a to bylo velice drahé. Otevřel jsem tedy posuvná skleněná dvířka a začal si prohlížet láhve tam rozmístěné. Ano – to bude určitě ona, usoudil jsem pak a odnesl ji lámovi. Vzal ji a přečetl si návod k použití, načež mi řekl: „Ještě bys mi měl podat tu velkou nádobu, která leží stranou překlopená dnem vzhůru. Nejdřív ze všeho ji ale pořádně vymyj. Vody, jak víš, máme neomezené množství, takže nádobu pořádně vypláchni a pak trochu vody nalij do ní, asi tak tři misky.“ Udělal jsem všechno, jak nařídil, vydrhl beztak už čistou nádobu, odhadl tři misky vody a nádobu s vodou mu předal. K mému největšímu překvapení s tou láhví něco udělal, že byl najednou vršek láhve pryč. „Jéje, vždyť jste ji rozbil!“ zvolal jsem. „Mám vám hned podat nějakou prázdnou, pokud ji najdu?“

„Ale ne, Lobsangu, ty jsi opravdu legrační,“ smál se mi láma. „Pokud v té láhvi něco je, pak musí zároveň existovat i způsob, jak ji naplnit i jak její obsah zas dostat ven. Tohle je přece uzávěr. Když ho obrátím vzhůru nohama, dá se použít jako odměrka. Vidíš?“

Podíval jsem se na uzávěr obrácený vzhůru a opravdu jsem viděl, že to je zároveň odměrka, protože po celé délce měl na sobě značky. Láma pokračoval v řeči: „Budeme také potřebovat nějaký obvaz. Když otevřeš tamhletu skříň, najdeš jich tam spoustu balíčků. Otevři ta dvířka, ať vidím dovnitř.“

Zmíněná dvířka nebyla ani skleněná ani dřevěná, ale jakoby napůl. Otevřel jsem je tedy a uvnitř spatřil hromadu balíčků obvazů složených pěkně vedle sebe. Láma mi pokynul: „Přines mi ten modrý. A napravo od něj leží bílý. Tak ten vezmi také.“ Pohlédl na mě, pak na mé ruce a nařídil: „A ještě jdi k umyvadlu a pořádně si opláchni ruce. Na umyvadle uvidíš takový kus bílé hmoty. Nejdřív si navlhči ruce, pak namoč kostku té hmoty a ruce si jí potři. Také si pořádně vyčisti nehty.“

Udělal jsem všechno, jak nařídil, a zaujalo mě, jak mi najednou na umyté ploše rukou zesvětlala kůže. Bylo to, jako když člověk vidí poprvé černocha a vnímá jeho celistvou černotu a pak si najednou všimne, že dlaně rukou má růžové. I já

jsem teď měl dlaně tak růžové a právě jsem se chystal si je otřít o roucho, když láma zvolal – „zadrž!“ – a ukázal na něco, co vytáhl z bílého balíčku a podal mi to se slovy: „Utři si ruce tady do toho a pak už se neopovažuj ani dotknout toho starého špinavého roucha, co máš na sobě. Na takový úkon musíš mít ruce naprosto čisté.“

Bylo to opravdu zajímavé, protože rozprostřel na podlahu čistý kus obvazu a na něj položil mísu, dále cosi podobného lopatičce a ještě další předmět, o jehož funkci jsem neměl ani tušení. V tu chvíli by mi bylo zatěžko vůbec tyto věci popsat, neboť jsem dosud nic podobného neviděl, ale řekněme, že to vypadalo jako skleněná trubička s podélným značením, na jejímž jednom konci bylo jakési tlačítko a z druhého vyčnívala ocelová jehla. Trubička byla sama o sobě pochopitelně dutá, ale uvnitř se perlila a bublala nějaká barevná tekutina. Láma pravil: „Teď bedlivě poslouchej, co ti řeknu. Budeš mi muset celé nohy očistit odshora dolů, pečlivě až do masa a na kost. Máme tu k dispozici plody opravdu skvělé a vyspělé vědy a plně jich využijeme. Vezmi si tuhle stříkačku a povytáhni její konec z té trubičky – počkej, radši to udělám za tebe – a teď mi tu jehlu vpíchni do nohy na tohle místo,“ a ukázal přesně na určitý bod. „To způsobí, že noha znecitliví, jinak bych tou trýznivou bolestí pravděpodobně omdlel. Tak, pusť se do toho.“

Uchopil jsem předmět, jenž láma nazval stříkačkou, podíval se na něj a otřásl se. „Ne, ne, já to nesvedu, příliš se bojím vám ublížit.“

„Lobsangu, bude z tebe láma lékař a občas budeš muset lidem způsobit i bolest, abys je uzdravil. Ted udělej, co ti říkám, a vpíchni mi tu jehlu co nejhlouběji. Bude-li mě to bolet příliš, ozvu se.“

Tak jsem tu věc znovu zvedl, ačkoliv jsem se bál, že z toho snad omdlím, ale rozkaz je rozkaz. Podržel jsem ji ne příliš daleko od bodu, kde se jehla napojovala na hlavní část, zavřel jsem oči a rychle bodl. Láma se neozýval, a tak jsem oči zas otevřel a viděl, že se usmívá. „Lobsangu, udělal jsi to skvěle, ani to nezabolelo. Coby láma lékař budeš mít určitě úspěch.“ Zadíval jsem se na něj podezíravě, domnívaje se, že si ze mě dělá legraci, ale nedělal, viděl jsem, že to myslí naprosto upřímně. Pak pokračoval: „Myslím, že jsme posečkali dost dlouho, a že už mám nohu umrtvenou natolik, abych bolest necítil. Teď bych byl rád, aby ses chopil tohoto náčiní, nazývá se pean, přelil si část tekutiny do mísy a nohu jí pak celou potřel odshora dolů – pamatuj si to – zásadně jenom odshora dolů. Můžeš pořádně přitlačit a uvidíš, jak se hnis bude uvolňovat v celých proudech. Až mi ho z nohy na podlahu steče hodně, budeš mi muset pomoci odsunout se o kousek dál.“

Vzal jsem do ruky ten nástroj, jenž předtím nazval peanem, a zjistil jsem, že se jím dá uchopit pořádný chomáček bavlněné gázy. Opatrně jsem ho ponořil do mísy a začal jím nohy potírat. Bylo až neuvěřitelné, skutečně neuvěřitelné, jak se hnis a sražená krev z ran na noze uvolňovaly.

Nakonec jsem nohu celou ošetřil, maso i kost byly čisté. Potom se láma ozval: „Tohle je zásyp a po tobě chci, abys mi jím rány zasypal a dostal se až ke kosti. To je vydezinfikuje a zabrání, aby se hnis tvořil dál. Až to uděláš, ovážeš mi nohy obvazem z toho modrého balíčku.“

A tak jsem se dál věnoval čistění nohy a zapudroval ji tím bílým práškem, načež jsem ji celou ovázal jakýmsi pružným obinadlem, ani příliš pevně, ani příliš volně. Když jsem byl s první nohou hotov, zmocnila se mě hluboká únava, za to láma vypadal lépe.

Bylo ale třeba ošetřit mu ještě i druhou nohou. Láma řekl: „Asi bude lepší, když mi podáš lék na povzbuzení. Je uložen na vrchní přihrádce, ale sundej jen jednu ampulku. Je to taková malá zatavená lahvička s lékem, se špičatým koncem, který odlomíš a tu ampulku mi přiložíš na tělo, kamkoliv.“

Udělal jsem, jak nařídil, pak jsem ještě očistil všechen ten hnis a nepořádek, načež jsem ještě téměř vstoje usnul.

3. KAPITOLA

„Panečku, to slunce ale pálí opravdu ze všech sil. Budu si muset zalézt někam do stínu," povzdechl jsem si ještě napůl ze spánku, když vtom jsem se posadil, otevřel oči a zíral kolem sebe v naprostém úžasu. Kdepak to vůbec jsem? Co se to stalo? Až v okamžiku, kdy jsem uviděl lámu Mingjura Tundrupa, se mi to všechno vybavilo, i když svým způsobem mi to pořád ještě všechno připadalo spíš jako sen. Slunce odnikud žádné nesvítilo, jen toto místo bylo ozářeno čímsi podobným slunečnímu svitu procházejícímu skleněnou stěnou.

„Vypadáš úplně vyjeveně, Lobsangu," poznamenal láma. „Doufám, že sis pořádně odpočinul." „Ano, to sice ano, pane," odpověděl jsem, „cítím se ale čím dál tím zmatenější, a čím víc mi toho vysvětlíte, tím popletenější si připadám. Například tohle světlo přicházející jakoby odnikud, to přece nelze uchovat v nějakém zásobníku na milion let, aby i po tak dlouhé době ještě zářilo jako samotné slunce."

„Budeš se toho ještě muset spoustu naučit, Lobsangu. Přece jenom jsi stále ještě jen chlapec, ale když už jsme se tady ocitli, tak dovol, abych ti pár věcí objasnil. Zahradníci Země chtěli mít tajné skrýše kam se při návštěvách naší planety uchýlit před pozemšťany. Proto ještě v dobách, kdy tady ze země vyčnívala jen nízká hromada kamení, tu v hloubi živoucí skály vytvořili tyto prostory, a sice pomocí přístrojů později známých jako atomové plamenomety. Toto zařízení horninu úplně roztavilo a na mnoha místech získal šedý povrch viditelný zvenčí tento barevný odstín právě vlivem páry unikající z roztavené skály. A když byla jeskyně vyhloubena do potřebné velikosti, nechali skálu vychladnout, čímž se povrch vyhladil jako by byl ze skla.

Když vytvořili jeskyni prostornou tak, že by klidně pojala i celou Potalu, provedli průzkum a potom prorazili chodby skrz naskrz tímto horským pásmem přikrytým zeminou. Tehdy se dalo procházet z jeskyně do jeskyně soustavou tunelů v celkové délce přes čtyři sta kilometrů.

Pak došlo k onomu mohutnému výbuchu, jenž planetou otřásl, že se vychýlila z původní osy a některé oblasti byly zaplaveny, zatímco jiné zas vyzdviženy do výšky. Měli jsme štěstí v tom, že nízké kopečky se proměnily v horské pásmo. Viděl jsem to na obrázcích a ukážu je i tobě. Tím, jak se země dala do pohybu, došlo u některých chodeb pochopitelně k posunu, takže přestaly být v celé své původní délce průchodné. Některé jeskyně se naopak přiblížily těsně k povrchu a z nich se nám podařilo dvě tři navštívit a projít i určitý úsek chodby, o jejímž pokračování jsme věděli. Jak víš, čas pro nás nehraje žádnou roli, a tak jsem těchto míst navštívil snad stovku a spatřil tam mnoho a mnoho skutečných podivuhodností."

„Ale pane, jak může všechno to zařízení ještě po více než milionu let plně fungovat? Vždyť ať se podíváme na cokoliv, dokonce i modlitební mlýnek se používáním a časem ničí, – a přece jsme tady zaliti světlem pravděpodobně ještě zářivějším, než jaké panuje venku. Nerozumím tomu ani za mák."

Láma si povzdechl a pravil: „Pojď se, Lobsangu, nejdřív trochu najíst. Budeme tady muset zůstat několik dní a zřejmě nás čeká změna jídelníčku. Zajdi do tamté komůrky," ukázal na ni, „a přines odtamtud pár těch nádobek, které na sobě mají obrázek. Podíváme se, jak žili lidé před mnoha a mnoha věky."

Vstal jsem a hlavou mi bleskla myšlenka: Propána, já vím, co musím udělat ze všeho nejdřív. „Ctěný lámo," obrátil jsem se na svého učitele, „mohu vám nějak být nápomocen s vašimi tělesnými potřebami?" Usmál se na mě a odvětil: „Tisíceré díky, Lobsangu, ale už jsem si poradil. Támhle v tom vzdáleném rohu místnosti je taková malá místnůstka a když do ní vejdeš, zjistíš, že je tam v podlaze příhodný otvor. Postav se nad něj a nech přírodu, ať se činí!"

Vyrazil jsem směrem, kam ukázal, našel příslušný otvor a posloužil si jím. Tato místnost měla povrch hladký jako sklo, s výjimkou podlahy. Ta byla naopak hrubá, jakoby tvořená rohoží, takže se nikdo nemusel bát, ze uklouzne. Když jsem svou tělesnou potřebu uspokojil, přišlo mi znovu na mysl jídlo, a tak jsem přešel do místnosti v protilehlém rohu a nejprve si pečlivě umyl ruce. Takový přepych, otočit kusem kovu a dívat se, jak voda prýští! Když jsem si ruce vydrhl a kohoutek zavřel, ucítil jsem závan horkého vzduchu, který začal proudit čtverhranným otvorem ve zdi. Pochopil jsem, že když k němu ruce přiblížím, rychle mi oschnou, a tak jsem to udělal. Bylo to nejspíš to nejlepší umytí rukou, jaké jsem kdy zažil. Ta příjemná voda a teď horko vanoucí mi na ruce… Najednou ale proudění horkého vzduchu naráz ustalo. Předpokládám, že tvůrci tohoto zařízení nastavili jeho působení na určitou dobu, za jakou se dá očekávat, že člověku ruce oschnou. Pak jsem přistoupil k přístěnku, otevřel dveře a s úžasem vyvalil oči na množství nádob uložených tam vedle sebe v řadách. Byly jich různé druhy a měly na sobě obrázky tak podivné, že jsem jim vůbec nerozuměl. Například obrázek čehosi rudého vybaveného ohromnými pařáty, vyhlížejícího jako nějaká divoká příšera vzdáleně připomínající škvora. Další obrázky znázorňovaly jakési pavouky v rudém krunýři. Tyto nádoby jsem tam nechal a vybral si raději takové, na nichž byly vyobrazeny různé druhy ovoce. Některé plody měly barvu červenou, jiné byly zelené nebo žluté, ale všechny vypadaly náramně lákavě. Nabral jsem jich co nejvíc, když jsem si všiml, že v rohu tam stojí vozíček. Byl vybaven kolečky, a tak jsem do něj všechny ty nádoby uložil a dotlačil vozík až k lámovi Mingjuru Tundrupovi. Když viděl, jak si vedu, od srdce se zasmál a zeptal se: „Jak se ti líbilo mytí rukou? A jejich osoušení? Jenom si představ, že toto zařízení je tu už více než milion let, a stále ještě funguje, protože atomový pohon, který je napájí, je doslova nezničitelný. Ale jakmile odsud odejdeme, všechno se znovu zastaví. Veškerá energie se zase vrátí do zásobníku a tam zůstane pro další příchozí. Tehdy se světla opět rozzáří… Ta světla – mimochodem – fungují na principu, který bys ani nepochopil, protože uvnitř, pod povrchem podobným sklu, jsou vyplněna chemickou látkou reagující na určitý podnět tím, že vytváří chladné světlo. Raději se ale podívejme, cos přinesl."

Sklonil jsem se a začal mu nádoby podávat jednu po druhé. Vybral z nich čtyři a řekl: „Tohle nám, myslím, bude prozatím stačit. Ještě si jen musíme opatřit něco k pití. V poličce nad vodovodním kohoutkem najdeš nádoby na vodu, tak z nich

dvě naplň. Ve spodní části té kredence leží další nádoba a v ní kuličky. Přines jednu kuličku sem, rozpustíme ji v té vodě a ona získá úplně jinou chuť.“

Tak jsem se odebral zpátky do této, řekněme, kuchyně a nádoby jsem našel přesně tak, jak mi láma popsal. Natočil jsem tedy do nich vodu a předal je lámovi. Pak jsem se vrátil a vyndal tubu obsahující zvláštní oranžové tabletky. Znovu jsem vypochodoval z kuchyňky a odevzdal tubičku lámovi, který cosi udělal s jejím víčkem, že z ní hned vypadla jedna pilulka a žbluňkla do sklenice s vodou. Pak úkon zopakoval a pilulka sklouzla i do druhé sklenice. Nakonec si jednu z těch nádob přiložil k ústům a s chutí se napil. Rozpačitě jsem následoval jeho příkladu, ale chuť tohoto nápoje mě příjemně překvapila. „Než se znovu napijeme, měli bychom trochu pojíst,“ navrhl. Uchopil jednu z těch kulatých nádob a zatáhl za malý kroužek. Ozvalo se zasyčení vzduchu. Jakmile doznělo, láma za kroužek zatáhl ještě silněji a celý vršek nádoby se oddělil. Uvnitř bylo ovoce. Láma k němu opatrně přivoněl, pak jeden kousek vytáhl a vložil si ho do úst. „Ano, ano, ovoce se zachovalo v dokonalém stavu a úplně čerstvé. Jednu tu nádobu ti otevřu. Vyber si, kterou chceš, a podej mi ji.“

Prohlédl jsem si nádoby, vybral si jeden druh černého ovoce posetého drobnými hrbolky a podal ji lámovi. Ten znovu zatáhl za prstenec na vrchní části nádoby a opět se ozvalo zasyčení. Pak ještě přidal na síle a celá vrchní část nádoby se oddělila. Nastal ale problém. Ovoce uvnitř bylo velice drobné a navíc ponořené ve šťávě. Láma mě proto vybídl: „Měli bychom se chovat způsobně, a proto se vrať do kuchyňky, v jedné zásuvce tam najdeš takové kovové předměty na jednom konci zploštělé, jejichž druhý konec má tvar rukojeti. Vezmi sem dva, ať máme každý jeden. Kov, z něhož jsou vyrobeny, má stříbřitý nádech.“

Tak jsem se znovu vydal do kuchyňky a brzy se vrátil s těmito divnými kovovými nástroji: „Jsou tam ještě i jiné podobné kovové kusy, pane, z nichž jeden druh má na konci takové bodce a další má zase ostří, jaké je u nožů.“

„Aha, to jsou vidličky a nože, ty použijeme později, zatímco tohle jsou lžíce. Ponoř širokou plochu lžíce do nádoby a ovoce se šťávou na něj naber. Tak se můžeš pohodlně najíst i napít, aniž by ses celý umazal.“ Předvedl mi to tak, že si sám nabral ovoce ze své nádoby. Následoval jsem jeho příkladu a také si trošinku na lžíci nabral. Nic takového jsem doposud v životě neokusil.

Ach! Ovoce mi sklouzlo do útrob a bylo opravdu velice chutné. Do té chvíle jsem si ani neuvědomil, jak velký hlad mám. Nádobu jsem vyprázdnil za pár okamžiků a láma Mingjur Tundrup byl ještě rychlejší. „Neměli bychom s jídlem tolik spěchat, Lobsangu, když jsme tak dlouho zůstali nalačno.“

Ještě se necítím tak dobře, abych to tady dokázal s tebou projít, Lobsangu, a tak ti radím, aby ses po jednotlivých prostorách pěkně porozhlédl sám. Chceme se přece dozvědět co nejvíc, ne?“ Trochu překotně jsem vyrazil z velkého sálu a brzy zjistil, že jsou tu všude kolem další místnosti. Do jedné z nich jsem vstoupil, světla se sama rozsvítila, a já jsem shledal, že místnost je plná přístrojů zářících novotou, jako by sem byly nainstalovány právě dnes. Bloumal jsem místností a téměř se bál na něco sáhnout. Pak jsem však přistoupil k přístroji, na němž svítilo jakési vyobrazení. Vyrozuměl jsem, že je třeba stisknout nějaká tlačítka, načež se obraz

dal do pohybu a objevilo se křeslo a muž divného vzezření pomáhající jinému ještě podivnějšímu muži se do něj usadit. Potom se první muž chopil jakýchsi dvou držadel a pravým z nich pootočil, načež se křeslo zvedlo o hodně výš. Potom se obraz změnil a ukázalo se opět to křeslo, jak je posunováno k různým přístrojům, od jednoho ke druhému. Cítil jsem, že tato ukázka je určena mně. Vtom mě napadlo rychle se otočit a právě o takové pojízdné křeslo jsem škobrtl, až jsem se svalil na zem. Nos mě bolel, jako by mi ho byli ulomili, a měl jsem ho také celý vlhký, takže jsem si ho nejenom narazil, ale ještě se mi z něj spustila krev. Tlačil jsem křeslo před sebou, až jsem s ním stanul před lámou. „Pane, představte si, že jsem zakopl o tohle zatracené křeslo a teď si něčím potřebuji otřít zakrvácenou tvář.“

Přistoupil jsem k poličce a rozbalil jeden z těch modrých balíčků. Obsahoval cosi podivného a bílého, jakoby napěchovaný veliký chomáč bavlny. Přiložil jsem si ho k nosním dírkám a počkal několik minut, dokud se krvácení nezastavilo. Tento zakrvácený tampón jsem pak odhodil do nádoby, která tam náhodou stála prázdná, přičemž mě napadlo pohlédnout dovnitř. K mému úžasu jsem zjistil, že všechno zmizelo, ne že se tampón propadl někam do tmy nebo cosi podobného. Ne – on prostě doslova zmizel. Přešel jsem tedy do rohu, kam jsem odmetl hadry nasáklé hnisem a další nepořádek a na kus plochého kovu se dřevěnou rukojetí jsem toho nabral, kolik se dalo, a hodil všechno do této nádoby na odpadky, kde opět vše zmizelo. Odebral jsem se tedy do vzdáleného rohu, který jsme z nutnosti používali k vykonávání tělesných potřeb. Všechno jsem odtamtud odklidil a zase hodil do nádoby. V okamžiku z ní všechno zmizelo a nádoba se znovu zaleskla jako nová.

Láma poznamenal: „Mám dojem, Lobsangu, že by ta nádoba měla zapadnout přesně do té díry, kterou používáme. Vyzkoušej, jestli je tomu tak.“

Přikutálel jsem tu věc až ke zmíněnému otvoru – a opravdu – přesné tam zapadala, a tak jsem ji tam rovnou nechal, aby se dala kdykoliv použít.

„Pane, pane,“ zvolal jsem vzrušeně, „kdybyste si do toho křesla sedl, povozil bych vás tady a ukázal vám některé úžasné věci.“ Láma se obezřetně postavil na nohy a já pod něj pojízdné křeslo podsunul. Pak jsem otočil rukojetí, jak jsem to viděl na tom pohyblivém obrázku, a křeslo se zdvihlo do výšky asi třiceti centimetrů, přesně kolik jsem potřeboval, abych měl co nejlepší přístup k držadlům a mohl pohyb křesla řídit. A tak jsem s lámou usazeném v pojízdném křesle, fungujícím na principu vznášedla, popojel zpátky do sálu, kde byly instalovány všemožné stroje.

„Připadá mi, Lobsangu, že tahle místnost byla určena k povyražení a veškeré zdejší zařízení sloužilo k zábavě. Pojď, podíváme se zblízka na tenhle stroj tady u vstupních dveří.“ Otočil jsem se tedy a odstrkal pojízdné křeslo zpátky ke vchodu, načež jsem ho co nejvíc přiblížil ke stroji, na němž jsem předtím viděl pohyblivé zobrazení pokynů k použití pojízdného křesla. Stiskl jsem příslušný knoflík a obrázky se znovu ukázaly. A pak se stalo něco naprosto neuvěřitelného. Objevil se obraz lámy Mingjura Tundrupa, jak si sedá do křesla a byl jsem tam vidět i já, jak ho tlačím kupředu. Dál se ukázala scéna, jak jedeme místností, když vtom láma na

něco poukazuje a já se s ním tedy otáčím zpátky a vracíme se k právě k tomuto stroji. Shlédli jsme přesně to, co se právě stalo. Poté se obraz změnil a ukázaly se různé stroje a následovaly názorné ukázky jejich použití. Viděli jsme stroj stojící téměř uprostřed místnosti, na jehož knoflík bylo třeba zatlačit, aby na podnos tvořící jeho součást sklouzly drobné, různobarevné předměty. A tak jsme ke zmíněnému stroji přistoupili. Láma příslušný knoflík stiskl, a se zařinčením se po jakési kovové skluzavce na podnos vykutálelo pár kulatých věciček. Prohlédli jsme si je a marně se je pokoušeli rozlomit, když vtom jsem po straně přístroje zahlédl cosi jako talíř a nad ním zahnutou čepel. Položil jsem několik těch kuliček na onen talíř, čepel přitáhl pákou – až jsem přitom byl strachem celý rozechvělý – a čekal, co se stane. Rychle se jedna po druhé rozpůlily a v jejich nitru se objevilo cosi lepkavého. Já – který jsem téměř bez přestání myslel na jídlo – jsem na prostředek jedné té kuličky sáhl a pak prst olízl jazykem.

Úplná pohádka! Nic tak skvěle chutnajícího jsem dosud v životě neokusil. „Pane!“ vybídl jsem lámu, „tohle každopádně musíte ochutnat.“ Zajel jsem s pojízdným vozíkem až k příslušnému tlačítku, on ho znovu stiskl a ze stroje se vysypala další hrst těchto pochoutek. Jednu jsem vzal, vložil si ji do úst a připadlo mi to, jako bych si tam strčil kámen. Za pár vteřin však vnější vrstva bonbónu změkla, a jak jsem ji dásněmi dál tiskl, rozlomila se a na povrch vyteklo cosi přesladkého. Bonbóny měly různé barvy a co odstín, to jiná příchuť. Neměl jsem nejmenší tušení, o co se jedná, a láma si všiml mé bezradnosti. „Hodně jsem cestoval, Lobsangu, jak víš, a v jednom západním městě jsem viděl stroj podobný tomuto. Také obsahoval kulaté bonbóny, jako jsou tyhle. Ale tam v onom městě bylo třeba do stroje nejprve vložit peníze. Člověk vsunul do otvoru ve stroji určitou minci a z něj se vysypalo odpovídající množství těchto kuliček.Vyskytovaly se tam i další stroje obsahující jiné druhy zboží. Jeden z nich mě lákal víc než ostatní, a sice proto, že skrýval dobrotu zvanou čokoláda. Tady si nejsem jistý, jak by se to slovo psalo. Jé!“ zvolal. „Tohle bude určitě ono, a to slovo je tady napsáno spolu se šesti dalšími, zřejmě jde o tentýž výraz vyjádřený v šesti odlišných jazycích. Pojďme však zkusit, zda i tenhle stroj funguje.“

Rozhodným gestem stiskl příslušný knoflík, stroj ze sebe vydal jemný zvuk podobný zakašlání a vpředu se otevřela dvířka. Objevily se všelijaké druhy čokolády a různých sladkostí. Přejedli jsme se jich tak, až se nám z toho udělalo strašně špatně. Vážně mě napadlo, že to nemohu přežít. Přesunul jsem se tedy k onomu odpadnímu místu a vyzvracel do něj všechno, co jsem snědl. A to už mě naléhavě volal láma Mingjur Tundrup zanechaný napospas v pojízdném křesle, abych se ho rychle chopil… Přejděme raději zbytek této příhody mlčením.

Když jsme se poněkud vzpamatovali a tuto epizodu probrali, došli jsme k závěru, že to byla naše hltavost, která nás přiměla přecpat se jídlem, na něž jsme nebyli zvyklí. Přešli jsme do další místnosti, která zjevně sloužila jako opravárenská dílna. Bylo tam množství podivných strojů, z nichž v jednom jsem rozpoznal soustruh. Dalajláma měl totiž podobný, který dostal darem od jednoho spřáteleného národa, uložený ve skladišti. Nikdo u nás pochopitelně neměl tušení, jak se onen stroj používá. Já jsem se ale častokrát do té místnosti pokradmo vplížil

a nakonec jsem přece jen pochopil, k čemu je tohle zařízení dobré. Jednalo se o šlapací soustruh. Člověk se uvelebil na dřevěném sedátku a oběma nohama tlačil do dvou pedálů a zase je povoloval. Tím roztáčel kolo. A pokud umístil kus dřeva do prostoru ohraničeného štítky »sklíčidlo« a »koník«, mohl je vytvarovat v tyče naprosto rovné. Nechápal jsem sice, k čemu to může být užitečné, ale přece jen jsem se chopil příčlí jednoho našeho žebříku a opracoval je. Měli jsme mnohem lepší pocit z žebříku vyhlížejícího jako by vyšel z řemeslnické dílny.

Pokračovali jsme dál v prohlídce těchto prostor, až jsme narazili na něco, co připomínalo výheň. Byly tam dmuchavky a všelijaké druhy nástrojů pro tepelné zpracování. Vrhli jsme se na provádění pokusů. Přišli jsme na to, že můžeme spojit dva kovy tím, že jeden přitavíme k druhému, a strávili jsme dlouhý čas různým zkoušením a také vlastním zdokonalováním. Pak ale láma prohlásil: „Pojď, Lobsangu, podíváme se zase o kousek dál, protože úžasných věcí je tady spousta, nemyslíš?“

A tak jsem znovu otočil rukojetí pojízdného křesla a to se zdvihlo asi o šedesát centimetrů. Vytlačil jsem je z dílny, projel s ním rozlehlým prázdným prostorem a vjel do místnosti nacházející se přímo naproti. Tak tohle už byl na mou duši vrchol všech záhad! Stála tam řada kovových stolů a na nich ohromné kulaté nádoby. Vůbec jsme tomu nerozuměli. Pak jsme v přilehlé místnosti objevili prohlubeň v podlaze a na stěně přímo nad ní byly pokyny, jak se toto zařízení používá. Návod byl naštěstí doplněn obrázky. A tak jsme si sedli na kraj prázdného bazénku a společně sňali lámovy obvazy. Pak jsem mu pomohl vstát a když se postavil doprostřed nádrže, začal do ní proudit roztok, z něhož šla pára!

„Lobsangu, Lobsangu, tohle mi uzdraví nohy! Některá slova tady na stěně dokážu přečíst, a nerozumím-li všemu v jednom *jazyce*, pochopím to z druhého. Tento roztok regeneruje tkáně včetně pokožky.“

„Ale, pane,“ opáčil jsem, „jak by vám tohle mohlo vyléčit nohy? A taky se chci zeptat, jak to, že umíte tolik cizích řečí?“

„To je velice jednoduché,“ odpověděl mi. „Zabývám se tímto druhem studia po celý život. Navíc jsem procestoval svět křížem krážem a řadu jazyků tak pochytil. Jistě sis všiml, že nosím vždy při sobě nějaké knihy, a jak jen se mi naskytne chvilenka volného času, že se hned ponořím do jejich četby a studia. No a co se přímo tohoto jazyka týče,“ a ukázal na stěnu pokrytou nápisy, „jedná se o sumérštinu, což byl jeden z hlavních jazyků Atlantid.“

„Atlantid?“ pomyslel jsem si v duchu, „ta oblast se přece jmenovala *Atlantida*,“ a lámovi jsem to řekl. Dobrosrdečně se zasmál a odpověděl: „Ne, ne, Lobsangu, žádné jedno místo zvané Atlantida neexistovalo, je to všeobecný název mnoha zemí, které se beze stopy sesuly na dno oceánu.“

„Ach, já jsem se domníval, že Atlantida byla místem tak vyspělé civilizace, že pro ní jsme jen tlupa vesnických balíků, a vy teď najednou prohlásíte, že žádná Atlantida neexistovala.“

Vložil se mi do řeči a vysvětlil: „V téhle věci existuje spousta zmatků a dnešní vědci odmítají uvěřit pravdě. Skutečnost je přitom následující: Kdysi v pradávných dobách tvořil povrch této planety pouze jediný světadíl obklopený vodou, až časem

se v důsledku zemských vibrací vyvolávaných například opakovaným zemětřesením celistvá masa rozlomila na několik částí, a pokud ryto ostrovy měly rozlohu větší, byly nazvány světadíly. Postupně se od sebe vzdalovaly, a tím pádem obyvatelé těchto ostrovů zapomínali svůj původně jednotný prajazyk a přecházeli k místnímu nářečí jako všeobecnému jazyku. Před mnoha a mnoha lety lidé nepoužívali mluvenou řeč, nýbrž všichni ovládali telepatii. Našli se ale ničemové, kteří zneužili možnosti vědět, co kdo komu sděluje. Nakonec se ustálilo, že vůdcové jednotlivých společenství vymýšleli jazyky pro použití v situacích, kdy se chtěli vyhnout telepatii, aby obsah sdělení nemohl kdokoliv zachytit. Postupem času se užívání jazyka šířilo čím dál víc, zatímco umění telepatie upadlo v zapomnění, až na pár výjimek třeba tady v Tibetu. My dokážeme komunikovat přenosem myšlenek dodnes. Já jsem se například odsud spojil s přítelem v Čokpori a sdělil mu, v jaké situaci se nacházíme. Odpověděl mi, že uděláme nejlépe, když zatím zůstaneme, kde jsme, protože venku zuří bouře a sestup po horském svahu je v tuto chvíli nesmírně ztížený. Podotkl, že příliš nezáleží na tom, na jakém místě se nacházíme, pokud se tam něčemu novému učíme, a já mám za to, že nových věcí se tady naučíme opravdu spoustu. Poslyš, Lobsangu, ta lázeň na moje nohy působí úplně zázračně. Stačí se na ně podívat a člověk přímo vidí, jak se hojí.“

Zahleděl jsem se na jeho nohy a to co jsem uviděl, působilo přímo strašidelně. Místy bylo maso potrhané až na holou kost a já se domníval, že jediným možným řešením bude mu hned po návratu do Čokpori obě nohy amputovat. V této kulaté vaně se však tkáň hojila. Jak jsem se tak díval, přímo jsem viděl, jak nová tkáň roste a rány se zacelují.

Pak láma najednou prohlásil: „Mám dojem, že už bych pro tentokrát z té lázně měl vylézt, protože nohy mě začínají svědět tak nesnesitelně, že jestli tu zůstanu ještě okamžik, budu se muset dát do tance, a to by ses teprve prohýbal smíchy. Takže už vylézám ven a dokonce ani nepotřebuji pomocnou ruku.“ Pevným krokem vystoupil z vany, z níž zároveň zmizela i veškerá tekutina, ačkoliv tam nikde nebyl otvor ani odtoková roura či cokoliv podobného, jako by se prostě vsákla do stěn a do dna.

„Podívej se, Lobsangu, tady je několik knížek s úžasně zajímavými ilustracemi. Ukazují, jak provádět určité operace, a znázorňují, jak se zachází s těmi stroji tam za dveřmi. Pusťme se tedy do práce a snažme se pochopit toho co nejvíc. Pokud by se nám podařilo tuhle pradávnou vědu oživit, třeba bychom tak mohli pomoci světu dnešnímu.“

Podíval jsem se do některých knížek, ale dělaly na mě příšerný dojem. Obrázky lidských vnitřností, lidí s těmi nejstrašnějšími zraněními, jaké si kdo dokáže představit, a řekl bych že dokonce i s ranami tak příšernými, že si je nikdo představit ani nedokáže. Umínil jsem si však, že to vydržím a poučím se z těch knih o lidském těle co nejvíc. Jako nejnezbytnější jsem ale v tu chvíli pocítil potřebu se najíst. Mozek není možné udržet v činnosti, pokud ho nevyživujeme – a vyslovil jsem tu myšlenku nahlas. Láma se zasmál a pravil: „Zrovna jsem na to myslel. Ta léčebná koupel ve mně zároveň vyvolala příšerný hlad, takže pojďme se podívat do kuchyňky, ať zjistíme, co je tam k snědku. Budeme se muset

rozhodnout, zda se tu budeme stravovat pouze ovocem, nebo porušíme jednu z našich zásad a budeme jíst i maso.“

Otřásl jsem se a zmocnila se mě nevolnost. Pak jsem se ozval: „Ale pane, přece nemůžeme sníst maso zvířete!“

„Ale jdi, Lobsangu, tahle zvířata jsou mrtvá už miliony let. Nevíme, z jaké epochy pochází toto místo, vidíme však, že je pozoruhodně dobře ukryté. Je pro nás lepší najíst se třeba i masa a přežít, nežli být puritáni a zemřít.“

„Pane, jak to že je tohle místo v tak dobrém stavu ještě po více než milionu let? Mně se to pořád zdá nemožné. Všechno se opotřebuje a zchátrá, ale odsud jako by obyvatelé byli odešli teprve včera. Mně to prostě stále nejde na rozum a jasná mi není ani ta záležitost Atlantidy.“

„Jak už víš, existuje stav zvaný pozastavená animace. Ve skutečnosti tito lidé, tito Zahradníci Země, byli vystaveni nemocem stejně tak jako my, ale nemohli být pořádně ošetřováni a vyléčeni prostředky vyskytujícími se na této planetě, takže pokud se někdo roznemohl opravdu vážně a jeho uzdravení se vymykalo možnostem, jež zdejší podmínky Zahradníkům skýtaly, pak tyto pacienty uvedli do stavu pozastavené animace a uložili je do zvláštní schránky. Zůstávali naživu, ale jen v té nejmenší možné míře. Tlukot srdce nebylo slyšet a pochopitelně nebyl patrný ani žádný dech. Člověka bylo možné uchovat v tomto stavu po dobu nanejvýš pěti let. Každoročně však přilétala kosmická loď, aby tyto schránky pobrala a přepravila nemocné k léčbě do zvláštních nemocnic v Domově Bohů. Když je tam dali do pořádku, byli zas jako znovuzrození.“

„A co si myslíte, pane, o těch jiných tělech, ženských i mužských, ležících v kamenných rakvích? Jsem si naprosto jistý, že tito lidé jsou mrtví doopravdy, ačkoliv jako živí vypadají a zdají se zdraví. Proč tu jsou, co jsou zač?“

„Zahradníci Země jsou lidé nadmíru činorodí a jejich nadřízení ještě víc, a pokud se chtěli přesvědčit o skutečné situaci mezi pozemšťany, stačilo převzít některé z těchto těl. Jejich astrální tělo do tohoto hmotného těla vstoupilo, ostatně jsou to opravdu jenom schránky, a znovu je uvedlo do chodu. A tak se člověk náhle stal třeba třicetiletým mužem či osobou jakéhokoliv jiného vhodného věku, přičemž se vyhnul všemu tomu zdržování a trápení při porodu, dětství, volby povolání, dokonce i životního partnera. To všechno mohlo mnohé zkomplikovat. Proto jsou taková těla udržována v dobrém stavu a stále připravená přijmout »duši«, která je na určitou dobu znovu uvede v činnost. Reagují na dané podněty a tělo se řádně pohybuje a dokonale se podvoluje vůli dočasného obyvatele této tělesné schránky. Takových lidí, jež podstoupili transmigraci, je mezi námi řada. Jsou tady proto, aby na lidskou společnost dohlédli a pokusili se omezit sklony k násilí, jimiž pozemšťané tak oplývají.“

„To mi připadá naprosto úchvatné a téměř k nevíře. A co ta těla odpočívající nahoře v Potale ve zlatých schránkách? I ta jsou určena k dalšímu použití?“

„Propána, to ne, v tomto případě se jedná o pozemské lidské bytosti vznešenějšího druhu, a když jim tělo odumře, jejich vědomí se přemístí do vyšších sfér. Někteří se odeberou do astrální říše, kde stráví určitý čas studiem některých jeho dalších obyvatel. Budu ti ale o tom muset asi povědět víc, stejně tak jako o říši

zvané Patra. Pokud vím, my tibetští lámové jsme jediní, kdo o existenci Patry něco víme. Jedná se ale o záležitost příliš závažnou, než abychom ji mohli uspěchat. Navrhuji, abychom se teď raději ještě pořádně porozhlédli kolem, neboť soustava těchto jeskyní je poměrně rozlehlá.“ Láma ode mě poodstoupil, aby vrátil na poličku několik knížek, a já jsem se přitom zeptal: „Není to škoda nechávat tak vzácné knížky tady v regálech, místo abychom je vzali s sebou do Potaly?“

Láma Mingjur Tundrup se na mě podíval zvláštním pohledem, načež odpověděl: „Stále zřetelněji si všímám, jak jsi na svůj raný věk velice rozumové vyspělý. Ostatně i dalajláma mí dal svolení povědět ti cokoliv, o čem se budu domnívat, že bys měl vědět.“

Byl jsem tím velice polichocen a láma pokračoval. „Byl jsi přítomen audienci s těmi anglickými vojáky, z nichž jeden se jmenoval Bell. Dalajláma byl tehdy nadmíru potěšen, že ani mně jsi o tom nic nepověděl, žes neprozradil, o čem se tam mluvilo a co se tam dělo. Úmyslně jsem na tebe naléhal, abych si ověřil, zda dokážeš zachovat tajemství, a i já jsem nesmírně rád tomu, jak jsi se zachoval.“

„Za pár let bude Tibet dobyt Číňany, kteří Potalu oberou o vše, co z ní činí Potalu. Oloupí nás i o Zlaté postavy uznaných reinkarnací a prostě je roztaví, jenom aby se zmocnili zlata, jež obsahují. Posvátné knihy a knihy vědění budou převezeny do Pekingu a prostudovány, protože Číňané si jsou velice dobře vědomi toho, že se od nás mohou leccos přiučit, a proto máme na ty nejcennější věci skrýše. Tuhle jeskyni je možné objevit skutečně jen pouhou náhodou. My se však chystáme svah této hory ještě víc vyhladit, abychom vyloučili i tu nejnepravděpodobnější náhodu. Jak víš, tyto jeskyně jsou vzájemně propojeny v komplex delší než tři sta kilometrů. To je nepřekonatelné pro Číňany pohybující se ve vozech na čtyřech kolech. Ani dojít sem pěšky by nedokázali, zatímco pro nás to jsou jen dva dny chůze.

Za několik let bude tedy Tibet obsazen, avšak ne poroben. Naši mudrci se odeberou do vysokých tibetských hor a budou žít v podzemí podobně jako žijí v dutinách tohoto světa ti, kteří už utekli dřív. Zatím buď klidný, později si o těchto věcech ještě povíme. Dalajláma je toho názoru, že nemáme proč spěchat s návratem. Mám tě tu toho raději naučit co nejvíc a k tomu nám tyhle knihy velice dobře poslouží. Odnést je s sebou do Potaly by znamenalo dát je prostě do rukou Číňanům, a to by je čekal opravdu smutný osud.

Myslím, že už je čas pustit se do systematického průzkumu téhle jeskyně. Pak si také načrtneme mapu tohoto místa.“

„To není potřeba, pane,“ odpověděl jsem. „Tady je taková mapa už hotová a velice podrobná.“

4. KAPITOLA

Existence mapy lámu Mingjura Tundrupa velice potěšila a zaradoval se ještě víc, když jsem mu ukázal i mapy řady dalších jeskyní.

Hrabal jsem se totiž v jedné zásuvce a podivoval se nad tím, že nikde nevidím ani smítko prachu, a hle – papíry, alespoň tak bych to nazval já. Tento materiál, ačkoliv papíru podobný, byl přece jen mnohem a mnohem jemnější. Náš papír byl vyráběn ručně z papyru. Chopil jsem se tedy téhle hromádky listů a zjistil, že to jsou mapy a nákresy. Jako první jsem pohlédl na mapu ve velmi malém měřítku zachycující oblast o rozloze přes tři sta kilometrů čtverečních. Zakreslený tunel byl místy označen určitými zlomy znázorňujícími, že od toho místa už není dál průchodný, a že je tudíž třeba se vrátit zpátky a najít si cestu do některého jiného. Co se mapy týče, bylo vše zaneseno pečlivě, což o to… Nabízela se však otázka, o kolik mezitím věrohodnost mapy snížila nespočetná zemětřesení. Další nákres představoval přímo tu jeskyni, v níž jsme teď přebývali my. Byly tam zobrazeny všechny místnosti a já jsem žasl nad tím, kolik jich bylo. Veškeré prostory, a dokonce i jednotlivé skříně byly označeny nápisem, jenže já pochopitelně neuměl žádný z nich ani přečíst. Můj učitel ale ano. Rozložili jsme si tedy mapu před sebe na podlahu a uvelebili se na břiše, abychom ji prostudovali zblízka.

„Lobsangu, na téhle výpravě jsi učinil několik pozoruhodných objevů, což ti bude přičteno ku prospěchu. Kdysi jsem sem vzal s sebou jednoho mladého čélu, ale ten se hrozně bál už jenom do této jeskyně vkročit. Abys věděl, ten starý poustevník, který se zřítil a zemřel, byl ve skutečnosti

Strážce vchodu. Proto teď budeme nuceni postavit poustevnu novou, aby byl tento vchod opět hlídán.“

„Mám dojem, že Strážce vchodu už ani nepotřebujeme, pane,“ odpověděl jsem, „protože celý ten tunel, jímž jsme sem vešli, byl zavalen při zemětřesení, které uvedlo do pohybu celý skalnatý svah, jímž byl vchod zasypán. Kdybychom neměli tyhle mapy, mohlo by se stát, že bychom tu zůstali navěky.“

Láma vážně přikývl, vstal, přistoupil k polici s knihami a vykročil podél ní, hledaje mezi jednotlivými svazky nějaký titul. Poté s radostným zvoláním jednu z knih povytáhl. Byla opravdu těžká, taková veliká, masivní, tlustá kniha, která vypadala jako nová. „Tohle je, Lobsangu, slovník čtyř zde používaných jazyků. Nyní jsme na dobré cestě.“ Chopil se tedy slovníku a přidal ho k mapám, které jsme museli rozprostřít na zemi, protože na stůl by se nám nebyly vešly. Láma mezitím s šustěním obracel stránky slovníku a přitom vpisoval nějaké poznámky přímo do mapy naší jeskyně. Pak promluvil: „Před mnoha a mnoha staletími existovala velice vyspělá civilizace, na úrovni mnohem vyšší, nežli kam svět dospěl dnes. Naneštěstí však od té doby došlo k řadě zemětřesení a náhlých mořských přívalů, za nichž leckteré území zmizelo ve vlnách. V tomto slovníku se praví, že Atlantida opravdu není pouze jeden potopený světadíl. Jedno takové zmizelé místo se nalézalo v oceánu dnes zvaném atlantický, další o něco jižněji. Tyčily se zde mnohé vrcholky, které dodnes vyčnívají nad vodu, a lidé jim říkají

ostrovy. Na mapě ti teď ukážu, kde přesně to je.“

Chvilku se probíral šelestícími papíry, načež vytáhl veliký barevný list papíru a ukázal mi jednotlivá moře a místa, kde se Atlantida původně rozkládala. Potom vyprávěl dál: „Atlantida neboli ztracená země, to je skutečný význam tohoto názvu. Není to vlastní jméno, jako je třeba Tibet či Indie, nýbrž všeobecné označení pro ztracenou zemi, kterou beze stopy pohltily vlny.“

Znovu jsme v tichosti obrátili svou pozornost k výkresům. Já jsem dychtil po tom zjistit, kudy se dostaneme odsud, zatímco láma zas naopak toužil určit polohu některých místností. Konečně se však zvedl a prohlásil: „Tam je to, Lobsangu, tam v té místnosti jsou úžasné přístroje, které nám ukáží minulost dávnou i nedávnou, a je tam i zařízení schopné předvést nám pravděpodobnou budoucnost. Pomocí astrologie můžeš například předpovědět, co se přihodí určité zemi, ale předpovědět budoucnost jednotlivce, to už si vyžaduje astrologa přímo geniálního. Tvoji budoucnost právě jeden takový předpověděl a je to vskutku budoucnost svízelná.“„Pojďme ale nejdříve prozkoumat některé další prostory, protože v místnosti se zmíněnými přístroji se zdržíme dlouho, abychom shlédli, co se dělo na této planetě od chvíle, kdy se tu objevili první lidé. Stále tu v této záležitosti vládnou podivné představy, ale my známe pravdu, neboť umíme nahlížet do kroniky Akaši i do akašického záznamu pravděpodobností, což znamená, že dokážeme přesně předpovědět, co se přihodí Tibetu, Číně i co se stane Indii. Naopak – v případě jednotlivců vypovídá akašický záznam pravděpodobností opravdu pouze o pravděpodobnostech a nelze ho brát zcela vážně.“

„Pane,“ řekl jsem, „zmítám se v pochybách, protože vše, co jsem se v životě naučil, potvrzovalo skutečnost, že všechno podléhá rozkladu. Papír se rozpadá v prach stejně tak jako těla. Podobně tak i jídlo se po více než milionu let mělo už dávno obrátit v prach. Prostě se stále neumím vyrovnat s představou, že je možné, aby toto místo přetrvalo nezměněno přes milion roků. A přitom tu ještě všechno vyhlíží jako zbrusu nové.“

Láma se pousmál a odpověděl: „Nezapomínej, že před milionem let tu existovala věda mnohem vyspělejší než dnes. Tehdy dokonce ovládali systém, jehož pomocí bylo možné i zastavit čas, neboť je pojmem čistě umělým a existuje pouze na tomto světě. Čekáš-li na něco krásného, pak se ti zdá, že čas se vleče strašně pomalu. Máš-li ale jít »na kobereček« k vrchnímu lámovi, o němž víš, že ti to vytmaví, dříve než před ním staneš a vyslechneš jeho výtky, budeš mít pocit, že se čas přímo řítí. Čas je umělá veličina dobrá k tomu, aby se lidé mohli věnovat svým každodenním záležitostem jako je obchod a podobně. Tyto jeskyně jsou od civilizace izolovány a zaštítěny jakýmsi filtrem, který je obklopuje a jakoby přenáší do jiné dimenze, v tomto případě do čtvrté, v níž věci nepodléhají rozkladu. Lépe to vysvětlit neumím. Než se začneme věnovat dalšímu průzkumu, posilníme se. Pojíme maso z dinosaura uloveného před dvěma až třemi miliony let. Uvidíš, že chutná docela dobře.“

„Ale, pane, já jsem měl za to, že máme požívání masa zakázáno!“

„Ano, běžným lidem je maso zapovězeno. Považuje se za zcela vyhovující, aby se živili campou, protože přecpává-li se kdo masem, zanáší se mu mozek. My ale

nyní maso jíst budeme, protože potřebujeme energii navíc, kterou nám může poskytnout jedině maso. Každopádně ho sníme pokaždé jen velice malé množství, zatímco většinu naší potravy bude tvořit zelenina a ovoce. Mohu tě ubezpečit, že ani když budeš jíst toto maso, tvé nesmrtelné duši to neublíží.“ Při těch slovech se zvedl a přešel do špižírny, z níž vynesl velikou nádobu se strašlivým obrázkem. Domyslel jsem si, že takto vypadá dinosaurus. Na těle měl červeně zvýrazněnu tu část, z níž maso v konzervě pocházelo. Láma s nádobou něco provedl a ona se otevřela. Viděl jsem, že maso uvnitř je naprosto čerstvé, jako by patřilo zvířeti zabitému právě ten den. „My si to maso uvaříme, protože tak chutná mnohem lépe než za syrova, tak dávej pozor, co dělám,“ pokynul láma. Cosi podivného učinil s jakýmisi kovovými miskami, načež do jedné z nich převrátil obsah konzervy, vstrčil ji do takové kovové skříňky, zaklapl dvířka, otočil nějakými knoflíky a rozsvítilo se pár malých světýlek. „Do deseti minut bude dokonale upečené, protože úprava neprobíhá na plameni, nýbrž maso se prohřívá od nitra směrem ven. Tento druh vaření je založen na jakémsi principu paprsků, jemuž, přiznám se, moc nerozumím. Teď se však musíme porozhlédnout po příhodném druhu zeleniny, který by se k masu hodil.“

Jak jste se ale, pane, tohle všechno naučil?“ zeptal jsem se ho.

„To víš, hodně jsem cestoval a v západním světě jsem leccos pochytil, mimo jiné i to, jak mají ve zvyku vařit zvláštní jídla každý sedmý den v týdnu. Musím připustit, že tohle maso chutná opravdu výtečně, ale teď to chce zeleninu a já myslím, že tady nějakou najdeme.“

Zalovil rukama v hloubce přístěnku a vytáhl ven dlouhou konzervu. Donesl si ji na pracovní pult a pozorně začal studovat její označení, načež prohodil: „Ano, je to opravdu zelenina a my ji musíme dát na pět minut ohřát.“ V tom okamžiku jedno ze světýlek zhaslo. „Aha,“ pronesl láma, „to je signál, abychom dovnitř vložili zeleninu.“ Při těch slovech přistoupil opět ke kovové skříňce, otevřel ji, plechovku vsunul dovnitř a dvířka zas rychle zavřel. Potom knoflíky na skříňce nastavil poněkud jinak a rozsvítilo se další světlo.

„Až všechna ta světla zhasnou, bude to, Lobsangu, znamenat, že máme jídlo hotovo. Mezitím si tedy přichystáme talíře a další to hrozné nářadí, které jsi zahlédl, jako jsou ostré nože, kovové věcičky s malou prohlubní na konci a také to další náčiní vybavené na konci čtyřmi či pěti bodci, které se nazývá vidlička. Věřím ale, že jídlo ti bude chutnat.“

Právě v tom okamžiku, kdy domluvil, světýlka zablikala, potemněla a docela zhasla. „Tak a je to, Lobsangu. Už se můžeme usadit na zem a pěkně se najíst.“ Přistoupil k tomu horkému místu, které nazýval trouba, a posunul dvířka ke straně. Nádherně to zavonělo a mezitím, co z přihrádek bral kovové nádobí, začaly se mi sbíhat sliny. Ode všeho mi naložil pořádnou porci a o něco méně dal sobě. „Pusť se do toho, Lobsangu, pusť se do toho, musíme se přece udržet při síle.“

Na talířích jsme měli různobarevnou zeleninu, z níž jsem ani jeden druh v životě neviděl, a na větší míse tu ležel kus dinosauřího masa. Opatrnějsem uchopil maso do prstů, ale láma mě vybídl, abych ho raději nabral na vidličku, a předvedl mi, jak se to dělá. Odřízl jsem si tedy kus masa, prohlédl si ho, přivoněl k němu a

vstrčil ho do úst. Hned jsem však vyrazil k výlevce v kuchyňce a maso do ní vyplivl. Láma se prohýbal smíchy. „Uvažuješ úplně scestné, Lobsangu. Myslíš si, že na tebe šiju nějakou boudu, ale to není pravda. V určitých oblastech Sibiře se obyvatelům čas od času stává, že náhodou vykopou dinosaura, který tu kdysi uvízl ve věčném ledu a zmrzl tak, že trvá třeba i tři, čtyři dny, než roztaje. Tito lidé pojídají dinosauří maso jako tu největší lahůdku."

„Pro mě za mě si mohou sníst i tuhle mou porci a já z toho budu mít radost ještě větší než oni. Vždyť jsem měl úplně pocit, že mě to otráví! Něco tak hnusného. To bych snad raději pozřel vlastní babičku než tohle svinstvo!" Opatrně jsem si z talíře odstranil všechny zbytky tohoto masa a pochybovačně se zahleděl na zeleninu. Pak jsem se rozhodl, že ji přece jen ochutnám. K mému úžasu chutnala naprosto báječně. Aby bylo jasno, téměř žádnou zeleninu jsem dosud v životě nejedl, neboť jsem byl živ prakticky jenom z campy a vody. Tak jsem si teď pěkně dopřával vší téhle zeleniny, až láma zasáhl: „Už bys toho měl raději nechat, Lobsangu, víš, už ses tak nacpal, a na tuhle zeleninu nejsi zvyklý. Může se stát, že napoprvé z ní dostaneš běhavku, že na tebe bude působit jako projímadlo. Dám ti raději pár prášků, aby se ti rozbouřený žaludek zklidnil."

Polkl jsem ty odporné tabletky, ačkoliv mi připadaly obrovské jako oblázky. Až když jsem je snědl, láma ke mně vzhlédl a poznamenal: „Ach, ty je polykáš jen tak? Obvykle si je lidé splachují do útrob pořádným douškem vody. Udělej to alespoň dodatečně a pořádně je zapij, ať se zbavíš té pachuti."

A tak jsem znovu vstal a přešel do kuchyně, vlastně bude výstižnější říct, že jsem se tam dopotácel, a důvod byl zkrátka ten, že jsem v životě ovoce ani zeleninu nejedl. Začal jsem v sobě pociťovat znepokojivé kypění, tak znepokojivé, že jsem musel pohárek na vodu kvapem odložit a pelášil do té místnůstky s otvorem v podlaze. Být to ještě o pár kroků dál, byl bych to nestihl.

Když jsem se vrátil zpět k lámovi, zeptal jsem se: „Pořád mi leccos nejde na rozum a vrtá mi to hlavou. Například jste, pane, říkal, že tohle místo by mohlo být staré i dva miliony let. Jak je to tedy možné, že zelenina a ovoce jsou pořád ještě tak chutné?"

„Podívej, Lobsangu, musíš si uvědomit, že tento svět je starý miliony let a pobývalo na něm mnoho a mnoho nejrůznějších druhů lidí. Například před asi dvěma miliony let existoval na této planetě lidský druh zvaný

Homo habilis. Vstoupil do naší epochy vynálezem prvních pracovních nástrojů tohoto vývojového cyklu. My sami přináležíme k Homo sapiens a tento Homo je naším předchůdcem.

Abys to lépe pochopil, přirovnejme si tento svět k zahradě a všechny budovy tady postavené jsou jakoby rostliny. Jak víš, čas od času se objeví hospodář a zahradu přeorá. To znamená, že obrátí půdu a přitom převrátí všechny rostliny kořeny vzhůru. Pár minut zůstanou ležet nahoře, vystaveny působení vzduchu, ale jakmile tudy pluh projede znovu, zahrne je ještě hlouběji, takže nakonec nikdo nebude mít ani tušení, že v téhle zahradě se kdy vyskytla právě ta a ta rostlina. S lidskou společností to vypadá stejně. Představ si nyní nás jako rostliny. Lidská společenství různých typů jsou podrobována zkoušce, a pokud Zahradníky svojí

podstatou nedokáží plně uspokojit, jejich osud zpečetí katastrofy a zkáza. Veškeré stopy po takovém lidstvu zahladí zemětřesení a jiné katastrofy, které je pohřbí hluboko pod zem a sem bude dosazena lidská rasa úplně nová. Cyklický vývoj tak bude pokračovat. Podobně jako zemědělec zaorává rostliny do hlíny, Zahradníci Země v minulosti opakovaně vyvolali takové přírodní katastrofy, aby byly zahlazeny veškeré stopy po původním obyvatelstvu.

Občas se potom může stát, že nějaký oráč, obdělávající políčko, objeví v hlíně, kde kope, něco lesklého a tak se skloní, sebere to, a bude mu vrtat hlavou, co že to je. A třeba si to uloží do kapsy a přinese domů, aby to ukázal ženě a sousedům. Možná, že ze země vyhrabal něco, co tam bylo pohřbeno před milionem let či ještě dříve a nyní působením vlivů, jakými jsou třeba zemětřesení, byl ten kus lesklého kovu vynesen na povrch.

Sem tam bývá nalezen i kus nějaké kosti a zemědělec na něj chvíli zírá v údivu nad tím, z jakého zvířete by taková kost asi mohla pocházet, protože zeměkouli v minulosti obývaly bytosti nanejvýš prapodivné. Vyskytly se tu například ženy s purpurovou pokožkou a osmi prsy na každé straně, tak jako je to patrné u březích fen. Myslel bych si, že to může být velice užitečné, mít šestnáct prsů, ale ta rasa vyhynula, protože to nebylo praktické. Pokud taková žena porodila hodně dětí, prsa se jí vytahala tolik, že mohla sotva chodit, aniž by přepadávala na zem, a tak rasa vyhynula. Pak přišla rasa další, jejíž muži dosahovali výšky pouhých 120 centimetrů a vypadali, jako by se byli zrodili pro jízdu na koni. Pravý opak tebe, který se sotva vydrápe na toho nejochočenějšího poníka, jakého vůbec máme. Tihle lidé měli nohy tak výrazně tvarované do »o«, že by byli ani nepotřebovali žádné třmeny či sedlo a podobně. Měli tělo od přírody vykroužené tak, jako by bylo navrženo speciálně pro jízdu na koni. Škoda, že kůň tehdy ještě nebyl »vynalezen«.“„Ale, pane, já nechápu, jak můžeme být v hoře, prostě uvnitř hory, a přesto tu mít zářivé světlo a dostatek tepla. To mě opravdu mate a nenapadá mě pro to žádné vysvětlení.“

Láma se pousmál, jako často nad některými mými prohlášeními, a potom odpověděl: „Tyhle skály, lépe řečeno hory, mají takovou zvláštní vlastnost, a sice dokáží pohlcovat sluneční světlo, tedy pohlcovat je nepřetržitě, a potom, když člověk ví, jak na to, může z nich světlo zpět uvolňovat, a to v takové míře, jakou potřebuje. Vzhledem k tomu, že na vrcholcích hor slunce svítí více méně bez přestání, stále se tímto způsobem sluneční svit ukládá pro dobu, kdy nám slunce zapadne za obzor, aby pokračovalo ve své pouti. Nejsou v tom vůbec žádné čáry, jde o přírodní zákonitost, jakou je třeba mořský příliv a odliv – ach promiň, zapomněl jsem, žes ještě nikdy moře neviděl. Je to ohromná vodní plocha, ale tato voda není pitná. Moře se napájí přítoky čerstvé vody stékajícími po horských svazích, procházejícími zemí a strhávajícími s sebou spousty nečistot i všelijakých jedovatých látek. Kdybychom mořskou vodu pih, zakrátko bychom zemřeli. V tomto případě se využívá části nahromaděného slunečního světla, které se nechává dopadat na jakýsi zvláštní druh talíře, kde se vlastnosti slunečního světla na jeho jedné straně projeví jako teplo a na opačné jako chlad. Tím se vytvářejí drobné kapičky vody, zrozené ze slunečního světla a chladu země. Vzniká tak voda

naprosto čistá, zvaná destilovaná, již lze zachytit do nádob a mít tak stále po ruce ohromné množství čerstvé pitné vody.“

„Ale, pane, já přece jen pořád nějak nejsem schopen vnitřně přijmout skutečnost, že věci vydrží milion roků nebo dokonce dva. Například voda, pootočili jsme kusem kovu a získali tak studenou vodu, která zjevně musela být do té chvíle uchována v nějaké nádrži po dobu toho milionu let či déle. Jak to, že se nevypařila? A jak může po tak dlouhé době být ještě pitná? To tedy v životě nepochopím. Vždyť vím, jak voda v nádrži na střeše Potaly rychle vysychá, tak jak tahle může být milion roků stará?“

„Lobsangu, Lobsangu! Ty se zřejmě domníváš, že nyní máme pokročilou vědu a že toho o lékařství a vědě víme hodně, ale v očích světa jsme i my jen tlupa nevzdělaných divochů. A přece rozumíme věcem, které zbytek světa vůbec nechápe, neboť uvažuje materialisticky. Na jednu stranu tahle voda může být stará milion, dva nebo tři miliony let, ale od chvíle, kdy jsme sem vešli, rozpečetili toto místo a všechno to tady uvedli do chodu, může jít třeba jen o jednu nebo dvě hodiny. Připomeň si proces pozastavené animace. Cožpak jsme toho neslyšeli dost o lidech z jiných zemí, kteří zůstali v kataleptickém transu po celé měsíce? V současné době jedna žena setrvává v tomto stavu už déle než rok a půl a nijak se to na ní záporně neprojevuje. Nevypadá, že by zestárla, prostě stále dál – žije. Tlukot srdce však u ní není patrný a na zrcátku nelze zachytit dech. Nabízí se tedy otázka, co je podstatou jejího spánku a jak je to možné, že jí nepůsobí žádnou újmu? Víš, tolik věcí je třeba znovu objevit, ačkoliv za dob Zahradníků Země to bývaly úplně běžné záležitosti. Cistě jako příklad ti ukážu jednu místnost – tady ji máme vyznačenou na plánku – kde bývala uchovávána těla právě ve stavu, kdy je život pozastaven. Jednou do roka tam vešli dva lámové, těla jedno po druhém vyňali z kamenných rakví a pečlivě je vyšetřili, zda nejsou nemocná. Pokud zjistili, že těla jsou zdravá, trochu je rozhýbali chůzí, aby se svalstvo zas uvedlo do chodu. Když jim poskytli trochu potravy, měli za úkol umístit do těla vyzvednutého z kamenné rakve astrální tělo Zahradníka. Je to pozoruhodný zážitek.“

„A je to, pane, opravdu tak nesnadné?“

„Ty jsi mi ale filuta, Lobsangu! Na jedné straně stále tvrdíš, že tady lecčemu nevěříš, a na druhé straně se o tom chceš dozvědět co nejvíc. Ano, ten pocit je odporný. V astrálním stavu si totiž každý může vybrat, jak chce být urostlý Někdo z určitého důvodu může chtít vypadat drobný, zatímco další zas z jiného důvodu chce raději přijmout vzhled hřmotný. Tady sis prostě vybral to nejvhodnější tělo a přilehl jsi k němu, zatímco kněží tomuto zdánlivě mrtvému tělu vstříkli injekci obsahující určitou látku, tělo ti jemně nadzvedli a přiložili tě na něj tváří v tvář. Během takových pěti minut jsi začal mizet, jako bys postupně ztrácel vědomí, až sebou nakonec postava v kamenné rakvi zničehonic škubla, posadila se a zvolala: »Ach, kde to jsem? A jak jsem se sem dostal?« Oni totiž, abys věděl, si v první chvíli uchovávají paměť poslední osoby, jež tělo před nimi obývala, ale během takových dvanácti hodin se ti převzaté tělo zcela přizpůsobí. Dokážeš běžně vykonávat cokoliv, jako bys normálně žil na tomto světě ve vlastním těle. Uchylujeme se k tomuto řešení, protože někdy si nemůžeme dovolit riskovat

poškození těla vlastního. Co se přihodí těmto napodobeninám těl, není důležité. Mají pouze posloužit tomu, kdo je s nimi slučitelný, načež můžeme tělo zas do kamenné rakve odložit a životní sílu nechat odplynout do jiné roviny bytí. Nikdy však nikdo nebyl k převzetí takovéhoto těla nucen. Dělo se to vždy při jejich plném vědomí a svědomí.

Později i ty zabydlíš jedno takové tělo na bezmála celý rok. O jeden den méně je to proto, že v těchto tělech po 365 dnech vždy proběhnou určité složité pochody. Proto je lepší určit délku trvání pobytu v takovém těle na dobu o jeden den kratší než rok. Vypadá to tak, že tělo, které ti stále ještě náleží, je přichystáno v kamenné rakvi, a může se až třást zimou, jak je ledová, přičemž tvé astrální tělo pozvolna vystoupí z těla náhradního a vrátí se do tvého vlastního, kde se opět uvedou v činnost veškeré pochody, rozběhne se myšlení a k vědění, získaném doposud ve vlastním těle, se nyní přidá i to, kterým ses v uplynulých 364 dnech obohatil.

Atlantiďané byli v tomto oboru velkými odborníky. Měli takovýchto těl veliké množství a stále do nich vstupovaly osoby vyššího řádu za účelem získání určitých zkušeností. Když tito lidé dosáhli svého cíle, vrátili se a vyžádali si zpět svoje vlastní tělo, přičemž náhradní tělo vrátili, aby zas bylo k mání pro někoho dalšího.“

„Ale, pane, má-li Zahradník Země moc nad všemi těmito procesy, pak by mu stačilo prostě pohlédnout na východ, západ či v kteroukoliv světovou stranu a zjistit, co se kde děje. Proč je nezbytné uchylovat se do náhradních těl?“

„Lobsangu, uvažuj! Nemůžeme si dovolit, aby nějaká skutečná osobnost došla újmy, aby se tělo takového člověka poškodilo, proto ho vybavíme tělem náhradním. Pokud takové tělo přijde o ruku nebo o nohu, bude to opravdu nepříjemné, ale vznešené bytosti, jež tělo právě obývá, to neublíží. Přiblížil bych ti to asi takto: Uvnitř hlavy má člověk mozek. Ten je však slepý, hluchý a němý. Dokáže zpracovávat pouze animalistické pochody a není si vědom vlastních vjemů. Vezměme si za příklad situaci, kdy ta a ta navýsost vznešená bytost si chce zakusit, co to znamená uhořet. Kdyby zůstala ve vlastním těle, nedokázala by sestoupit až k těm divokým, surovým vibracím, jež je nutno vyvolat, aby člověk ucítil, že hoří. V těle nižšího řádu popálení ucítit lze, a proto vznešená bytost vstoupí do náhradního těla a jsou vytvořeny příhodné podmínky, aby prostřednictvím tohoto náhradního těla takové zkušenosti nabyla. Tělo vidí, mozek ne. Tělo slyší, mozek však ne. Tělo může zakoušet lásku, nenávist a celu další škálu emocí, to však vznešená bytost nedokáže a tak je nucena nabývat zkušeností zprostředkovaně.“

„Znamená to tedy, že všechna ta těla jsou živá a přichystaná pro kohokoliv, kdo se namane?“ otázal jsem se lámy.

„Ale ne, to tedy v žádném případě. Bytost nelze do těla umístit, pokud je její záměr nekalý. Ba i nadmíru ušlechtilá entita musí mít ke vstupu do takovéhoto těla skutečně ryzí důvod. Nelze toho dosáhnout třeba ze zájmu sexuálního nebo peněžního, neboť ty k duchovnímu pokroku nedopomohou. Obvykle to bývá tak, že Zahradníci Světa pracují na nějakém obzvláště obtížném úkolu, neboť ačkoliv jsou vybaveni mozkem vyššího řádu, chybí jim náš smysl cítění a vidění věcí. Proto jsou přijata opatření, aby určitý počet těchto prvotřídních mozků přijal

zmíněné tělo, objevil se tu mezi námi a vydával se za pozemšťany. Tvrdím, že největší svízel, jenž s sebou tento proces přestupu přináší, je odporný zápach těchto těl. Jsou cítit jako horké, hnijící maso a může to trvat třeba i půl dne, než člověk překoná nevolnost takovým vstupem do těla vyvolanou.“

„Přesto zůstává pro mě tohle všechno velikou hádankou. Když například taková vznešená bytost čeká, než tělu bude třeba třicet let, co se pak děje se stříbrnou šňůrou? Je jasné, že nedojde k jejímu přetnutí, protože to by se pak náhradní tělo prostě rozložilo.“

„Ne, ne, ne, Lobsangu,“ zareagoval láma. „Stříbrná šňůra náhradních těl vede k takovému energetickému zdroji, jenž zároveň ponechává otevřenou cestu ke vstupu bytosti do daného těla. To je většině náboženství světa známo. Stříbrná šňůra je metafyzickým způsobem napojena na hlavní zdroj a lidé, kteří o tato těla pečují, mohou podle stříbrné šňůry usoudit na celkový zdravotní stav těla a podle potřeby buď přidat či ubrat výživu.“

V zamyšlení jsem potřásl hlavou a zeptal se na další věc: „Jak to že některým lidem stříbrná šňůra vystupuje z hlavy, zatímco jiným z oblasti pupeční? Znamená to snad, že jedno uspořádání je lepší než druhé? Že třeba ti, jimž stříbrná šňůra vychází z břicha, jsou duchovně méně vyspělí?“

„Kdepak. Odkud stříbrná šňůra z těla vychází, nehraje vůbec žádnou roli. Pokud bys byl bytost určitého typu, stříbrná šňůra by ti mohla z těla vystupovat třeba i z palce u nohy, a nic by to neznamenalo. Jediné, o co tu jde, je, aby spojení bylo trvalé a udržovalo v těle dobré a stabilní životní podmínky. Tehdy je všechno ustálené. Jednotlivé tělesné orgány pracují na úplné minimum a za celý rok tělo spotřebuje méně než jedinou misku campy. Je to navíc i nutné, jinak bychom byli nuceni neustále se vláčet zdejšími tunely, abychom se přesvědčili, že tělo je v pořádku. A kdybychom sem museli dosadit ošetřovatele, aby ta těla živili, tak to by jim teprve přivodilo újmu, neboť lze žít ve stavu nehybnosti i několik milionů let, ovšem za předpokladu, že je zabezpečena řádná péče. Tu právě může nejlépe zajistit a také to dělá – stříbrná šňůra.“

„V tom případě může takový výlučný jedinec sestoupit dolů a podívat se na tělo, které obsadí?“

„Ne,“ odvětil láma, „protože kdyby ta bytost viděla prázdné tělo, které se chystá zabydlet, ani ve snu by ji nenapadlo do něčeho tak ošklivého si vlézt. Víš co, pojď se mnou a nahlédneme do sálu s rakvemi.“ Při těch slovech si pobral knížky, chopil se hole a poněkud roztřeseně se postavil na nohy.

„Mám pocit, že nejdříve bychom měli věnovat pozornost vašim nohám, nejspíš hodně strádáte.“

„Ne, Lobsangu, pojďme se nejdříve podívat na rakve a já ti slibuji, že pak se budeme věnovat mým nohám.“Velice pomalu jsme vykročili, láma co chvíli pohlížel do mapy, až nakonec zavelel: „Tak, hned tady odbočíme doleva a potom ještě jednou doleva a ocitneme se u dveří, jimiž projdeme.“ Doplahočili jsme se chodbou k první odbočce doleva a za chvíli zdolali i druhou. Ocitli jsme se před velikánskými dveřmi jakoby z tepaného zlata. Jak jsme se k nim blížili, rozblikalo se kolem nich světlo, ustálilo se a dveře se před námi otevřely. Vešli jsme dovnitř a

já jsem se na okamžik zarazil nad tou skutečně příšernou podívanou.

Byl to nádherně zařízený sál, vybavený množstvím opěradel a zábradlí. „To je tu proto, aby se nově probuzené tělo mělo o co opřít, Lobsangu," vysvětlil láma. „Když přijdou k sobě, mívají ještě nějakou chvíli závratě. Je k vzteku, když se někdo čerstvě probuzený svalí přímo na obličej a poničí si ho natolik, že se stane na nějaký čas nepoužitelný. Taková nehoda může zhatit i vlastní účel tohoto vtělení, takže je třeba použít tělo jiné a třeba i jinou bytost, a je s tím spojena spousta zbytečné práce navíc. Nikdo z nás by z toho neměl radost. Přistup teď ale sem blíž a podívej se na tohle tělo."

Neochotně jsem přistoupil k místu, k němuž mi láma pokynul hlavou. Mrtvoly mě jinak zvlášť nepřitahovaly a při pohledu na ně mě pokaždé napadala otázka, proč je lidský život tak krátký, když může existovat strom starý i čtyři tisíce let.

Pohlédl jsem tedy do kamenné rakve a spatřil tam nahého muže. Po těle měl rozmístěné množství jakýchsi jehel, z nichž vedly tenounké dráty. Jak jsem to tělo pozoroval, všiml jsem si, že občas sebou malinko škublo, jako by nadskočilo, a byl to pohled nanejvýš strašidelný. Jak jsem na něho zíral, muž otevřel prázdné oči a zase je zavřel. Láma Mingjur Tundrup mě pobídl: „Pojďme už odsud, neboť tělo tohoto muže bude brzy obsazeno. Přítomnost vetřelců všechny nesmírně ruší." Otočil se a vyšel ze sálu. Naposled jsem se rozhlédl kolem a rozpačitě lámu následoval, protože těla v kamenných rakvích – mužská i ženská – byla úplně nahá a mně napadlo, jaké asi může mít poslání bytost, aby obsadila některé z přítomných těl ženských. „Odezírám ti myšlenky, Lobsangu," ozval se láma. „Proč by se za určitým účelem nemělo použít tělo ženské? Někdy je ženy zapotřebí, neboť jsou místa, kam muži nesmějí, stejně jako existují místa jiná, kam zase nesmějí vstoupit ženy. Přidejme však do kroku, nechceme přece zdržovat bytost vyššího řádu, která čeká."

Vzdalovali jsme se odtud krokem poněkud rychlejším, když se ke mně láma zas obrátil: „Chceš se zřejmě zeptat na spoustu věcí, vid? No jen se ptej, vždyť se z tebe stane láma toho nejvyššího řádu, a budeš se muset naučit množství věcí, které pozná tak jeden duchovní z milionu."

„Dobrá," odvětil jsem, „co se děje dál, poté co vznešená bytost vstoupila do vypůjčeného těla? Začne se shánět to nějakém pořádném jídle? Tak bych to alespoň udělal já!"

Láma se zasmál a odpověděl: „Ne, neběží nikam, protože hlad nemá, jelikož náhradní tělo bylo až do poslední chvíle před obsazením dobře vyživováno."

„Pane, já přesto nechápu účel toho všeho. Chci tím říct, že se domnívám, že i výlučná bytost by mohla vstoupit do těla novorozence, místo aby se cpala do mrtvol vyhlížejících jako zombie."

„Lobsangu, uvažuj chvíli pořádně hlavou. Než se dítě vůbec něco naučí, uběhne několik let, pak musí vychodit školu, podrobovat se rodičovské kázni a tím přijde nazmar moře času. Uběhne třeba i třicet, čtyřicet let, zatímco když může držitel těla svoje poslání hned naplnit a pak ho navrátit do těchto rakví, je to mnohem výhodnější. Zná už životní podmínky z oblasti, odkud pochází, a nemusí trávit roky času učením se a čekáním v nejistotě."

„Já už jsem ale v životě získal řadu zkušeností,“ podotkl jsem, „všechno to, co se mi přihodilo… a přesto jako by to ani nedávalo žádný ucelený smysl. Třeba něco pochopím, ještě než odsud odejdeme. A proč je vůbec lidský život tak kraťoučký? O některých mudrcích, o těch opravdu osvícených, se dočítáme, že se dožívají sta, dvou set nebo dokonce i tří set let a stále vypadají mladě.“

„Nuže, Lobsangu, když už jsme u toho, tak ti to povím hned teď, mně samotnému je přes čtyři sta let, a mohu ti vysvětlit, proč je lidský život tak velice krátký.

Před několika miliony let, když tato zeměkoule ještě prožívala své dětství, se k ní jiná planeta přiblížila natolik, že se téměř srazily. Země se i tak vychýlila ze své oběžné dráhy antimagnetických impulsů pocházejících z této druhé planety. Ta se posléze srazila s jinou malou planetou, kterou tento střet rozmetal na kusy, známé dnes jako pás asteroidů. Později si o tom povíme víc. Ještě bych rád připomněl, že když se povrch této planety utvářel, zuřily všude kolem strašlivé sopky chrlící lávu a kouř, který se zdvihal do výšky, kde utvářel těžké mraky, do nichž postupně zahalil celou zeměkouli. Tento svět se neměl stát slunečným místem. Sluneční paprsky, abys věděl, jsou jedovaté, obsahují smrtící záření pro lidské bytosti velice škodlivé. Přesněji řečeno, tyto paprsky jsou škodlivé pro všechny bytostí. Oblačný příkrov působil jako skleník, jímž všechny příznivé paprsky proniknou, zatímco škodlivé jsou zachyceny, a lidé se dožívali několika set let. Když se však ona potulná planeta přiblížila tak těsně, že ochrannou vrstvu mraků odvála, délka lidského života se během dvou generací zkrátila přibližně na sedmdesát let.

Když se ta druhá planeta srazila s onou menší a zničila ji, z čehož pak vznikly už zmíněné asteroidy, její moře se přelila k nám. Naše oceány jsou tvořeny vodou, avšak moře druhé planety byla úplně jiného druhu, a sice z ropy. Pokud by k této srážce nebylo došlo, na naší zeměkouli by se nevyskytovaly žádné ropné výrobky, což by bylo náramně dobře, protože v dnešní době se ropa používá už i výrobě některých léků, z nichž mnohé jsou opravdu škodlivé. Ale co se dá dělat, nějak s tím musíme žít. V těch prvopočátečních dobách byly veškeré oceány a moře ropou zamořeny, avšak časem ropa klesala ke dnu a pronikala mořským dnem až do podloží, kde se shromáždila ve velkých skalnatých pánvích vzniklých podmořskou sopečnou činností.

Jednoho dne se však zásoby ropy úplně vyčerpají. Stejně ale tato látka člověku škodí a jejím spalováním vzniká smrtelně jedovatý plyn. Ten má na svědomí mnoho a mnoho úmrtí a je také příčinou toho, že se rodí churavé děti, někdy i deformované. Některé si za chvíli prohlédneme, protože ještě navštívíme další sály, v nichž jsou k vidění. Všechno to uvidíš trojrozměrné. Je mi jasné, že už se zase nemůžeš dočkat, aby ses zeptal, jak se v tak dávných dobách mohly pořizovat fotografie. Mohu ti rovnou odpovědět, že ve vesmíru existují úžasné civilizace, které už tehdy měly fotografické přístroje schopné proniknout nejhustší mlhou nebo černočernou tmou. Teprve po nějaké době na tuto zeměkouli přišli vědci vyššího řádu, kteří si všimli, že lidé umírají jak mouchy. Je-li možné žít víceméně jen do sedmdesáti let, pak je to opravdu kraťoučký čas a odnímá to člověku šanci naučit se tady co nejvíc.“

Lámovi Mingjuru Tundrupovi jsem naslouchal naprosto uchvácen. Všechno mi to připadalo fascinující a považoval jsem ho za nejchytřejšího Tibeťana.

Láma pokračoval: „My, kdo žijeme na zdejší zeměkouli, ji známe jen z poloviny, neboť je dutá stejně jako plno vesmírných těles včetně Měsíce. Některé bytosti žijí dokonce i uvnitř. Mnozí lidé možnost, že by tato planeta mohla být dutá, popírají, ale já z osobní zkušenosti vím, že je to pravda, protože jsem uvnitř byl. Jeden z největších problémů vědců po celém světě je ten, že neuznávají existenci ničeho, co neobjevili ONI. Budou tvrdit, že je zhola nemožné, aby někdo žil v nitru zeměkoule, aby někdo žil několik set let, aby rozvanutí oblačného příkrovu Země způsobilo zkrácení délky lidského života. Ale je tomu opravdu tak. Vědci totiž vycházejí z učebnic obsahujících údaje sto let staré už ve chvíli, kdy do školních tříd dorazí, zatímco místa jako je toto – tato jeskyně, kde nyní pobýváme – byly zařízeny těmi nejmoudřejšími lidmi, jací tady kdy žili. Zahradníci Země mohli onemocnět stejně tak jako rodilí pozemšťané a někdy byla nutná i operace tak závažná, že ji nebylo dost dobře možné vykonat tady na Zemi. Pacient byl proto uveden do stavu pozastavené animace a uložen do zvláštní schránky. Potom lékařský personál působící v jeskyních vyslal étericko u zprávu nemocniční kosmické lodi, která se rychle snesla dolů a naložila schránky s pacienty. Pak je bud podrobili operaci ve vesmíru anebo převezli na jejich domovskou planetu.

Cestovat rychlostí několikrát vyšší než světlo je totiž snadné. Dříve se říkávalo: »Kdyby ses pokusil cestovat rychlostí vyšší než padesát kilometrů za hodinu, zabilo by tě to, neboť tlak vzduchu by ti roztrhl plíce.« Až když se ukázalo, že tato domněnka je mylná, lidé místo toho začali zase tvrdit, že člověk nemůže nikdy cestovat rychlostí vyšší než sto kilometrů v hodině, protože, to by ho zabilo… Další stupeň tohoto tvrzení byl ten, že člověk nikdy nedokáže cestovat nadzvukovou rychlostí, načež jsme dospěli k variantě, že nikdy nebude možné cestovat rychlostí vyšší než světlo. I světlo se totiž, Lobsangu, pohybuje svou rychlostí. Skládá se z vibrací vycházejících z určitého předmětu a narážejících na lidské oči, které tím pádem ten předmět vnímají. Ale docela určitě začnou lidé za nějaký ten rok cestovat rychlostí mnohonásobně vyšší než světlo, podobně jako přilétají návštěvníci na naši planetu v kosmických lodích, jako je ta stojící ve vedlejším sále, která se právě chystala vzlétnout ve chvíli, kdy horou otřáslo zemětřesení a zatarasilo východ. A pochopitelně, jakmile k tomu došlo, vzduch v onom sále se automaticky vyčerpal a lidé upadli do stavu pozastavené animace. Zůstali v něm ale už příliš dlouho, než abychom je mohli opět oživit a navrátit do původního stavu. Pokud bychom se o to pokusili, pravděpodobně by vykazovali těžké duševní poruchy. Je to dáno tím, že určité vysoce citlivé oblasti mozku se dlouhodobě ocitly bez přísunu kyslíku, čímž odumírají. A nemá smysl udržovat při životě člověka s takto odumřelým mozkem, vždyť to už není lidská bytost. Ale to jsem se, Lobsangu, zas příliš rozpovídal. Pojďme raději nahlédnout do některých dalších místností.“

„Pane, předtím bych se vám ale chtěl podívat na nohu. Když už se tady nabízí možnost rychle vás uzdravit, nemá smysl, abyste trpěl dál a nevyužil vysoce rozvinuté vědy ke své léčbě.“

„Máš pravdu, Lobsangu, ty můj nadějný lékaři. Vraťme se tedy na ošetřovnu. Tam nohu prohlédneme a rozhodneme co dál.“

5. KAPITOLA

Vykročili jsme chodbou oddělující od sebe jednotlivé místnosti vně hlavního sálu a záhy jsme dospěli až k ošetřovně. Vešli jsme dovnitř a hned se rozsvítila světla stejně jasně jako předtím. Vypadalo to tam zcela nedotčené, jako bychom tam byli ani nevkročili. Žádné prašné stopy na zemi, kudy jsme prošli… Podlaha naopak vypadala jako čerstvě naleštěná a stejně tak vyhlíželo i veškeré zařízení obklopující bazének uprostřed sálu. Všimli jsme si toho, když jsme šli kolem, a na mysli mi hned vyvstal celý roj nových otázek, ale prvořadý úkol byl teď jiný: „Pane, vložte si nohy do té nádrže a já vám z nich sejmu obvazy.“

Láma se posadil na dlaždice kolem bazénku a vsunul do něj nohy. Já jsem vešel dovnitř a obvazy mu z nich svinul. Když jsem se dostal až přímo na živé maso, udělalo se mi skutečně nevolno. Přilehlá vrstva obvazu byla žlutá a vypadala opravdu odporně. „Co se ti děje, Lobsangu, tváříš se, jako bys pozřel něco opravdu nevábného.“

„Ach, pane, máte nohy ve stavu tak špatném, až mám pocit, že bychom se snad měli pokusit sehnat nějaké mnichy, aby vás odsud snesli zpátky do Čokpori,“ odpověděl jsem.

„Lobsangu, zdání někdy klame. Odstraň ten obvaz úplně celý. Úplně ho odmotej pryč. Udělej to klidně se zavřenýma očima, ačkoliv možná, že bych si to spíš měl udělat sám.“

Obnažil jsem konec obvazu a zjistil, že z rány ho nedostanu, neboť byl do ní vlepený škaredým hnisem pokrytým strupy, až jsem se odvrátil. Láma se ale k obvazu sehnul, pořádně zatáhl a vyškubl z rány jeho konec, na němž ulpěly kusy hnisu sirupovitého vzhledu a cosi z něj dokonce ještě i viselo. Aniž hnul brvou, odhodil obvaz na zem a pravil: „Teď otevřu tuhle záklopku a bazén se naplní. Předtím jsem ji zavřel, protože by nebylo dobré, abys mi odvíjel obvazy a přitom stál po pás ve vodě. Teď ale vylez ven a já přívod otevřu naplno.“

Rychle jsem vyšel a znovu pohlédl na ty příšerné nohy. Kdybychom byli v Čokpori či podobně, myslím, že by mu je byli obě amputovali. Jak by to pak asi dopadlo s lámou Mingjurem Tundrupem, který byl stále na cestách ve snaze někomu pomoci? Jak jsem si ty jeho nohy prohlížel, začaly mu z nich odpadávat vrstvy žluté až žlučovitě zelené matérie a pohupovat se na hladině bazénu. Láma si odsedl trochu nazad a napouštěcí záklopku ještě víc pootevřel, takže se hladina zvedla a odpad z nohou plovoucí na jejím povrchu odplaval přepadem.

Znovu pohlédl do nějaké knihy, načež upravil nastavení několika… záklopek. Lépe je nazvat neumím. Byly různobarevné a rovněž tekutina proudící do bazénku změnila barvu a vzduchem se začala nést výrazná vůně léků. Opět jsem se mu podíval na nohy a zjistil, že zrůžověly odstínem, jaký mívají miminka. Pak si poďkasal roucho ještě o něco výš a po svažujícím se dně postoupil do větší hloubky, takže mu léčivý roztok sahal až do půli stehen. A na té úrovni zůstal. Chvílemi jenom tak stál, pak se zase párkrát pomalu prošel kolem dokola a bylo patrné, že po celou tu dobu se nohy uzdravují. Jejich růžové zbarvení postupem

času přecházelo od křiklavého odstínu ke zdravé barvě. Nakonec zmizely i všechny ty vrstvy žlutých cárů – a to beze stopy. Vzhlédl jsem od jeho nohou k obvazům, které jsem mu z nich sňal. Po těle mi přeběhl mráz. Obvazy totiž zmizely beze stopy. Prostě byly pryč. Zmocnil se mě takový úžas, takový šok, že jsem se bezděčně posadil, přičemž jsem dočista zapomněl, že stojím ve vodě, a to navíc ještě v léčivé. Zkusil jsem se tedy přímo v té vodě usadit do lotosové pozice, což by člověk takto ponořený měl dělat výhradně při zavřených ústech. Ten roztok byl odporný, ačkoliv ne… vždyť on mi naopak zachutnal. Navíc jsem zjistil, že zub, který mě už nějakou dobu trápil, a sice od té doby, co jsem na něj upadl, mě přestává bolet. Cítil jsem ho v ústech. Rychle jsem vstal a vyplivl ho přes okraj bazénu ven. Zub tam tedy ležel na zemi a byl napůl prasklý. Při pohledu na něj jsem si pomyslel: „Tak a teď si ty, zatracený zube, můžeš bolet jak chceš!“

V tom okamžiku se stalo něco úplně nadpřirozeného. Zub se dal do pohybu a sunul se k nejbližší zdi. Jakmile se jí dotkl – zmizel. Stál jsem tam jako opařený a voda mi crčela po těle dolů od holé lebky až k bosým nohám. Pořád jsem se snažil ještě uvidět něco, co už tam ale opravdu nebylo.Otočil jsem se k lámovi Mingjuru Tundrupovi, abych se ho zeptal, jestli to viděl také. Také on však stál v určitém bodu místnosti, kde měly dlaždice odlišnou barvu a vycházel odtamtud z podlahy horký proud léčivého vzduchu, v němž rychle osýchal. „Pojď, Lobsangu, jsi na řadě,“ vyzval mě láma. „Vypadáš jako napůl utonulá ryba. Raději se tady pěkně osuš.“

Po pravdě řečeno, opravdu jsem se tak nějak cítil, až pak mi to teprve došlo: ryba se přece nemůže utopit, vždyť ve vodě žije. Zeptal jsem se tedy lámy, jak to vlastně myslel a on mi odpověděl: „Přihodit se to skutečně může. Když člověk vytáhne rybu z vody, žábry jí rychle vyschnou. Když je potom do vody vrácena, utopení jí opravdu hrozí. Mechanismus tohoto jevu neznáme, leč víme, že se to stává. Poslyš, víš, že po té léčivé proceduře vypadáš mnohem lépe? Předtím jsi vyhlížel naprosto vyčerpaně, ale teď budíš dojem, že bys uběhl sto mil.“

Přistoupil jsem k němu a podíval se mu zblízka na nohy. Už přitom, jak jsem je pozoroval, bylo patrné, že růžové zbarvení se z nich vytrácí, a brzy opět nabyly svoji původní, běžnou barvu zdravého těla. Nikde na nich nebylo ani stopy po tom, že ještě před hodinou bylo maso téměř odtržené od kostí. Vida, jeho nohy vyhlížely zas zdravě a pěkně, a já už vážně uvažoval o amputaci!

„Pane, mám na srdci tolik otázek, které se téměř stydím vám položit, ale co bych opravdu rád pochopil, je, jak je možné, že jídlo a pití, které tu leží nepředstavitelně dlouho, může být stále ještě požívatelné a voda pitná. Vždyť i maso uložené k ledu a zmrazené se postupně zkazí. Jak je tedy možné, aby místo, jako je tohle, jež v této podobě vzniklo před miliony let, se mohlo zachovat tak, že vypadá jako vybudované teprve včera?“

„Žijeme v podivné éře, Lobsangu, ve věku, kdy nikdo nikomu nevěří. Stalo se, že obyvatelé jedné bělošské země naprosto odmítli uvěřit, že existuje něco jako černoši či lidé se žlutou pokožkou. Připadalo jim to příliš absurdní, než aby se tomu dalo věřit. Jiní lidé se zase na svých cestách dostali až do země, kde spatřili jezdce na koních. V životě předtím koně neviděli a ani netušili, že něco takového

existuje. Dali se proto na útěk a po návratu domů začali vyprávět, že se setkali s bytostí půl člověk – půl kůň, tedy s kentaurem. I když později vešlo ve všeobecnou známost, že koně jsou zvířata, na nichž se dá jezdit, stále se ještě vyskytovalo mnoho takových, kteří se domnívali, že kůň je zvláštní druh člověka proměněného do zvířecí podoby. A takových věcí se děje spousta. Lidé neuvěří, že se může objevit něco nového, dokud to sami nevidí, nesáhnou si na to a nerozeberou to na kusy. Nyní tu používáme výtvory civilizace nanejvýš vyspělé, čímž nemám na mysli žádnou z Atlantid, protože jak jsem už řekl, Atlantida je jenom název pro zmizelou zemi. Avšak tohle místo je ještě mnohem starší než Atlantida a je sem vestavěno zařízení, jež tady automaticky zastaví jakýkoliv vývoj a růst, dokud se v okruhu určité vzdálenosti neobjeví lidská bytost. Pokud by sem tedy už žádný další člověk nepřišel, zůstane toto místo přesně takové, jaké je teď – nedobytné a bez jakékoliv známky chátrání nebo rozkladu. Pokud by sem však lidé začali docházet a používat vše tak jako my, až by tudy prošlo takových návštěvníků určité množství, opotřebení a stárnutí by začalo být patrné. Naštěstí však právě toto místo bylo v minulosti navštíveno opravdu jenom velice vzácně, přesněji řečeno od svého vzniku jen dvakrát.“

„Jak to jen, pane, můžete tvrdit, že pouze dvakrát?“

Láma ukázal na něco, co viselo od stropu. „Podívej se vzhůru,“ vyzval mě. „Když někdo vkročí dovnitř a projde pod tímto zařízením, zachytí se to v číslicích – a tady je trojka. Tedy třetí vstup je ten náš. Až odsud odejdeme, což nebude dřív než za takové tři až čtyři dny, bude zaznamenána i délka našeho pobytu a až sem po nás vstoupí někdo další, může si lámat hlavu, kdo asi sem vešel před ním. Víš, Lobsangu, snažím se ti dokázat, že stupeň civilizace, která tohle místo vybudovala, byl nejvyšší, jakého tu kdy bylo dosaženo. Byli především Zahradníky Světa a Strážci Země a dokázali roztavit i tu nejtvrdší skálu a vytvořit na ní sklovitý povrch, a to za studena, tedy tak, že se při tomto procesu nevytvářelo žádné teplo. Prostor takto upravený bylo tudíž možné začít okamžitě používat.“

Napadla mě otázka: „Když tito lidé dosáhli tak vysokého stupně civilizace, pak tedy nechápu, proč si volili život v nitru horských masivů. Vyprávěl jste, že podobné velehory se táhnou napříč celým světem. Proč měli zapotřebí se schovávat?“

„Nejlepší, co nyní můžeme udělat, je odebrat se do sálu minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Je tam uloženo vědění o všem, co se kdy na světě stalo. Dějepis, tak jak se učí ve škole, není vždy pravdivý, nýbrž často předkládá dějiny tak, jak se zamanulo je vykreslit králi či diktátorovi té nebo oné doby. Někteří z nich chtějí být vzpomínáni coby vládci říší v období jejich zlatého věku. Ale kdo shlédne, jak to vypadalo skutečně – dle pravého akašického záznamu, toho už oklamat nelze.“

„Řekl jste akašický záznam, pane? Domníval jsem se, že k němu lze získat přístup jenom na astrální úrovni. Neměl jsem tušení, že je možné prostě se vypravit do hor a uvidět tady, všechno co se kdy odehrálo,“ podivil jsem se.

„Lobsangu, zapomínáš, že věci lze reprodukovat. Dosáhli jsme určitého stupně vývoje a máme tendenci se domnívat, že jsme náramně chytří a klást si otázku, zda nás vůbec kdy někdo překoná. Ale teď už pojď se mnou a já ti ukážu ryzí pravdu.

Pojď, je to sice kousíček cesty, ale taková malá procházka ti jenom prospěje.“

„Pane, nedá se nějakým způsobem předejít tomu, abyste musel nohy znovu namáhat chůzí? Chtělo by to něco jako sáňky nebo bych vás možná mohl táhnout, kdybyste si sedl na kus nějaké pevné látky.“

„Ne, Lobsangu, děkuji ti, ale není to zapotřebí, protože tuhle vzdálenost docela snadno ujdu a možná, že mi ta rozcvička navíc půjde k duhu. Takže pojď, vyrazíme.“

A tak jsme »vyrazili«, ačkoliv bych se cestou byl rád pozastavil nad některými zajímavostmi. Byl jsem například velmi uchvácen několika dveřmi, na nichž byl vyryt pokaždé jiný nápis. „Každá z těchto místností,“ vysvětloval mi láma, „je určena některému vědnímu oboru, o němž dnešní lidstvo nemá dosud ani potuchy, protože tápe v tmách jako slepec hledající cestu v domě se spletí chodeb. Já jsem zde však jako člověk vidoucí, protože těmto nápisům rozumím a navíc, jak už jsem se zmínil, mám s těmito jeskyněmi už zkušenost z dřívějška.“

Po chvíli chůze jsme se ocitli před stěnou zdánlivě holou. Nalevo i napravo od ní se sice rýsovaly dveře, ale těm láma Mingjur Tundrup nevěnoval pozornost a místo toho stanul před touto prázdnou stěnou a velice důrazným tónem ze sebe vydal jakýsi zvuk. V tom okamžiku se naprosto neslyšně ten holý prostor uprostřed rozevřel do stran a z nitra jsme spatřili jenom mdlý svit, takový slabý třpyt, jako když září hvězdná obloha. Když jsme vkročili dovnitř, ten prostor nám připadl rozlehlý jako sám svět.

Obě poloviny posuvných dveří se opět spojily se zvukem podobným vzdechu, a my se ocitli na druhé straně této zdánlivě holé stěny.

Osvětlení sálu poněkud zesílilo, takže jsme matně dokázali rozeznat ohromnou zeměkouli vznášející se v prostoru. Nebyla kulatá, měla spíše tvar hrušky a z obou pólů vystřelovaly záblesky. „Tohle blýskání je projev magnetických pólů *Země.* O něco později se o tomto jevu budeš učit dopodrobna.“ Civěl jsem s otevřenými ústy. Kolem zemských pólů vířily pestrobarevné světelné pásy stále se proměňující, které jako by se vlnily a přelévaly od pólu k pólu. Pouze v oblasti kolem rovníku bylo zbarvení světelných vln mnohem slabší.

Láma pronesl několik slov v jazyce, který jsem neznal. Okamžitě jako by začalo svítat. Bylo to takové mdlé světlo, co se objevuje za rozbřesku, a mě zaplavil pocit člověka, který se právě probudil ze sna a posadil se.

Rychle jsem se však přesvědčil, že se o žádný sen nejedná.Můj učitel pravil: „Posadíme se tady u tohoto zařízení, kterým se dá nastavit různý věk světa. Abys věděl, nyní se nenacházíš ve trojrozměrném světě, nýbrž ve čtyřrozměrném, což dokáže bez úhony přežít jen málokdo. Proto kdyby se ti dělalo nějak nevolno nebo se s tebou dělo cokoliv divného, hned mi to řekni a já ti pomohu.“

Mlhavě jsem zahlédl, jak láma pravou rukou sahá po knoflíku, připravený ho stisknout. Ještě se však na mne obrátil s otázkou: „Jseš si, Lobsangu, jistý, že se cítíš dobře? Nepokouší se o tebe nevolnost? Nedělá se ti špatně?“

„Kdepak, pane, je mi skvěle, jsem úplně uchvácen a nemohu se dočkat, až začneme.“

„Ze všeho nejdříve se podíváme na vznik světa a potom na přílet Zahradníků,

kdy se jen porozhlédnou, udělají si představu o stavu této planety a zase odletí vypracovat plán svého zdejšího působení. Později uvidíš, jak se vracejí v obrovské kosmické lodi podobné Měsíci.“

Náhle se vůkol rozhostila ta nejtemnější tma, jakou jsem kdy viděl. I za bezměsíčné noci je patrný kalný svit hvězd a i v té neuzavřenější místnosti bez oken má člověk stále přece jen dojem nepatrného světla. Tady však vládla nicota, prostě úplné prázdno. Pak jsem leknutím téměř vypadl ze sedadla a málem i z roucha. Neuvěřitelnou rychlostí se k sobě řítily dva nejasné světelné body. Potom se srazily a tento střet naplnil vše kolem světlem. Hleděl jsem na změť vířících plynů a různobarevného dýmu a pak celé mé zorné pole vyplnila zeměkoule. Viděl jsem ohnivé řeky stékat po úpatích sopek chrlících plameny. Panovala tu téměř zlověstná atmosféra. Uvědomoval jsem si, i když jen okrajově, že se jen na něco dívám, ale nejsem přímým účastníkem děje. A tak jsem se dál díval a stále více mě okouzloval pohled na svět, který se smršťuje a sopek začíná ubývat. Z moří však ještě pořád stoupala pára ze žhavé lávy, jež do něj vtékala. Kolem dokola nebylo nic než skály a voda. Byl tu jen jediný celistvý kus pevniny a ten po pravdě řečeno nebyl ani příliš rozlehlý, prostě jen jeden jediný útvar, ale právě on způsoboval zvláštní neustálený pohyb planety. Neobíhala totiž po oběžné dráze ve tvaru kruhu, nýbrž se pohybovala trasou, jakou by mohla nakreslit pouze nejistá ruka dítěte.

Jak jsem se díval, svět se stále zakulacoval a chladl. Stále však existovaly jenom skály a voda a strašlivé bouře bičující zemský povrch. Vítr strhával dokonce i vrcholky hor, které pak padaly po svahu dolů a cestou byly drceny na padrť.

Jak čas plynul, pevnina začala zabírat větší a větší část zeměkoule, protože se rozšiřovala o hmotu prachu a kamení spadaných z hor. Dál se však zdvihala a otřásala a z některých míst se chrlila pára a dým. Jak jsem sedíval, spatřil jsem náhle, že vzniká trhlina mezi kusem pevniny a hlavním světadílem. Odlamující se kus země se posléze oddělil docela, avšak ještě chvíli setrval přimknutý k hlavní mase, jako by ještě doufal v opětovné spojení. Civěl jsem na zvířata sjíždějící po příkrých svazích a padající do vody, z níž se valila pára. Odtržený kus země pak popraskal ještě víc, rozpadl se, a zmizel ve vlnách.

Uvědomil jsem si, že jsem jakýmsi způsobem schopen sledovat zároveň i to, co se děje na opačném konci planety, a ke svému nezměrnému úžasu, jsem viděl, že se tam země z moře zas naopak vynořuje. Vystoupila z vod, jako by ji zespodu zdvihala nějaká obří ruka, a jak se vztyčila nad mořem, několikrát se zachvěla, načež se ustálila do nehybnosti. Tato země byla pochopitelně jen holou skálou, kde se nevyskytovala jediná rostlina, ba ani stéblo trávy, o stromech nemluvě. A pak se před mým zrakem v plamenech vznítila hora stojící poblíž. Zahalila se do děsivých rudých, žlutých ba i namodralých plamenů a pak z ní vytryskl proud lávy rozžhavené doběla a začal z ní vytékat jako proud horké vody. Jakmile se však dotkl vodní hladiny, jako by zrosolovatěl a postupně ztuhl. Brzy se celý holý skalnatý povrch pokryl rychle tuhnoucí hmotou modrožlutého zbarvení.

Užasle jsem se díval a pak jsem si vzpomněl na svého učitele. Stál hned za mnou a promluvil: „Je to nesmírně zajímavé, viď, Lobsangu, opravdu nesmírně poutavé. Chceme toho však shlédnout mnohem víc, a tak přeskočíme úsek, kdy se

holá pevnina chvěla zemětřesením a zmítala v důsledku ochlazování vesmíru. Navážeme až na úsek, kdy se začaly objevovat první druhy rostlinstva.“

V naprostém úžasu jsem se opřel o sedačku. Sním, nebo bdím? Připadal jsem si jako Bůh přihlížející zrození světa. Měl jsem navíc ještě takový divný pocit, že svět přede mnou je nějaký rozlehlejší než svět, jak jsem ho znal. A také já sám jako bych byl vybaven nevšední schopností vidění. Hleděl jsem na plameny stravující nitro zeměkoule, která tím pádem zůstala uvnitř dutá jako míč, a zároveň jsem sledoval i pád meteoritů zasypávajících zeměkouli spolu s prachem a dalšími podivnými útvary.

Přede mnou, téměř na dosah ruky, jak by se dalo říci, se zřítil nějaký stroj. Nevěřícně jsem zíral, jak se v něm utvořila trhlina a tou vypadly ven mrtvoly a přístroje. Pomyslel jsem si: „V nějaké budoucí epoše může někdo na tento vrak narazit a lámat si hlavu, co tuto nehodu zapříčinilo a o co se vůbec jednalo.“ Za mnou se ozval můj učitel: „To už se, Lobsangu, stalo. Právě v současné době horníci narazili na některé pozoruhodné předměty, na artefakty přesahující dovednost na této planetě známou. Dále se z uhlí na světlo vynořilo několik prapodivných nástrojů a v jednom případě i celistvá kostra muže velice vysokého a silného. Ty a já, Lobsangu, jsme jediní, kdo tyto záznamy můžeme shlédnout, protože dříve než bylo celé toto dílo dovedeno do konce, bohové známí jako Zahradníci Země se pohádali kvůli ženám, a tak tady zůstal zachycen pouze vznik a vývoj naší planety. Kdyby to byli stihli do konce, byli bychom se mohli podívat i na planety jiné. To by bylo nádherné, viď?“

Meteority dál bičovaly Zemi a když se zřítily do moře, vyrazil do výšky sloup vody, zatímco pokud narazily ďo skály nebo dopadly do hlíny, která se v té době na zeměkouli začínala tvořit, všude po sobě zanechaly hluboké stopy.

Láma posunul ruku k dalšímu knoflíku nebo spíše tlačítku – a sledovaný děj se zrychlil do té míry, že jsem jednotlivé scény už ani nedokázal rozeznat, až se posléze zase zpomalil. Hleděl jsem na zemský povrch pokrytý bujnou zelení. Košaté kapradiny rozlehlejší než běžné stromy se tyčily k obloze zatažené purpurovými mraky, propůjčujícími i vzduchu podobný odstín. Zpočátku mě fascinovalo pozorovat jakési zvíře, jak nadechuje a vydechuje tento vzduch podobný nachovému dýmu. Brzy jsem se tím ale unavil, nebo si na to spíš zvykl, a tak jsem se zaměřil na pozorování scén dalších. Vyskytovaly se tam strašlivé obludy – neuvěřitelná monstra tupě si razící cestu bažinami a močály. Zdálo se, že je nedokáže zastavit nic na světě. Jedna ta obrovská příšera – nemám ani potuchy, jak by se mohla jmenovat – zkřížila cestu stádu zvířat o něco menších, která jí neuhnula. Ohromné zvíře se však nemínilo zastavit. Sehnulo pouze hlavu vybavenou masivní kostí ve tvaru hrotu umístěnou v oblasti čenichu a začalo si stádem drobnějších zvířat prorážet cestu. Vlhká půda se ve chvíli pokryla krví, střevy a dalšími vnitřnostmi a částmi zvířecích těl. Už v okamžiku, kdy kusy těl dopadaly k zemi, se z blízké vody začaly vynořovat podivné šelmy o šesti nohách a s čelistmi jako dvě lopaty. Sežraly všechno, nač přišly, a pak se začaly rozhlížet po nějaké další kořisti. Ano – byla tu jedna z nich samých, která zakopla o kus stromu či cosi podobného a zlomila si při tom nohu. Ostatní příslušníci stáda se na družku

vrhly a roztrhaly ji zaživa. Po sežraném zvířeti zůstala na místě ležet jenom hromada kostí jako svědectví toho, co se tu stalo. Brzy však kosti zakrylo rašící listí, které vyrostlo, a posléze uvadlo a opadalo. Za miliony let se toto místo stalo uhelnou slojí, zvířecí kosti byly vykopány a lidé nad nimi žasli.

Svět se otáčel dál, rychleji a rychleji, neboť vývoj jako by nabral tempo. Láma Mingjur Tundrup natáhl ruku po další páčce, přičemž mě levým loktem dloubl do žeber a optal se: „Lobsangu, Lobsangu, slyšíš mě? Doufám, že nespíš, protože tohle si nesmíš nechat ujít. Otevři oči dokořán a dávej pozor!“ Rozsvítil scénu, která by se snad dala nazvat obrazem. Ať už to však bylo cokoliv, bylo to trojrozměrné a dalo se na to bez nesnází hledět i z protilehlé strany. Láma mě znovu šťouchl do zad a ukázal na purpurové nebe. Zablýsklo se tam cosi stříbřitého. Ukázalo se, že to je dlouhá lesklá trubice na obou koncích uzavřená a že pozvolna klesá. Konečně sestoupila až pod příkrov nachových mraků a jen se tak vznášela ve výšce mnoha a mnoha metrů. Potom jako by konečně dospěla k velkému rozhodnutí, dosedla lehounce na zem. Několik minut tam jenom nehybně spočívala a nic se nedělo. Budila dojem ostražitého zvířete, rozhlížejícího se kolem sebe, dřív nežli opustí bezpečí úkrytu.

Nakonec jako by tato pomyslná bytost dospěla k uspokojivému závěru, protože po straně trubice se otevřel kovový kryt a s tupým zařinčením narazil na zem. V otvoru se objevil zástup podivných lidí a začal se rozhlížet kolem. Byli asi tak dvakrát vyšší a širší, než je urostlý člověk tak, jak ho známe my. Oděni byli do jakéhosi šatu sahajícího jim až po paty a vyhlížejícího jako ochranný oděv. Část kolem hlavy byla úplně průhledná a bylo jí vidět přísné a sebevědomé tváře uvnitř. Měl jsem dojem, že se sklánějí nad mapou a přitom si dělají nějaké poznámky.

Nakonec usoudili, že všechno je v pořádku, a tudíž se jeden po druhém vyhrnuli na velkou kovovou plošinu, která se předtím vyklopila na zem, ačkoliv jednou stranou zůstávala dál připojena k létajícímu stroji. Měl jsem pocit, že jde spíš o muže, ačkoliv vzhledem k valícímu se kouři a přilbám chránícím hlavu to nebylo snadné rozpoznat. Jeden z nich šlápl mimo tu velkou kovovou plošinu a upadl tváří rovnou do tmavého podrostu. Ještě se téměř nedotkl země, když se na něj z křoví vyřítily odporní tvorové a napadli jej. Jeho druhové bez meškání vytáhli zpoza opasku jakousi zbraň. Muž byl bleskurychle vytažen zpátky na plošinu. Bylo však vidět, že ochranný oděv má od těch zvířat celý rozervaný a že muž krvácí. Dva z přítomných mužů odnesli raněného dovnitř do lodi, či jak mám ten létající stroj nazvat, načež se za několik minut znovu objevili u vchodu a drželi něco v ruce. Zastavili se na kraji kovové plošiny a uvedli svá zařízení do chodu. Ze zašpičatělé trysky vyšlehl plamen a všechen ten hmyz, který se na plošinu nahrnul, se zkroutil do spáleného věchýtku, načež byl odsud odmeten a kovová plošina se pak znovu zvedla a kosmické plavidlo uzavřela.

Muži s plameny opatrně vyšli do terénu a po jedné straně lodi vypálili notný kus země. Pak plamenomety zhasli a vyrazili za svými druhy, kteří se mezitím vydali na průzkum kapraďovým lesem. Tyto kapradiny dosahovaly vzrůstu vysokých stromů a bylo snadné sledovat, kudy ti muži prošli, protože byli vybaveni jakousi sekačkou, kterou prostě jen pohybovali ze strany na stranu a

kapradí žnuli téměř u země. Chtěl jsem se podívat lépe, o jaké zařízení se jedná.

Posunul jsem se tedy ze svého místa trochu víc doleva. Odtamtud bylo vidět lépe, protože nyní se skupina zdánlivě blížila přímo ke mně. V jejím čele šli ti dva se zařízením kývajícím se plynule sem tam a patrně vybaveným nějakou otočnou čepelí. Sekalo veškeré kapradí stojící v cestě, takže skupina se záhy prodrala kapradinovým lesem a stanula na otevřeném prostranství, kde byla shromážděna spousta zvířat. Ta na lidi zacivěla a muži zas pohlédli na ně. Pak jednoho ze členů skupiny napadlo vyzkoušet jejich útočnost, a tak na ně namířil kovovou trubku a zatáhl za drobný kovový výčnělek. Ozval se strašlivý výbuch a zvíře, na nějž byla zbraň namířena, se prostě zhroutilo k zemi a rozpadlo na kusy. To mi připomnělo jednoho mnicha, jenž se zřítil z vrcholku hory a jehož tělo se rozbilo také tak. Po ostatních zvířatech na planině nebylo ani stopy. Ve vteřině se rozprchla.

„Zase se trochu pohneme kupředu, Lobsangu, potřebujeme toho shlédnout ještě spoustu, takže se posuneme o tisíc let dál.“ Láma zas pohnul jedním z těch tlačítek a na zeměkouli se všechno roztočilo jako ve vodním víru, až se posléze obraz zas vrátil do obvyklého tempa.

„Tahle doba je pro nás zajímavější, Lobsangu. Teď dávej pozor. Uvidíš, jak došlo ke vzniku těchto jeskyní.“

Pozorně jsme se zahleděli a spatřili hřeben velice nízkých kopců. Když se k nám přiblížily, zjistili jsme, že je to skála porostlá zřejmě zeleným mechem až na samý vršek, kde byl jen obnažený holý kámen.

Na jedné straně návrší jsme viděli domy divného vzezření, ve tvaru polokoule. Kdybyste rozřízli v půli míč a jednu tu půlku položili na zem, získáte představu, jak asi ony budovy vypadaly. Zadívali jsme se na ně a všimli si, že se kolem nich pohybují lidé. Byli oděni do jakéhosi zcela přilnavého materiálu, takže nikdo nemohl pochybovat o pohlaví jeho nositele. Tito lidé neměli hlavy chráněné průhlednou přilbou a vzájemně spolu hovořili, vlastně to spíš vypadalo na prudkou hádku. Bylo zjevné, že jeden z mužů je velitelem. Úsečně udělil pár rozkazů, načež jeden ze strojů opustil úkryt a vydal se ke skalnatým hřebenům. Jeden člen posádky přistoupil ke kovovému sedátku v zadní části stroje a uvelebil se na něm. Stroj hned vyrazil vpřed a začal cosi vypouštět z trysek rozmístěných kolem dokola a jak se pomalu sunul, hornina se tavila a jakoby scvrkávala. Stroj měl silné osvětlení, díky němuž jsme viděli, že vyvrtává tunel přímo do skály. Pronikal hlouběji a hlouběji a později se začal pohybovat dokola. Za několik hodin tak vyhloubil i velikou jeskyni, do níž jsme vešli hned zpočátku. Byla opravdu nesmírně rozlehlá a my jsme si uvědomili, že tady vzniká nějaká ubytovna pro vojsko nebo hangár pro jejich létající stroje, které se pohybovaly po celou dobu kolem vzduchem. Všechno nám připadalo velice záhadné. V tom zápalu jsme úplně zapomněli na čas, na hlad i žízeň. Když byl ten obrovský sál hotov, pokračoval stroj trasou už na zemi vyznačenou, z níž vytvářel jednu z chodeb. Popojížděl pořád dál a dál, až z našeho zorného pole zmizel docela. Místo něj nastoupily stroje jiné a podél chodeb vyhloubily místnosti různých velikostí. Opět vypadaly, že taví skálu. Prostě ji rozpustily a vycouvaly. Veškerý takto vytvořený povrch byl hlaďounký jako sklo. Nikde ani smítko prachu a žádná špína, jen ty

lesklé stěny.

Když stroje dílo dokončily, nahrnuly se do místností zástupy mužů a žen nesoucích bedny a zase bedny, které se jakoby vznášely ve vzduchu. Rozhodně nedalo žádnou práci je zvednout. Uprostřed každé místnosti se postavil dozorce a ukazoval, kam se která ta bedna má dát. Když byly všechny bedny na svých místech, začali dělníci některé vybalovat. Objevila se podivná zařízení a nespočet pro nás záhadných předmětů, ačkoliv v jednom jsem poznal mikroskop. Už jsem totiž jeden takový velice jednoduchý viděl u dalajlámy, který ho dostal z Německa, a proto jsem v hrubých rysech takový přístroj znal.

Naši pozornost upoutala hádka, která nabývala na síle. Měli jsme pocit, že jedna skupina mužů a žen se dostala do sporu s druhou. Prostor ovládl křik a vzrušené posuňky, až nakonec celý dav mužů a žen nastoupil do několika létajících strojů. Vůbec se nerozloučili, ani slůvkem. Prostě jen nastoupili, dveře se zasunuly a oni se vznesli do výšky.

O několik dní později – soudě tak z rychlosti otáčení zeměkoule, na níž jsme hleděli, – se některé z těchto kosmických korábů vrátily a nějakou chvíli kroužily nad táborem. Potom se jim otevřela dna a cosi z nich začalo padat. Dívali jsme se, jak lidé zoufalou rychlostí prchají z míst, kam měly tyto předměty dopadnout. Jakmile se první z nich dotkl země a vybuchl prudkým a jasně rudým záblesk em, lidé se střemhlav začali vrhat k zemi.

„Víš, Lobsangu, dokonce i Zahradníci Země měli problémy, problémy se sexem. Bylo příliš mnoho mužů a příliš málo žen. A když muži neměli dlouho žádnou ženu – zkrátka je posedl chtíč a tak se uchýlili k hrubému násilí. Nemá smysl, abychom se na to dívali, protože je to prostě vražda a znásilnění.“ Po čase většina lodí odplula, zřejmě k hlavní lodi, která kroužila kolem zeměkoule v dalekém vesmíru. Za několik dní připlulo mnoho lodí. Z nich vystoupili po zuby ozbrojení muži a začali své druhy pronásledovat po lesích. Každého, koho potkali, bez ptaní zastřelili, pokud to byl ovšem muž. Když potkali ženu, chytili ji a odvlekli na loď.

Museli jsme toho nechat. Hlad a žízeň dotíraly příliš silně. Měli jsme naši obvyklou (jako obvykle) campu a vodu. Po jídle jsme udělali ještě nějaké věci a vrátili jsme se do místnosti, v níž stál glóbus, který byl vlastně světem. Láma Mingjur Tundrup cosi zapnul a znovu jsme uviděli svět. Teď na něm byla různá stvoření, asi tak metr a půl vysoká. Měli zbraně v podobě prutu, na jehož konci byl přivázán ostrý kámen, zašpičatělý dlouhým otesáváním. Mnoho mužů je vyrábělo, ostatní dělali jiné zbraně. Měli pás kůže, do kterého dávali velké kameny. Dva muži natáhli kůži namáčenou ve vodě, aby dobře pružila, a oba zároveň ji pustili. Kámen vyletěl směrem k nepříteli.

Ale my jsme se mnohem víc zajímali o to, jak se změnila civilizace, takže Láma Mingjur Tundrup znovu zmáčkl tlačítko a všechno na zeměkouli potemnělo. Po několika minutách se začalo postupně rozsvěcovat, jako by se rozednívalo, a pak se objevilo normální denní světlo, v němž jsme spatřili mocné město s vysokými věžemi a minarety. Od věže k věži vedly vratké mosty. Udivilo mě, že unesly veškerou dopravu, ale pak jsem si všiml, že to byla doprava vzdušná.

Pochopitelně, že několik lidí po mostech chodilo, a také po ulicích v různých výškách. Pak jsme najednou uslyšeli ohlušující zahřmění. Nejdřív nám nedošlo, že to přichází z třírozměrného globusu, ale pořádně jsme se podívali a zahlédli drobné tečky, které se blížily k městu. Těsně předtím, než se dostaly do města, zakroužily a cosi vypustily.

Mocné město se zhroutilo. Věže popadaly, mosty se zkroutily jako struny, které byly příliš nataženy a zamotány, než aby se daly použít.

Viděli jsme, jak z vysokých budov padají těla. Podle oblečení a nábytku, který letěl s nimi, jsme odhadovali, že to jsou přední občané.

Pozorovali jsme to mlčky. Spatřili jsme další oblak tmavých teček, blížící se z druhé strany. Přitáhli k sobě přepadové tečky s nevídanou zuřivostí. Zdálo se, že neberou vůbec žádný ohled na svůj vlastní život, jenom shazovali to něco na nepřítele, a kdyby to nevyšlo, obránci by na ně střemhlav sletěli – prostě bych jim říkal bombardéry.

Den končil a na scénu se snesla noc. Tmou probleskovalo světlo od plamenů hořícího města. Oheň se objevoval všude, z druhé strany zeměkoule jsme viděli města v plamenech a když se objevilo světlo časného úsvitu následováno krvavě rudým sluncem, spatřili jsme hromady trosek, hory prachu a zdeformovaného kovu.

Láma Mingjur Tundrup řekl: „Nechme to, nebudeme se na to všechno dívat, Lobsangu, protože ty, můj ubohý příteli, to uvidíš všechno ve skutečném životě dřív, než dojdeš na konec své cesty tímto světem.“

Zeměkoule, která byla světem, se zatočila. Ze tmy do světla, ze světla do tmy, zapomněl jsem, kolikrát se otočila, nebo jsem to možná ani nevěděl, ale Láma nakonec napřáhl ruku a rotující glóbus zpomalil na obvyklou rychlost.

Opatrně jsme se rozhlédli napravo a nalevo a pak jsme uviděli muže, kteří měli kusy dřeva ve tvaru pluhu. Koně vlekli pluhy a my jsme viděli, jak se jedna stavba za druhou kymácí, kymácí a padá do brázdy vyryté pluhem.

Den za dnem pokračovali v orání, dokud nebylo ani památky po jakékoliv civilizaci v této oblasti. Láma Mingjur Tundrup řekl: „Myslím, že to by pro dnešek stačilo, Lobsangu, budeme mít zítra příliš unavené oči na to, aby něco dělaly, a my se chceme dívat, protože tohle bude pokračovat dál a dál, dokud válčící bojovníci téměř nezničí život na tomto světě. Takže se pojďme najíst a nachystat na noc.“

Překvapeně jsem vzhlédl. „Na noc, Mistře?“ řekl jsem. „Ale jak zjistíme, kolik je hodin?“ Láma ukázal na malý čtverec daleko od země, velký asi jako tři lidé, kteří si stojí na ramenou. Na jakoby vykachlíkovaném pozadí rozděleném na světlo a tmu byla ručička. A ta ručička ukazovala přesně mezi nejsvětlejším světlem a nejtemnější tmou. „Podívej, Lobsangu,“ řekl Lama, „nový den skoro začíná. Ale ještě máme dost času, abychom si odpočinuli. Jdu do pramene mládí, protože mě docela bolí nohy, nejspíš jsem se odřel až na maso.“

„Mistře, Mistře,“ řekl jsem, „dovolte mi, abych na to dohlédl.“ Doběhl jsem do místnosti s pramenem a vykasal si šaty. Pak začala prýštit voda a já otočil tou malou věcí, které Láma říkal kohoutek, takže voda tekla i poté, co jsem odešel. Pak jsem otočil dalším kohoutkem, odkud – jak mi bylo řečeno – přicházela léčivá

hmota, která se rychle rozpustila a smíchala se s vodou.

Láma si sedl na okraj nádrže a nohy ponořil do vody. „Ach," řekl, „to je lepší. To je úleva. Lobsangu, za chvíli budu mít nohy zase v pořádku a my se o tom budeme bavit s údivem."

Rychle jsem mu třel nohy. Setřel jsem mu několik jizev, až nakonec nezůstala žádná a jeho nohy byly jako předtím. „To vypadá mnohem lépe, pane," řekl jsem. „Myslíte, že už vám to stačilo?"

„Ano, určitě ano. Nestrávíme tím přece půl noci! Necháme toho a půjdeme se poohlédnout po něčem k jídlu," řekl a vylezl z nádržky. Já jsem otočil velkým kolem, kterým se kamsi vypouštěla voda. Počkal jsem, až se bazének vyprázdnil, a otočil jsem kohoutem naplno, abych spláchl zbytky tkáně z jizev. Pak jsem znovu kohouty zatáhl a šel hledat Lamu.

„Dneska jsme toho udělali až dost, Lobsangu," řekl můj průvodce. „Hádám, že k večeři si dáme campu a vodu a pak půjdeme spát. Ráno se najíme lépe."

Tak jsme si sedli na zem do obvyklé lotosové pozice a pustili se lžící do campy. Teď jsme byli nadmíru zkažení, nenabírali jsme campu rukama, ale civilizovaným nástrojem nazývaným – podle obrázku v jedné knize – lžíce. Ale než jsem dojedl, ulehl jsem na záda. Pro svět jsem znovu umřel, a vypadal, jako že spím, a svět se točil dál a dál.

6. KAPITOLA

Najednou jsem se ve tmě zprudka posadil a snažil se uvědomit si, kde vůbec jsem. Jakmile jsem se zvedl, místnost se začala postupně plnit světlem, ale ne tak, jako když člověk zažehne svíčku. To se v úplné tmě objeví záblesk světla, zatímco v tomto případě se světlo šířilo postupně jako úsvit, a tudíž očím nezpůsobovalo žádný nepříjemný pocit. Slyšel jsem, jak láma Mingjur Tundrup chodí po kuchyni sem tam. Obrátil se na mě se slovy: „Chystám ti takovou snídani, Lobsangu, jakou budeš muset pojídat, až odejdeš žít do západní části tohoto světa. Bude jedině dobře, když si na to začneš zvykat už teď.“ A láma se zasmál z popudu jakési vnitřní radosti.

Vstal jsem a vykročil ke kuchyni. Vtom mě však napadlo, že *příroda* má přednost, a směr cesty jsem změnil tak, aby se dostala ke slovu.

Když jsem pak vešel do kuchyně, spatřil jsem, že láma právě něco klade na talíř. Bylo to cosi hnědočerveného a byla u toho ještě dvě vejce. Mám dojem že smažená, ale v oněch raných dobách jsem dosud žádné smažené jídlo nikdy neochutnal. A tak mě láma posadil za stůl a stoupl si za mě. „Podívej, Lobsangu, tohle je vidlička. Vezmeš ji do ruky a přidržíš si jí kousek slaniny, který nakrájíš nožem, jejž uchopíš do pravé ruky. Až si ji překrojíš na polovinu, nabereš ji na vidličku a dopravíš do úst.“

„To je ale pěkná volovina,“ vyletělo mi z úst, a uchopil jsem slaninu placem a ukazováčkem, za což jsem si od lámy vysloužil plesknutí přes ruku.

„Tak to tedy ne, Lobsangu! Odejdeš do západního světa se zvláštním posláním a budeš muset žít tak, jak se tam žije. Proto se už od nynějška musíš začít připravovat na to, jak se s tím vypořádat. Naber tu slaninu na vidličku a přenes ji k ústům! Strč si ji do pusy a vidličku vrať na místo!“

„Ale to nejde, pane,“ odpověděl jsem.

„Proč by to nešlo? Jak to, že nemůžeš udělat, co po tobě chci?“ zeptal se láma.

„Měl jsem to jídlo už v puse, když jste mě pleskl přes ruku, takže jsem ho v tu chvíli prostě spolkl. To zpropadené jídlo jsem zkrátka už pozřel.“

„To nevadí, tady máš druhou půlku. Naber si ji na vidličku a přenes si sousto k ústům. Pak si ho pěkně vlož do pusy a vidličku vytáhni.“

Tak jsem to tedy udělal, i když jsem byl stále přesvědčen, že je to nesmysl. Proč by měl člověk potřebovat ohnutý kus kovu, aby si přiblížil potravu k ústům? Připadalo mi to jako naprosté šílenství, ale mělo být ještě hůř. „Nyní si podsuň prohnutou část vidličky pod vejce a nožem jej rozporcuj tak, aby ti na vidličce zůstala asi tak čtvrtina. Potom si ho dáš do pusy a sníš.“

„Chcete tím říci, že až se vypravím na Západ, budu tam nucen se stravovat tímto pošetilým způsobem?“ zeptal jsem se lámy.

„Rozhodně ano, a proto se ti vyplatí začít se to učit už teď. Jíst rukama je pro určité lidi úplně na místě. O tobě se ale má za to, že jsi člověkem vyšší kvality. Proč myslíš, že bych tě jinak s sebou bral až do míst, jako je toto?“

„Ale pane, vždyť jsme se sem do tohoto zpropadeného místa dostali úplně

náhodou!“ zvolal jsem.

„Tak to tedy ne, to ne,“ opáčil láma. „Přímo sem jsme se sice dostali náhodou, ale byl to náš cíl. Abys věděl, starý poustevník byl tohoto místa strážce. Toto poslání zastával už asi padesát let a já jsem tě sem vzal proto, aby sis tu trochu rozšířil vzdělání. Mám ale dojem, že jak ses hlavou udeřil o skálu, muselo tě to úplně vyšinout.“

„Kdo ví, jakého asi stáří mohou ta vejce být?“ zauvažoval láma zamyšleně. Odložil nůž a vidličku a přistoupil k nádobě s vejci. Viděl jsem, že něco počítá. „Lobsangu, představ si, že ta vejce se slaninou jsou přibližně tři miliony let stará a přesto chutnají tak čerstvě, jako by byla snesena právě včera.“

Začal jsem si na talíři se zbytkem vejce a slaniny hrát. Znovu se mě zmocnil zmatek. Viděl jsem věci podléhat zkáze, a to i tehdy, byly-li uloženy v ledu, a nyní se mi tu tvrdí, že jím potravu starou kolem tří milionů let. „Pane, já jsem z toho všeho tak vyveden z míry, že čím víc mi toho vysvětlujete, tím víc otázek mi přichází na mysl. Říkáte, že ta vejce jsou tři miliony let stará, a já s vámi souhlasím, že skutečně chutnají jako čerstvě snesená, bez jakékoliv stopy rozkladu. Ale jak je to propána možné?“

„Lobsangu,“ promluvil láma, „aby byla odpověď na tvoje otázky vyčerpávající, bylo by třeba se uchýlit k velice těžko pochopitelnému vysvětlení. Podívejme se však na věc způsobem možná ne zrovna nejpřesnějším, zato však takovým, který ti alespoň do určité míry umožní pochopit, co mám na mysli. Představ si, že máš hromádku kostek, které nazveme buňky. Z těch lze všelijak sestavovat různá uskupení. Kdyby sis s nimi hrál, jako si hrají děti, mohl bys z těchto kostiček sestavit třeba domečky. Ty bys později zase rozházel a postavil něco jiného. Podobně se i slanina, vejce a cokoliv jiného skládá z malých kostiček, tedy z droboučkých buněk, jejichž život je nekonečný, protože hmota je nezničitelná. Pokud by hmotu zničit šlo, zastavil by se chod celého vesmíru. Působením přírody se tyto zvláštní stavební kostky uspořádají do tvaru slaniny a jiné zas do vajec. A když to vejce a slaninu sníš, nic tím neničíš, protože postupně tebou to jídlo projde, cestou bude vystaveno chemickým změnám a nakonec se dostane do země, kde poslouží jako výživa rostlinám. A pak projde kolem třeba vepř nebo ovce, tyto rostliny sežere a díky nim povyroste. Tady vidíš, že se všeličko odvíjí od těchto kostek – buněk.

Některé buňky mají tvar podlouhlý a o těch můžeme prohlásit, že jsou přirozeným typem buněk. Člověku umožňují, aby byl pěkně a souměrně rostlý, štíhlý a i vysoký. Je to tím, že tyto podlouhlé buňky jsou uspořádány jedním směrem. Představme si však člověka, jenž zbožňuje jídlo a rád se přejídá, ačkoliv každý by měl jíst jen tolik, aby zahnal hlad. Takový člověk se ale cpe, protože miluje jídlo jako takové, v důsledku čehož se mu podlouhlé buňky zakulatí. Získávají takový tvar, protože jsou přeplňovány jídlem a tloustnou. Představme si nějaký ovál o určité délce. Když tento tvar zakulatíme, aniž bychom ho tvarově zvětšili, jeho délka se zkrátí, a tudíž je tlusťoch nižšího vzrůstu, nežli by byl jako štíhlý.“

Vsedě jsem se vzepřel o paty a ponořil se do přemýšlení, načež jsem po chvíli

položil další otázku: „A co je na těchto buňkách tak zvláštního, kromě toho, že obsahují cosi, co v sobě nese život a umožňuje jednomu člověku vykonat něco, co druhý nedokáže?“

Láma se zasmál a odpověděl: „Dávám ti vysvětlení jen velice přibližné. Buněk je spousta druhů. Existuje například jeden, který je-li vystaven správnému působení, může z člověka udělat génia, ale když tentýž druh buněk podnítíš nevhodným způsobem, z člověka bude blázen. Zrovna mě napadá: kam asi patříš ty?“

Během tohoto rozhovoru jsme dojedli snídani bez ohledu na to, že u jídla se nemluví. Bylo zvykem věnovat jídlu pozornost, jinak to bylo chápáno jako nedostatek úcty k němu. Vycházel jsem však z toho, že láma ví, co dělá, a že má zřejmě zvláštní povolení některé z našich zásad pominout.

„Pojďme se zase trochu rozhlédnout kolem. Je tady k vidění spousta těch nejpodivnějších věcí, Lobsangu. A můžeme se tu poučit o vzestupu a pádu celých civilizací. Tady máš možnost vidět to přímo, jako živý děj. Není však dobré omezit se jen na sledování záběrů probíhajících na zeměkouli. Dopřejme si proto nějakou změnu, takovou menší rekreaci. To slovo rekreace znamená vlastně rekreace, a tedy znovu vytvoření. Například zrakové buňky, umožňující ti vidění, se vysílily tím, že musely zachytit ohromné množství obrazů navzájem si velice podobných. Proto člověk v takové situaci cítí přirozenou potřebu oči odvrátit a dívat se chvíli zas na něco jiného. Z toho důvodu potřebuješ změnu, a to je právě to znovuvytvoření neboli rekreace. Pojď, přejdeme do vedlejší místnosti.“ Nerozhodně jsem vstal a šel za ním. Nohy jsem přitom táhl za sebou, jako bych byl kdovíjak utahaný Ale láma Mingjur Tundrup takové triky znal, nejspíše je kdysi na svého učitele zkoušel i on.

Ve chvíli, kdy jsem vkročil do dveří, jsem se téměř otočil k útěku. Ten sál byl plný lidí – mužů i žen. Někteří byli dokonce nazí a já jsem zrovna stanul přímo před jednou ženou. Byla to první nahá žena, jakou jsem v životě spatřil. Zabrblal jsem omluvu, že jsem dámě narušil soukromí, prudce se otočil a už už bral do zaječích. Láma Mingjur Tundrup mne ale chytil za ramena a dal se do takového smíchu, že sotva popadal dech. „Lobsangu, Lobsangu! Ten pohled na tvůj výraz ve tváři stál za všechno utrpení, které nás na této výpravě postihlo. Ti lidé tady jsou zakonzervováni a kdysi žili na různých planetách. Sem byli převezeni živí – aby sloužili jako vzorky. Ještě i teď, abys věděl, v nich přetrvává život!“

„Ale, jak mohou, pane, být živí ještě po milionu let? Jak to, že se dosud neobrátili v prach?“

„I v tomto případě se jedná o pozastavenou animaci. Nalézají se v neviditelném obalu zabraňujícím, aby buňky vykonávaly svoji činnost. Ty se budeš muset takovými těly mužů a především žen zaobírat, protože se ženami budeš hodně a hodně pracovat. Čeká tě studium medicíny v Čunkingu a později budeš ošetřovat mnoho žen – pacientek. Proto uděláš nejlíp, když se s nimi začneš seznamovat už teď. Tady například vidíme ženu těsně před porodem. Bylo by dokonce možné ji oživit a nechat to dítě, aby se narodilo.“Znovu jsem se na skupinu lidí zadíval a ucítil, jak mě při pohledu na nahé ženy polévá prudký ruměnec. „Pane, tamhle je

jedna žena celá černá, jak je to možné? Jak může být někdo celý černý?“

„Musím, Lobsangu, říci, že mě tvůj úžas překvapuje. Existují přece lidé různých barev. Bílí, žlutí, hnědí i černí a na některých planetách bys našel dokonce lidi modré a zelené. Záleží na druhu stravy, jakou se živí a jakou pojídali jejich rodiče, prarodiče a tak dále. Je to dáno i určitým tělesným výměškem, který ovlivňuje zbarvení kůže. Teď však k těm lidem přistup a prohlédni si je zblízka!“

Láma se otočil, poodešel ode mne a vkročil do vnitřního sálu. Zůstal jsem sám s lidmi, kteří nebyli ani živí ani mrtví. Na zkoušku jsem se dotkl paže té nejkrásnější z přítomných žen. Nebyla ledově chladná, její teplota byla srovnatelná s mou vlastní, až na to, že mně samému právě teplota citelně stoupla!

Najednou mě něco napadlo. „Pane, pane, mám naléhavou otázku!“

„No ne, Lobsangu! Vidím, že sis vybral tu nejpůvabnější ženu ze všech. Dovol mi, abych pochválil tvůj vkus. Je opravdu nádherná. Ostatně cílem bylo shromáždit tady ty nejlepší a ne takové odpudivé trosky, jaké jsou vidět v některých muzeích. Pro tuto sbírku byly totiž vybrány opravdu jenom ty nejlepší exempláře. Co ses ale chtěl zeptat?“ Láma se mezitím posadil na nízkou stoličku a já také.

A tak jsem položil otázku: „Pane, jak lidé rostou? Jak mohou vyrůst tak, že se podobají svým rodičům? Proč se například nemůže stát, že se nějaké mimino narodí a postupně se začne čím dál tím víc podobat koni nebo čemukoliv jinému?“

„Jde o to, že lidé se skládají z buněk. Ty, které jsou zodpovědné za tělesný vývoj ve velice raném stádiu, jsou, jak bych tak řekl, nositeli rysů a celkového vzhledu rodičů. Tyto buňky si dokonale pamatují, jaké charakteristiky udržet. Jak ale člověk stárne, každá buňka začíná zapomínat, jak má její vzorec vypadat. Buňky se tím pádem od své původní buněčné paměti začnou odchylovat. Říkám ti to tím nejprostším způsobem, protože podrobněji se o tom budeš učit až v Čokpori a později i v Čunkingu. Nicméně každá buňka si v těle přesně pamatuje, jak má vypadat. Jak ale tělo stárne, paměť původního vzorce se vytrácí. Nejdříve se od něj začne odchylovat jen nepatrně, ale jak se jednou touto cestou vydá, je stále těžší a těžší si pamatovat, jak má tělo správně vypadat. Říkáme tomu stárnutí. Když si tělo už vůbec nedokáže přesný reprodukční vzorec vložený do buněk uchovat, začíná chřadnout a to se projevuje i mentálně. Může uběhnout ještě pár dalších let, během nichž se úpadek prohlubuje, až člověk nakonec zemře.“

„Ale co říci o lidech stížených rakovinou? Jak je možné, že se u nich takový stav vyvine?“ ptal jsem se dál.

Můj učitel odpověděl: „Hovořil jsem tu o buňkách zapomínajících svůj řídící vzorec, který jim byl vtisknut, když se dítě utvářelo. U rakovinných buněk se ale jedná o to, že dojde k pokřivení buněčné paměti, která nastolí nový růst tam, kde k žádnému dojít nemá. Výsledkem je, že v lidském těle začne vznikat nový útvar postupně zasahující do činnosti jednotlivých orgánů ať už tím, že je vytlačí z jejich původního místa, nebo tím, že je časem úplně zničí. Rakoviny však existuje řada druhů. Může se rovněž stát, že buňky zajišťující růst zapomenou typ nově budované buňky a tato tvorba se úplně zvrhne. Některé tělesné orgány úplně zchřadnou. Vysílená buňka, která již odvedla svou práci na udržování těla při životě, potřebuje být v určité chvíli nahrazena novou, aby tělo mohlo dál žít. Avšak

ztratila, respektive zapomněla svůj původní růstový vzorec. Tak se ho pokusí uhodnout, čímž dojde k tomu, že buď začne vytvářet zběsilou rychlostí nové buňky, nebo vytváří takové, které ty zdravé pohlcují a zůstává po nich v těle krvácející a hnijící hmota. Pak už to dlouho netrvá a tělo odumírá.“

„Ale povězte, pane, jak může tělo vědět, jestli se má stát chlapcem či děvčetem, a jak vlastně probíhá nitroděložní vývoj?“

„V tomto případě záleží na rodičích. Když nový život vzniká v prostředí zásaditém, bude dítě určitého pohlaví, zatímco prostředí kyselé přivodí narození dítěte pohlaví opačného. Někdy se rovněž přihodí, že se dítě narodí znetvořené. V tom případě rodiče nebyli slučitelní a co se v ženském těle vytvoří, není pak ani mužského ani ženského pohlaví, ač může být svým způsobem i obojího zároveň. Může mít dokonce třeba i dvě hlavy a například tři paže. Je známo, že buddhisté by neměli žádnému stvoření odnímat život. Co si však s takovým netvorem počít? Pokud navzdory zakrnělému mozku doroste a umožníme mu dál se množit, budeme postupně takových nestvůr mít víc a víc, neboť se zdá, že špatné se množí mnohem snáze než dobré.

S těmito záležitostmi se seznámíš blíže až v Čunkingu. Já ti podávám jenom základní vysvětlení, abys už dopředu trochu věděl, co tě tam čeká. Za chvíli tě vezmu do dalšího sálu, kde uvidíš lidské bytosti, které se znetvořené už narodily, a také ti ukážu buňky normální a nenormální. Poté shlédneš, jakou úžasnou věcí je lidské tělo. Dříve si však některé tyto osoby prohlédni zblízka, obzvláště ženy. Tady máš knihu, z níž je patrné, jak ženské tělo vypadá z vnějšku i zevnitř. Má-li se z plodu vyvinout například půvabná žena, pak její paměťové buňky nesoucí reprodukční kód musejí být v pořádku. Dále je třeba zajistit, aby matka měla dost správného jídla,aby neutrpěla žádný šok a tak podobně. A také obvykle není moudré mít s takovou ženou pohlavní styk, když už je v osmém měsíci těhotenství či ve stadiu ještě vyšším. To může vyvážený průběh těhotenství úplně narušit.

Teď musím pořídit záznam o tom, co jsme tu dělali, jak jsme se dostali dovnitř a odhadnout, jak se dostaneme odsud.“

„Ale, pane,“ ozval jsem se poněkud podrážděně, „k čemu je pořizování záznamů, když sem v životě nikdo nevkročí?“

„Ale lidé sem přicházejí, Lobsangu, opravdu. Neznalí věci nazývají jejich plavidla létající talíře. Čas od času se tady objevují a přebývají v patře nad námi. Přicházejí si sem pro zprávy a podat hlášení o tom, co objevili. A stále se jedná o Zahradníky Země. Mají dalekosáhlé znalosti, ale přesto mám dojem, že se v průběhu staletí poněkud zhoršili. Zpočátku to byly opravdu bytosti málem na úrovni bohů disponující mocí skoro neomezenou. Dokázali téměř cokoliv a to v pravém slova smyslu. Pak ale hlavní Zahradník vyslal některé své podřízené na tuto planetu, která mezitím dospěla do stadia umožňujícího osídlení, o čemž jsem ti už vyprávěl. Tehdy začali Zahradníci cestovat rychlostí mnohonásobně převyšující rychlost světla mezi zeměkoulí a jejich základnou, jež se nachází v jiné galaxii.

A jak už se stalo na této planetě mnohokrát, a po pravdě řečeno i na jiných, vypukla revoluce. Některým lidem se nezamlouvalo, že tito mudrci, tedy Zahradníci Země, si s sebou brali ženy, zvláště pak ty, jež byly manželkami

někoho jiného. Nevyhnutelně došlo ke střetům a Zahradníci se rozdělili na dva tábory. Jedny bych označil za skupinu spravedlivých a druhé za odpadlíky. Ti se domnívali, že vzhledem k úžasným vzdálenostem, mezi nimiž se pohybovali na svých cestách, a k náročným úkolům, které plnili, měli na sexuální povyražení právo. A když se nemohli dostat k ženám své vlastní rasy a věnovat se sexu s nimi, porozhlédli se po naší zeměkouli a začali se zmocňovat těch nejurostlejších pozemšťanek, na jaké natrefili. Takový pohlavní styk byl však svízelný, protože tito muži byli pro zdejší ženy tělesně příliš velcí. Expedice sem vyslaná se proto nakonec rozpadla na dvě skupiny, přičemž jedna odešla žít na východ a druhá se stáhla na západ. Při rozsáhlých znalostech, jaké měli, jim nebylo zatěžko sestrojit atomové zbraně na neutronovém principu, jakož i zbraně laserové. Poté začali proti sobě vzájemně podnikat výpady na území toho druhého, stále se záměrem krást nebo lépe řečeno unášet protivníkovi ženy.

Každý nájezd si žádal odvety, a tak jejich ohromné kosmické lodě bez přestání křižovaly oblohu z jednoho konce světa na druhý. A co se stalo nakonec, je dnes už součástí dějin tohoto světa. Menší skupina, tedy ti spravedliví, dohnaná k zoufalství, shodila bombu na území obývané jejich odpůrci. V dnešní době lidé tuto oblast spojují s »biblickým územím«. Všechno podlehlo zkáze. Poušť, která se tam rozkládá dodnes, bývala do té doby jiskřivým mořem se spoustou lodí. Když však na něj bomba dopadla, obrátilo to celé území vzhůru nohama a moře steklo do Jadranu a do Atlantického oceánu a zbývající voda dala vzniknout Nilu. A my se na to všechno, Lobsangu, můžeme tady i podívat, protože zdejší zařízení nám umožňuje prohlédnout si scény z minulosti.“

„Scény z minulosti, pane? Víte, já tomu pořád nemohu uvěřit, že lze znovu uvidět něco, co se přihodilo před milionem let.“

„Ale, Lobsangu, vždyť všechno je pouhá vibrace, nebo to slyšet vědečtěji, můžeme říci, že všechno má určitý kmitočet. Podaří-li se nám tedy zpětně se kmitočtu těchto událostí dobrat, a my to v tomto případě dokážeme, můžeme je znovu obrazem zachytit tak, že nastavíme vibrační kmitočet přístrojů na mnohem vyšší stupeň, čímž se naladí na impulsy vyslané před miliony let. Když pak následně kmitočet přístrojů snížíme a sladíme s původními scénami dávnověku, můžeme přesně vidět, co se v těch dobách dělo. Zatím je předčasné vysvětlovat ti všechno dopodrobna. Zkrátka se pohybujeme ve čtvrté dimenzi, což nám mimo jiné umožňuje odezřít děje, které se udály ve světě trojrozměrném. Když se hezky usadíme a zahledíme se na scény, vidíme opravdu všechno tak, jak to skutečně proběhlo. Občas se můžeme i od srdce zasmát tvrzením z učebnic dějepisu a porovnat tyto smyšlenky s obrazem toho, jak se události seběhly doopravdy. Knihy o dějinách jsou většinou zločinem proti pravdě, protože události podávají zkresleně a jsou zavádějící. Jak víš, máme takové zařízení hned tady ve vedlejší místnosti a jeho prostřednictvím můžeme shlédnout třeba i událost, kterou lidé nazývají potopou světa či Atlantidu. Jak už jsem ti však vysvětlil, Atlantida je pouze souborný název pro země, které se potopily. Jedno z těchto území se nalézá v oblasti dnešního Turecka a další u Japonska. Však pojď, půjdeme dovnitř a něco ti ukážu.“ Láma se zvedl a já ho následoval.

„Řada těchto scén je nahraná na záznamu, neboť naladit se na tyto děje přímo je mnohem obtížnější. Toto naladění je ovšem velice přesné, takže se nám tu nabízí opravdu věrný záznam událostí.“ Láma si začal prohlížet soubor drobných cívek seřazených za sebou u stěny, až ho nakonec jedna zaujala a tu vzal do ruky: „Tak, to je ta, kterou hledám. Na tu se podíváme.“ Vsunul cívečku do stroje a obrovský model zeměkoule o průměru nejméně osmi metrů jako by v tom okamžiku znovu ožil. K mému úžasu se roztočil a posunul se trochu ke straně, potom dozadu, a nakonec se zastavil.Pohlédl jsem na scénu, která se na něm rozběhla, a náhle už jsem se *nedíval.* Stal jsem se její součástí a byl jsem uvnitř. Ocitl jsem se v překrásné krajině oplývající tou nejzelenější trávou, jakou jsem kdy viděl, a já sám jsem stál na konci pláže pokryté stříbřitým pískem. Leželi na ní lidé, někteří odění do velmi podmanivých a svůdných plavek, zatímco ostatní byli nazí. Ti, kteří na sobě neměli nic, však vypadali mnohem důstojněji než ti odění do výstředního hadříku, který jen inzeroval sexuální zájem svého nositele. Zahleděl jsem se do dálky na jiskřivé moře. Bylo modré jako obloha a den byl klidný. Malé plachetnice se mezí sebou předháněly v přátelském závodu o to, která je nejrychlejší a nejzručněji řízená. A pak se najednou – zničehonic – ozvala strašlivá rána a země se naklonila. Tam, kde jsme stáli, se celá pláž nahnula, až se moře doslova odlilo pryč a před námi se do dáli obnažilo holé mořské dno.

Jen co jsme znovu popadli dech, zmocnil se nás naprosto nevýslovný pocit. Všimli jsme si, že se velice rychle zvedáme, čímž nemyslím jenom nás, ale i celý okolní terén. Krajina s nevýrazným hřebenem skalnatých pahorků se zvedala a zvedala, až se postupně přeměnila ve velkolepé horstvo, celé horské pásmo rozprostírající se do dálky všemi směry kam jen oko dohlédlo.

Měl jsem dojem, že stojím na samém okraji skalního masivu. Velice obezřetně a bázlivě jsem pohlédl dolů a obrátil se mi žaludek. Stál jsem v tak hrozné výšce, až to vypadalo, že jsme byli vyneseni snad až do Nebeských krajin. Kolem dokola ani živáčka, stál jsem tam dočista sám. Pochopil jsem, že Tibet se pozvedl během třiceti vteřin o deset tisíc metrů. Uvědomil jsem si, že těžce oddychuji. Vzduch tu byl velice řídký a každé nadechnutí mě stálo nadlidské vypětí.

Z průrvy ve skalním masivu najednou vyrazil gejzír vody, jakoby pod vysokým tlakem. Po chvíli se trochu ustálil a prorazil si vlastní cestu z velehor dolů, dál po nově vzniklé pevnině, jež byla donedávna mořským dnem. A tak se zrodila mocná Brahmaputra, ústící nyní do Bengálského zálivu. Avšak voda, která tam tehdy poprvé přitekla, nebyla nijak pěkná ani čistá, ale plná lidských mrtvol i zvířecích zdechlin, vyvrácených stromů… Voda ale v tu chvíli nebyla tím hlavním, co upoutávalo moji pozornost. Zděšeným úžasem mě naplnilo zjištění, že opět stoupám, že se země dál zvedá a hory ční do čím dál tím větší výšky. Brzy jsem se ocitl v pustém údolí obklopeném mohutným horstvem ve výšce přibližně deseti tisíc metrů nad mořem.

Ten glóbus, ona napodobenina zeměkoule, to bylo něco skutečně fantastického, protože jeho prostřednictvím se člověk nestával jen pouhým divákem pozorujícím události, nýbrž jejich přímým účastníkem. Když jsem na glóbus pohlédl poprvé, v duchu jsem si řekl: – hm, to bude jen nějaká taková podívaná podobná laterně

magice, jako ji předvádějí někteří misionáři… Když jsem však pohlédl dovnitř, bylo to, jako bych do něj byl vpadl, jako bych proletěl mraky a střemhlav padal z nebe, až jsem zlehýnka dosedl jako snášející se list. A pak jsem prožil skutečné události, tak jak se odehrály před miliony let. Toto zařízení bylo výtvorem velkolepé civilizace, nesrovnatelně vyspělejší, než je věda a technika dnešní doby. Sotva bych našel slova schopná vyjádřit pocit, jenž takový přímý prožitek přináší. Zjistil jsem, že mimo jiné se mohu i pohybovat sem tam. Spatřil jsem před sebou temný stín, který mě velice zaujal. Zamířil jsem k němu. Přímo jsem cítil, jak skutečně *jdu.* A pak, nejspíše úplně poprvé, spočinul lidský pohled na nevelké hoře, na jejímž vrcholu měla být po mnoha tisíciletích vybudována mohutná Potala.

„Pane, já už vůbec ničemu z toho všeho tady nerozumím. Vy zkoušíte hranici mých rozumových schopností.“ „To je, Lobsangu, nesmysl, opravdu nesmysl. Vždyť se tak dobře známe z mnoha minulých vtělení. Byli jsme přátelé život za životem a ty po mně budeš v mém díle pokračovat. Je mi v tomto životě už přes čtyři sta let a jsem jediným žijícím člověkem v celém Tibetu, který rozumí všem těmto zařízením a postupům. Je to jedním z mých poslání. Dalším z nich je,“ a vrhl po mě podivný pohled, „vycvičit tě a předat ti svoje znalosti. Abys věděl, až v blízké budoucnosti zemřu zavražděn dýkou do zad, kde tohle místo je, aby ses dokázal dostat dovnitř, uměl veškerá zdejší zařízení použít a pradávné události znovu prožít. Uvidíš, kde se svět vydal na scestí, ačkoliv mám za to, že už je v tomto vývojovém cyklu na celkovou nápravu příliš pozdě. *Ale* to nevadí, lidé se zkrátka musí učit bolestnou cestou, když tu snadnou odmítají. Víš, Lobsangu, všechno tohle utrpení je úplně bezdůvodné. Není například vůbec nutné, aby mezi sebou britsko-indická armáda a její odpůrci vedli tak strašné boje. Ale lidé mezi sebou bojují stále a domnívají se, že střet je jediná cesta jak spor vyřešit. Nejlepším způsobem je však domluva a ne vraždění, znásilňování a týrání. To všechno pochopitelně ubližuje oběti, ale útočníka to poškodí ještě mnohem víc, neboť všechno přechází do nadvědomí. Ty a já Lobsangu, máme karmickou minulost velice čistou. Naše nadvědomí z nás má opravdu radost.“

„Užil jste pane slovo »nadvědomí« v jednotném čísle. Chcete snad říct, že vy a já máme nadvědomí společné?“

„Ano, můj malý mudrlante, právě to mám na mysli. Znamená to rovněž, že ty a já se budeme život za životem setkávat dál, čímž nemyslím jen tento svět, tuto zeměkouli nebo galaxii, ale budeme se scházet všude a kdykoliv.Ty, můj ubohý kamaráde, máš tentokrát před sebou život opravdu nesmírně těžký. Staneš se obětí pomluv a celé řady lživých útoků, jež budou proti tobě vedeny. A přitom – kdyby lidé tvým slovům naslouchali, mohl by Tibet být v budoucnu ušetřen. Místo toho bude v nadcházejících letech obsazen Číňany a zničen.“ Rychle se odvrátil, ale já přesto stihl zahlédnout, že má v očích slzy. Odešel jsem tedy raději do kuchyně se napít.

„Pane, já si myslím, že byste se mohl ještě vrátit k tomu, proč se tady věci nekazí.“

„Nuže, vezměme si za příklad vodu, kterou právě piješ. Jak může být stará?

Možná že tak stará jako svět sám. A přesto se nekazí, viď? Věci se kazí, nakládá-li se s nimi nevhodným způsobem. Když se například řízneš do prstu, on se ti začne hojit, když se do něj řízneš znovu, začne se hojit i podruhé. Pokud se na témže místě pořežeš ještě jednou, začne se hojit i potřetí, ale možná že už ne podle toho vzorce, podle něhož se buňky chovaly před pořezáním. Regenerační mechanismus byl totiž vyveden z míry. Když se buňky začaly znovu tvořit podle svého schématu, došlo k jejich opětnému narušení. Začaly podle stanoveného kódu růst znovu, když vtom došlo k novému poranění a tak dále. Až takto traumatizované buňky nakonec vzorec, který by měly *vytvářet*, pozapomenou a místo něj vyrostou ve velký útvar a máme tu rakovinu. Nádor je nepatřičný buněčný růst, takový, který se vymkl řádu. Kdyby člověk prošel příslušným výcvikem a měl vlastní tělo plně pod kontrolou, k žádnému rakovinnému bujení by u něj nedošlo. A i kdyby se ukázalo, že buňky se znovu vytvářejí chybně, tělo samo by tento proces dokázalo včas opravit. Přednášeli jsme o tom kolem dokola v řadě zemí, ale lidé si z toho bezostyšně dělali legraci. Vysmívali se nám jako domorodcům přicházejícím z bůhvíjakého zapadákova, kteří se odvažují je poučovat. Nadávali nám do »žlutých hub«, jako bychom byli naprosto bezcenní. Ať jsme v jejich očích klidně dál »žluté huby«, však přijde den, kdy to bude znamenat něco velice váženého a úctyhodného. Kdyby na nás lidé dali, mohli bychom ukázat, jak léčit rakovinu i tuberkulózu. Ty jsi TBC měl, Lobsangu, jenom si vzpomeň, a já jsem tě vyléčit dokázal, protože jsi spolupracoval. Kdyby ses nebyl na léčení činorodě podílel, uzdravit by se mi tě nepodařilo.“

Odmlčeli jsme se, ponořeni do vzájemného souznění duší. Náš svazek byl čistě duchovní, bez jakéhokoliv vedlejšího tělesného vztahu. Ovšemže se vyskytovali lámové zneužívající čélů k nesprávným účelům, ale takoví se lámy stát nikdy neměli, nýbrž měli spíš zůstat zemědělci a podobně, protože potřebovali ženu. My jsme ženy nepotřebovali, ani jsme necítili nutnost homosexuálního vztahu. Jak už jsem řekl, šlo u nás o spojení výhradně duchovní, o objetí duší, o jejich splynutí, po němž se duše stáhnou opět každá do sebe s pocitem nově získané síly a vědění.

„Ve světě dnes převládá přesvědčení, že sex je to jediné, na čem záleží, a sice sex sobecký, který není určen k pokračování lidského rodu, nýbrž jen pro potěšení samo. Skutečného sexu se nám však dostane teprve tehdy, až z tohoto světa odejdeme. Pak teprve může dojít k pravému spojení dvou duší. Až se vrátíme zpátky do nadvědomí, teprve tam zažijeme to nejryzejší vzrušení, tu nejvyšší extázi. Až tehdy si uvědomíme, že veškeré strázně, které jsme na tomto strašlivém světě přestáli, nás měly pouze zušlechtit, zbavit všech nečistot a vymýtit z nás špatné myšlenky. Podle mého názoru je ale tento svět přehnaně drsný. Je příliš tvrdý a lidé v něm už zdegenerovali natolik, že utrpení neumějí snášet a neberou si z něj už žádné ponaučení. Naopak se jenom zhoršují. Stále víc podléhají zlu a vylévají si zášť třeba i na drobných zvířatech. Je to strašlivá škoda, protože například kočky jsou známé jako »boží zrak«. Dostanou se všude, nikdo si jich moc nevšímá, a tak si hoví se složenýma nohama, s ocasem pěkně obtočeným kolem těla a přivřenýma očima. Lidé se domnívají, že kočka jenom tak odpočívá. Není to pravda, kočka pracuje a všechno, co vidí, vysílá dál. Váš mozek nedokáže

vidět nic, co mu nezprostředkuje zrak. Neumí vydat zvuk, aniž byste k tomu použili hlasivek. Pro Zahradníky Země však kočky znamenají další rozšíření smyslů, umožňující jim získávat přehled o tom, co se tu děje. Jednoho dne tomu budeme rádi. Jednoho dne si uvědomíme, že kočky nás zachraňují před mnoha osudovými omyly. Není to škoda, že s nimi nezacházíme laskavěji?“

7. KAPITOLA

„Lobsangu! LOBSANGU! Pojď sem, mám tu pro tebe něco na práci.“ Vyskočil jsem tak překotně, až jsem si odkopl boty, vlastně sandály, protože boty v pravém smyslu v Tibetu neexistovaly. Všichni nosili sandály nebo kožené holínky až ke kolenům, pokud někdo cestoval na větší dálku. Ted se mi ale sandály rozletěly po podlaze, zatímco já se vrhl směrem opačným. Stanul jsem před lámou, který řekl: „Teď se pustíme do dějin, ale do dějin skutečných, ne do snůšky nesmyslů, jaké se vyskytují v knihách dějepisu, kam se údaje dostaly ve znění pozměněném, aby se nedotkly žádného mocipána.“ Odvedl mě do místnosti, které jsme začali říkat »sál světa«, a uvelebili jsme se pěkně do kouta, kde bylo instalováno ovládací zařízení.

Byla to skutečně úžasná věc. Ač se to zdá být nemožné, tato napodobenina světa vypadala větší než sál samotný. Láma mé myšlenky odezíral a ozval se: „To je pochopitelné, protože když sem vejdeme, dostáváme se do vlivu čtvrtého rozměru, kde lze mít model větší než je místnost, v níž je uložen, je-li tato místnost trojrozměrná. To ale pusťme z hlavy a zaměřme se teď na něco jiného. To, co vidíme na této napodobenině světa, jsou skutečné události tak, jak se v minulosti opravdu obehrály. Je to něco jako ozvěna. Pokud se odebereš někam, kde je možné slyšet ozvěnu, a vydáš silný zvuk, ozve se ti v odpověď zvuk tentýž. Není to pochopitelně vysvětlení úplně přesné, vzhledem k tomu, že se ti snažím vysvětlit jevy čtyřrozměrného a pětirozměrného světa názvoslovím světa trojrozměrného. V tom, co uvidíš, se tedy budeš muset spolehnout na svoje smysly a věz, že uvidíš přesně.“

Znovu se otočil a pravil: „Zatím jsme si tedy prohlédli vznik tohoto světa. Viděli jsme, jak se tu objevili první živí tvorové a jak tady byly rozmístěny první hominidní bytosti, takže teď přistupme k následující vývojové etapě.“

V sále se setmělo a já jsem ucítil, jak padám. Instinktivně jsem lámu popadl za paži a on mi položil ruku na ramena. „Neboj se, Lobsangu, ve skutečnosti nikam nepadáš, to se jen tvůj mozek přizpůsobuje čtvrtému rozměru.“

Pocit, že padám, mezitím ustoupil a já jsem zjistil, že jsem se ocitl ve světě : tak děsivém, až to bylo šokující. Vyskytovala se tady obrovská zvířata nesrovnatelně odpornější než cokoliv, co jsem kdy viděl. Ta ohromná, škaredá zvířata mne minula a přitom pleskala křídly do vzduchu, čímž vydávala velice protivný zvuk podobný tomu, jaký vydává stará kůže, která nebyla napuštěná tukem. Křídla jim jen tak tak stačila udržet tělo ve vzduchu. Příšery létaly kolem a čas od času se některá snesla pro kousek žrádla, který upadl jinému podobnému tvorovi. Jakmile však ptakoještěr dosedl na zem, už se znovu nemohl odlepit. Samotná křídla mu k novému vzletu nestačila a nohy neměl uzpůsobeny k tomu, aby si jima mohl k vzletu napomoci.

Z močálu po mojí levici se rozlehly nepopsatelné zvuky. Byly tak otřesné, že se mi hrůzou udělalo až nevolno. A pak – docela blízko u mě se z bahna močálu vynořila drobounká hlavička posazená na dlouhém krku, který musel měřit nejméně šest metrů. Než se však zvíře dovleklo na břeh, voda divoce vířila. Oblé

tělo mělo zakončeno postupně se zužujícím ocasem tvořícím jakousi protiváhu krku a hlavy.

Hleděl jsem na zvíře a děsil se představy, že ono by mohlo pohlédnout na mě, když jsem zaslechl strašlivý praskot a burácení, jako by se cosi ohromného prodíralo hvozdem a cestou přeráželo kmeny stromů s lehkostí, s jakou bychom my zlomili stéblo slámy. Koutkem oka jsem ještě stihl zahlédnout tu nejobrovitější bytost, jakou jsem kdy v životě spatřil, když láma poznamenal: „Pojďme postoupit kupředu o pár staletí do doby, kdy se tu poprvé objevili lidé.“

Jako bych upadl do dřímoty či něčeho podobného, protože když jsem k zeměkouli opět vzhlédl – to je zas nepřesné vyjádření, protože já jsem byl přímo na ní, byl jsem tam jako přímý pozorovatel děje, jehož jsem tvořil součást. Když jsem tedy znovu pozdvihl zrak, spatřil jsem okolo procházet několik odporných bytostí. Bylo jich celkem šest, měly vystouplé obočí a sotva znatelný krk. Každý z těch lidí si nesl jako zbraň pořádný kus dřeva,na jednom konci zúžený, aby se vůbec dal rukou uchopit, a na opačném konci naopak plný suků a hrbolů, které mu dodávaly robustnější vzhled. Tyto osoby prošly kolem. Jedna z nich – žena, kojila za pochodu dítě. Šli úplně bez hlesu, ačkoliv postupovali bažinatým terénem. Neozývalo se ani čvachtání nebo šplouchání – vůkol vládlo jen úplné ticho. Díval jsem se, jak mi mizejí z očí, a pak na mě musel znovu padnout onen druh dřímoty, protože když jsem opět vzhlédl, spatřil jsem nádherné město. Bylo postaveno z různobarevného zářivého kamene. Přes ulice se klenuly mosty a nad nimi létala mechanická vznášedla s lidmi na palubě. Tyto stroje mohly v letu zastavit a držet se ve vzduchu, zatímco cestující z nich vystupovali a nastupovali. Pak se zničehonic všichni otočili směrem ke vzdálenému obzoru ve výšce nad pásmem hor. Začal se odtamtud ozývat hlučný řev motorů a za pár vteřin se objevilo celé hejno těchto mechanických ptáků a začalo kroužit nad městem. Lidé se rozutekli na všechny strany. Někteří nicméně poklekli a začali se modlit, ačkoliv kněze, jak jsem si všiml, ani nenapadlo, aby se zastavili a pohroužili se do modliteb. Všichni naopak pelášili pryč, co jim síly stačily. Po několikaminutovém kroužení se ve spodní části letadel otevřel otvor a vypadly jakési kovové krabice. Mezitím už mechaničtí ptáci spodní dvířka zavřeli a kvapem odletěli. Celé město vyletělo do vzduchu a zpátky na zem začalo dosedat v oblacích prachu. Teprve se zpožděním se ozvala rána a otřes půdy, protože zvukové vlny se šíří mnohem pomaleji než světelné. Bylo slyšet i řev lidí uvízlých v troskách nebo zavalených sutinami. Opět se dostavila ta dřímota – nevím jak lépe to nazvat – protože jsem si nebyl vědom žádného bezvědomí oddělující děj, který jsem sledoval předtím, a to, na co jsem hleděl nyní. Bylo to období pozdější a já jsem se díval, jak se buduje město. Bylo to velkoměsto nepředstavitelné krásy – skutečné umělecké dílo. Jeho věže se tyčily vysoko k nebi a jednotlivé budovy propojovaly velice jemně propracované ozdobné kovové můstky. Kolem se hemžili lidé v každodenních starostech. Jedni nakupovali, druzí prodávali a další jen postávali na nárožích a povídali si. Pak se náhle ozvalo burácení, příšerné burácení a nad městem se objevil početný shluk mechanických ptáků letících lidem nad hlavou v uspořádaném útvaru. Všichni ti lidé se smáli, radovali se a mávali jim. Mechaničtí ptáci dál nerušené pokračovali v

letu. Přeletěli val hor a všichni jsme slyšeli, jak se odtamtud rozléhají strašlivé rány a rachocení, a my věděli, že „naši“ oplácejí nepříteli zkázu, kterou nám způsobil. Avšak – proboha – mechaničtí ptáci se začali vracet, lépe řečeno, nevraceli se, protože to nebyli naši… Měli odlišný tvar a jiné barvy a když stanuli nad naším městem, znovu na něj spustili sprška bomb. Celé město smetla ohnivá smršť. Všude vůkol vzplály požáry, oheň hučel a žhnul, dokud se celé město nezhroutilo a nelehlo popelem. Jemňoučké kování mostů zrudlo, pak zbělelo, nakonec se začalo tavit a tekutý kov pršel k zemi jak déšť. Brzy jsem zjistil, že stojím na planině sám jako jediná živá bytost. Nikde nezbyl ani jediný strom a zmizela i umělá jezírka, neboť se vypařila, jen já jsem tam stál, rozhlížel se kolem sebe a kladl si otázku, jaký tohle všechno má smysl. Proč jedni Zahradníci Země bojují proti druhým? Nechápal jsem to…

Pak se otřásl celý svět a setmělo se. Uvědomil jsem si, že opět sedím na židli vedle lámy Mingjura Tundrupa. Tvářil se smutněji, než jak jsem kdy koho smutného viděl.

„Lobsangu, tohle se na tomto světě děje už po miliony let. Byly tu dokonce i civilizace na vysokém kulturním stupni, ale i tehdy se jedni pohádali s druhými a obě strany se navzájem bombardovaly a ostřelovaly takovým způsobem, že se zachránilo jen pár lidí. Schovali se do jeskyní a teprve za několik let opět vyšli na povrch a založili společnost zbrusu novou. I tato další civilizace byla zas nakonec zničena a veškeré stopy po ní zaorány hluboko do země, jak se přeživší hospodáři snažili obrátit bitevní pole v pole, jež plodí úrodu.“

Láma vypadal neobyčejně smutně a seděl s bradou rukama podepřenou. Pak promluvil: „Mohl bych ti tu ukázat celé dějiny světa, ale jejich shlédnutí by trvalo celý život. Proto ti promítnu jenom pár záběrů, jak se to nazývá, a o dalších ti povyprávím. Je to nesmírně smutná záležitost, ale za osadníky tohoto světa byly vyzkoušeny různé rasy. Jedna z nich byla výhradně černá, a začala tu působit po předchozí velké vřavě, způsobené dvěma rasami bílými, které se znesvářily o to, která je mocnější, a pochopitelně to vyústilo ve válečný střet. Vždycky to končí válkou, vždy mají navrch zlé lidské myšlenky. A přitom kdyby lidé skutečně uvěřili v Boha, žádné takové věci by se neděly. Avšak i tato černošská rasa uvrhla svět do příšerného nepořádku. Pak se lidé konečně vzchopili a dosáhli velmi vysokého vývojového stupně, a sice mnohem vyššího, než je civilizace dnešní. Nakonec se však i tito černoši rozpadli na dva kmeny, rozhádali se a vrhli se na vývoj zbraní, pokud možno účinnějších, než jaké měl protivník. To se jim povedlo a byl dán signál k odpálení nových raket, což opět svět strašlivě poškodilo. Většina obyvatelstva byla jednoduše smetena z povrchu zemského, prostě vyhlazena, jako by šlo o kolonii divokých mravenců.

Pokaždé však někdo přežije, a proto tu nyní máme rasu bílou, černou a žlutou. Kdysi tuto planetu obývala i rasa zelená a lidé se v těch dobách dožívali věku až několika set let, protože jejich buněčná paměť dokázala dotvářet odumírající buňky s naprostou přesností. Teprve od těch dob, co buňky schopnost přesné reprodukce pozbyly, máme život tak krátký. Došlo k tomu tak, že během jedné ze zmíněných válek otřásaly planetou výbuchy natolik silné, že většina její oblačné pokrývky

byla rozprášena, prostě odvanuta do vesmíru a sem začaly s nebývalou silou dopadat sluneční paprsky včetně smrtelně škodlivého záření. V důsledku toho lidé přestávali žít sedm či osm set let a délka jejich života se zkrátila na přibližně sedmdesát let.

Slunce není jen takový přívětivý a laskavý dárce světla, nýbrž vyzařuje i paprsky člověku škodlivé. Sám vidíš, jak lidem vystavujícím se slunci přespříliš pokožka tmavne. Pokud by slunce člověku svědčilo, příroda by neměla sklon vytvářet proti němu ochranný štít. Avšak paprsky, ať už ultrafialové či jiné, *začaly* na obyvatele planety působit a lidská povaha se pod jejich vlivem ještě zhoršila. Oba tábory Zahradníků zdivočely o to víc. Jedna strana se sice chovala slušně a usilovala o to, aby lidské pokolení prospívalo a šťastně žilo. Proti nim však stála skupina vystavovaná nadměrně slunečnímu svitu, v důsledku čehož u ní navíc docházelo i k častým onemocněním tuberkulózou a rakovinou. Na všech světadílech, lépe řečeno všude v obydlených oblastech bylo obyvatelstvo vystaveno nebezpečí chorob, zvláště pak kožních onemocnění všeho druhu, a to velice úporných, proti nimž nebylo žádného léku. Toto záření pronikalo i silnými kamennými zdmi, takže bydlení v domech nemohlo lidstvo ochránit. Záření je dostihlo i tam.

Z prastarých pramenů vyplývá, že tu v těch dobách žili obři. Ano, je to pravda. Tito obři tvořili jednu ze skupin Zahradníků. Vzrůstem byli přibližně dvakrát až třikrát vyšší než běžný pozemšťan, vyznačovali se pomalou, jakoby letargickou chůzí a práce jim příliš nevoněla. Pokusili se vrátit na svoji mateřskou základnu, ale vše se zkomplikovalo, když zjistili, že tam mezitím vypukly nepokoje. Jeden tábor Zahradníků Země byl rozumný a měl dobrého vůdce, ale jejich protistranu tvořili ničemové. Rozbujelo mezi nimi zlo všeho druhu a byli hluší k domluvám těch, kdož si přáli, aby byl na světě mír a dalo se žít zdravěji.

Tito slušní Zahradníci si uvědomili, jak je neužitečné setrvávat na mateřské základně, a proto doplnili zásoby, vložili do kosmického korábu nové palivové články a znovu zamířili k Zemi.

Jejich lodě letěly rychleji nežli světlo. Dokázaly se pohybovat tak rychle, že unikaly kontrole pozemšťanů. Byly vybaveny počítačovým ovládáním, včetně zvláštního ochranného štítu proti meteoritům a jiným překážkám. Pokud by takové zařízení na lodi chybělo, meteority a kosmický prach by z ní brzy udělaly řešeto, což by znamenalo únik vzduchu a smrt celé posádky.

Když se Zahradníci konečně vrátili zpátky na Zem, zjistili, že tady právě zuří další válka. Strana provinilců – tedy ti nehodní Zahradníci, se frivolně zaplétali s pozemšťany a vyzradili jim mnoho tajemství. Od těch dob je svět stále horší a horší a bude muset dojít k nové světové válce, v níž zahyne spousta lidí. Mnoho dalších se uchýlí do skrýší v jeskyních nebo ve skalních štěrbinách ve vysokých horách. Jejich mudrci jim povědí o tom, co se chystá. Mnozí však stejně budou mít pocit, že snad ani nemá smysl žít řádně, když za pár krátkých let může dojít třeba i ke zničení celé zeměkoule. Tomu okamžiku se nyní už nebezpečně přibližujeme.“

Naslouchal jsem, co mi láma povídá, když vtom mě napadla otázka: „Vrchní astrolog mi sdělil, že mě čeká velice těžký život plný utrpení. Jak může být tato

skutečnost světu ku pomoci?“

Láma odpověděl: „Ano, všechno, co ti vrchní astrolog předpověděl, se splní a je pravda, že tě čeká velice strastiplný život, kdy ti budou všichni ubližovat. Zapamatuj si ale jednou provždy, že svoje poslání úspěšně splníš a až jednou tento svět opustíš, nezůstaneš trčet v astrálu, nýbrž postoupíš na úroveň mnohonásobně vyšší a na tuto planetu se už víckrát nevrátíš. Nejsem si úplně jistý, zdali už nadešel čas, abych ti pověděl o všem, co se tu přihodí, a tak se pojďme raději podívat na některé události z věků minulých. Dříve než začneme, bychom se měli však posilnit. Čtyřrozměrné obrazové děje velice unaví a člověk úplně zapomene, jak čas utíká.“

Tentokrát jsme zůstali věrni našemu tradičnímu jídlu – campě a studené vodě. Když jsme dojedli, láma se znovu ozval: „Budeš si muset zvyknout i na stravu odlišnou, protože jinde ve světě ani nevědí, že nějaká campa existuje. Jedí dokonce i stravu předvařenou, neprodyšně uzavřenou do plechovky a dokud zůstane nedotčená, je jídlo poživatelné bez ohledu na dobu skladování. Tyto konzervy je ovšem nutné přechovávat v chladu, aby se předešlo znehodnocení. V dnešní době se na západě používají zařízení zvaná ledničky, tedy veliké prostorné boxy s ledem. Za nějaký den je do chladničky třeba vždy znovu nahlédnout, aby se zjistilo, kolik ledu mezitím roztálo. Když je úbytek ledu značný, je třeba celý box ledem znovu napěchovat. Když se však konzervované jídlo zkazí, vždycky to poznáš, protože taková plechovka je vypouklá tlakem plynu. Uvnitř se vytvoří plyny provázející rozklad. Pak je nevyhnutelné konzervu zahodit, jinak se člověk otráví.“

„Pojďme si vyčistit jídelní misky a pak se znovu podíváme na tento, jehož jsme součástí.“ Láma vstal, vytřel si misku od zbytků campy, načež přistoupil k hromádce jemného písku, hrst si ho nabral a misku jím vyčistil. Udělal jsem totéž a přitom myslel na to, jak protivná domácí práce je každodenní mytí nádobí po každém jídle. Říkal jsem si, proč už někdo nevynalezl, nač jídlo položit a po jeho snědení vyhodit. Představil jsem si všechny ty mnichy a lámy, jak si svou hrstičkou jemného písku čistí misky. Je to na druhou stranu mnohem čistotnější než umývat dřevěnou misku vodou. Pokud do misky dáte něco vlhkého, do dřeva se to pochopitelně vsákne. A představte si, co se stane, když do takové misky vložíte pěkně šťavnaté ovoce. I když ho sníte, trocha šťávy vždycky zůstane. Když potom misku umyjete vodou, dřevo se jí napustí, a tím do něj zároveň pronikne i šťáva. Kdepak, dokud nebude vynalezeno něco lepšího, zůstane jemný písek mnohem lepším umývacím prostředkem na nádobí než voda.

Položil jsem lámovi otázku: „Jak dlouho myslíte, že tento svět už je světem, pane?“

Láma se pousmál a odpověděl: „Inu, část jeho vývoje jsi už shlédl a tak si myslím, že bychom se mohli podívat na další úsek, v němž se bude prolínat minulost, přítomnost i budoucnost.“

Pomalounku jsme vykročili k velkému sálu, kde už na nás čekala napodobenina zeměkoule. „Víš, Lobsangu, všichni tíhneme k tomu domnívat se, že tento svět bude trvat navěky a nikdy neskončí, ačkoliv ve skutečnosti ke zničení spěje. Bylo

nezvratně potvrzeno, že všechny světy se sobě navzájem vzdalují. Nejlepším způsobem, jak to vysvětlit, je připomenout ti, že čas je na tomto světě naprosto umělým pojmem. Skutečný čas je třeba chápat jako veličinu časoprostoru. Pamatuješ se na ty zápalky, jež jsem ti ukazoval? Dají se zažehnout tak, že se jimi škrtne o nějaký hrubý povrch, přičemž se jejich konec vznítí. No a teď si představ, že bys byl Bůh. V takovém případě by pro tebe zrod, trvání i zánik tohoto světa, stejně jako nějakého jiného, nepředstavoval víc než zažehnutí takové zápalky. V první řadě tu máme žár vznikající třením hlavičky zápalky o tvrdý povrch. Špička zápalky se vznítí a když plamen zhasne, zbude jen její žhavá, rudá hlavička rychle vychládající v černou spálenou hmotu. S naší planetou je to totéž, stejně jako se všemi ostatními. Nám, kdo tady žijeme, připadá tento svět věčný, ale kdybychom si představili človíčka tak malinkého, že by ho bylo možné umístit na hlavičku hlavičky zápalky v době, kdy chladne, i on by měl za to, že žije ve světě, jenž trvá věčně. Rozumíš, co tím mám na mysli?“ „Ano, pane, rozumím. Vyprávěl mi o tom jeden láma, který navštěvoval nějakou věhlasnou německou školu. I on zmínil příklad hořící zápalky. Užil podobná slova jako vy, ale pak ještě dodal, že za mnoho milionů let dosáhne hlavička zápalky, neboli tento náš svět, teploty kolem jedenácti milionů stupňů Celsia, neboť je třeba dosažení určité teploty, aby se vodík v atmosféře přeměnil na uhlík, kyslík a různé další prvky, tedy nezbytné stavební kameny hmotného světa. Také mi řekl, že před koncem světa se planeta začne rozpínat.“

„Ano, to je naprostá pravda. Musíš si uvědomit, že v západním světě tyto věci dosud nejsou známy, neboť tam nemají vybavení, jaké tu máme my, přístroje sestrojené těmi nejlepšími vědci možná někdy před miliardou let tak, aby přinejmenším miliardu let vydržely. Tyto přístroje tu stály stovky, ba tisíce staletí v očekávání někoho, kdo přijde a bude s nimi umět zacházet. Já to, Lobsangu, dovedu a naučím tě to. Ceká tě život strastiplný, tak ať aspoň víš, jak to na světě chodí. A díky ponaučení, které s sebou přineseš, až se navrátíš do Patry, usnadníš pochopení podstaty světa i jiným planetám.“

„Pane, co je to Patra, o níž se zmiňujete? Já žádnou takovou planetu ani svět neznám,“ podivil jsem se.

„Já o tom vím, ale brzy se s ní seznámíš. Ukážu ti Patru z tohoto světa, ale ještě předtím ti musím ukázat řadu jiných věcí. Vždy jsem měl za to, že je zbytečné mít spolehlivý přístroj, dostane-li se k jeho obsluze někdo neschopný takové zařízení ovládat ani pochopit. Takový operátor je k ničemu a žádný stroj by se mu neměl dostat do rukou, pokud s ním neumí pořádně pracovat.

Došli jsme zpátky do místnosti, ačkoliv vzhledem k její ploše bychom ji měli spíš nazývat sálem či halou, a vešli jsme dovnitř. Okamžitě se celý prostor prosvětlil nadcházejícím úsvitem postupně sílícím do plného denního světla. Ten úsvit však vypadal jinak, než jaký bychom spatřili v dnešní době. Nyní jsou totiž všechny ty nádherné barvy úsvitu a západu slunce už jen pouhým odrazem atmosférického zamoření ovzduší, zatímco v oněch dávných dobách představovalo »zamoření« pro planetu ve skutečnosti potravu, protože vyživovalo půdu, vyživovalo celou zem a pocházelo ze sopek. Ty ostatně způsobily, že moře a

oceány jsou slané. A sůl je k životu nezbytná.“

Usadili jsme se opět u ovládacího zařízení a láma Mingjur Tundrup navrhl: „Pojďme se podívat na pár záběrů jen tak na přeskáčku vybraných. Času máme tolik, kolik ho jen budeme potřebovat. Naši budou nejspíš rádi, že nás na nějaký čas mají z krku, zvláště pak tebe, ty mladý ničemo, který házíš věcmi po lidech. V oněch prvobytných dobách byla prvními živými bytostmi na této planetě zvířata a byla skutečně příšerná. Například brachyosaurus byl pravděpodobně tím nejpodivnějším tvorem, jaký se tady kdy vyskytl. Těch pozoruhodností byla celá řada. Dalším kuriózním zvířetem byl ultrasaurus. Vyznačoval se velmi vysokým krevním tlakem, neboť měl hlavu tyčící se do výšky i více než dvaceti metrů a navíc vážil kolem dvaceti tun. Byl vybaven dvěma mozky, z nichž jeden byl uložen v hlavě a řídil pohyb čelistí a předních nohou, zatímco druhý byl vzadu, přesněji řečeno hned za pánevní oblastí a byl zodpovědný za pohyb ocasu a zadních nohou. Tohle mi pokaždé připomene otázku, která mi byla kdysi položena: co se stane, když si stonožka poplete krok? To je opravdu otázka, na níž bych nedokázal přesně odpovědět. Mohl bych pouze předpokládat, že i ona má svého strážného anděla bdícího nad tím, aby se jí nohy nespletly.“

„Takže, Lobsangu, na co se podíváme? Času je dost, tak mi pověz, co bys nejvíc chtěl vidět.“

Na chvilku jsem se zamyslel a potom jsem odpověděl: „Ten japonský láma, který nás vyučoval, vyprávěl o takových zvláštnostech, že sám dosud nevím, zdali mu věřit, či ne. Například nám tvrdil, že na světě kdysi bývalo velice horko a pak se zas náhle tak prudce ochladilo, až se všechno pokrylo ledem. Mohli bychom se podívat třeba na tohle?“

„Zajisté. Není to vůbec žádný problém. Ale abys věděl, tohle se stalo několikrát za sebou. Svět je totiž miliardy let starý a vždy po několika milionech let se dostaví doba ledová. Na příklad na severním pólu nyní sahá vrstva ledu do hloubky přibližně dvě stě metrů. Kdyby všechen ten led roztál včetně ledovců, všichni obyvatelé světa by se utopili, protože by se zaplavila veškerá pevnina – tedy až na oblast Tibetu, protože my tady žijeme příliš vysoko, než aby na nás taková záplava dosáhla.“ Sklonil se nad ovládacím zařízením a soustředil se na sloupec číslic tam vyobrazených. Potom už světlo v sále začalo slábnout, načež jsme se na několik vteřin ocitli v úplné tmě, kterou posléze prolomila narudlá zář, ale podivná, naprosto neobvyklá a z obou pólů, severního i jižního, začaly vycházet pruhy různobarevného světla. „To je polární zář, aura této planety. Jsme schopni ji vidět, protože navzdory skutečnosti, že jsme jakoby na Zemi, jsme od tohoto úkazu vzdáleni.“ Zář ještě zesílila, až nás začala oslňovat a museli jsme před ní téměř zavřít oči. „Kde se nachází Tibet?“ zeptal jsem se.

„Jsme přímo na jeho území, Lobsangu, přímo tady. To všechno, co vidíš tam dole pod sebou, je led.“

Pohlédl jsem se na ten led a podivil se nad jeho vzezřením, protože místy byl nazelenalý, jinde namodralý, zatímco další úsek ledu byl zcela průhledný jako dokáže být jenom ta nejčistší z čistých vod. Vůbec mi to celé nešlo na rozum. Prohlásil raději: „To už mi stačí. Je to takový neutěšený pohled.“ Láma se zasmál a

znovu obrátil pozornost k ovládacímu zařízení. Svět jako by se převrátil a rozkomíhal se rychlostí. Pohyb byl tak rychlý, že bylo vidět jen šeď. Nedalo se rozeznat ani střídání noci a dne, protože všechno splývalo do jediného vjemu celkové šedi. Nakonec se však pohyb planety přece jen zpomalil a my jsme zjistili, že se díváme na mohutné město fantastického vzezření. Bylo vybudováno krátce před nástupem Sumerů jakousi rasou, po níž nezůstaly žádné písemné stopy, dějiny ji vůbec nezaznamenaly. Ostatně ani o Sumerech toho dějepisné knihy neříkají víc nežli pár zmínek. Přišli jako dobyvatelé. Drancovali a znásilňovali, až vyplenili celé město, že tam nezůstal stát kámen na kameni. Poté odtáhli a podle historických pramenů kamsi přesídlili. Pochopitelně, že po nich nikde jinde nebyly nalezeny stopy, protože v ohromných kosmických lodích ze *Země* odletěli. Nedokázal jsem pochopit, proč se ti lidé museli chovat tak surově. Jenom tak přiletět a klidně zničit celé město – jakoby jenom pro zábavu. Odvlekli s sebou do zajetí spoustu žen a to by možná mohlo být jedním z důvodů jejich počínání.

Napadlo mě, že záběry, na něž se dívám, by mohly zasáhnout do celého vývoje lidstva. „Pane," ozval jsem se, „jak se tak dívám na všechny ty úchvatné a převratné vynálezy, připadá mi škoda, že o nich ví jenom pár lidí. Kdyby tohle všechno vešlo ve všeobecnou známost, mohlo by to vést k rozšíření míru po celém světě. Bojovat by ztratilo smysl, když by se všechno dalo zjistit pomocí tohoto zařízení a přístrojů?"

„Lobsangu, kamaráde, tak to bohužel na světě nechodí. Kdyby se to jen trochu rozkřiklo, vtrhli by sem hned ziskuchtiví finanční magnáti s bandou ozbrojenců, všeho by se tu zmocnili a dali by pobít nás všechny, kdo o tomto místě víme. Získaných přístrojů by použili k ovládnutí světa. Jenom se nad tím zamysli. Bezohledný mocipán v roli vládce světa a všichni jeho otroky…"

„Já stejně nechápu, jak lidé uvažují. Například u nás v Tibetu víme, že jednoho dne budeme obsazeni Číňany. Víme i to, že nám seberou všechny knihy, které chováme jako poklady, a odvezou je k prostudování. Jak jim zabránit, aby se zmocnili celého světa?"

„Lobsangu, ty jsi, brachu, ale pěkně naivní. Snad si nemyslíš, že bychom kterémukoliv dobyvateli umožnili zmocnit se něčeho takového. Za prvé máme od všeho dokonalé duplikáty uložené ve vysokých horách, kde je taková zima, že se tam lidé stěží dokáží i jenom pohybovat. V nitru horských masivů je to příjemnější, je tam tepleji a vládne tam klid. Za druhé máme oči upřené na svět, sledujeme, co se tam děje, a pokud by se to ukázalo nezbytné, mohli bychom i něco podniknout. Jinak ovšem všechno to, co tu zůstane," a rozhodil rukama, „bude zničeno, spáleno a dokonce i vyhozeno do povětří. Nejdříve se o dobytí Tibetu pokusí Britové a Rusové, ale neuspějí. Způsobí mnoho ztrát na životech, ale zem neobsadí. Přivedouale Číňany na myšlenku, jak na to. Ti k nám vpadnou a Tibet dobudou, tedy alespoň jeho část. Nedostane se jim však do rukou žádné ze zdejších zařízení, ani žádná naše posvátná kniha, ba ani nic z písemností lékařských, protože o těchto událostech víme s předstihem mnoha let, ba dá se říci i staletí. Proto byly vyhotoveny napodobeniny, s nimiž budou originály zaměněny, jakmile invaze začne. Proroctví, jak víš, říká, že Tibet se udrží do té doby, nežli do země vstoupí

kola. Jakmile se tady objeví, bude to znamenat, že s naší vlastí je konec. Takže se neboj, všechny naše poklady i veškerá starobylá věda sahající svými kořeny do hlubin dávnověku, jsou bezpečně ukryty. Dokonce vím, ve které oblasti. Navštívil jsem ji. I ty se s tím místem seznámíš, bude ti ukázáno. Ještě než definitivně odejdeš z Tibetu, budu já zavražděn a ty zůstaneš jedním z mála, kteří budou tato zařízení umět ovládat a rozumět jim.“

„Pro pána krále, pane, naučit se provádět údržbu takových zařízení, to musí člověku zabrat několik životů!“

„Ale kdepak, uvidíš sám, že se opravují téměř sama. Provedeš jenom pár zásahů a stroj, lépe řečeno jiné stroje, porouchané zařízení opraví samy. Nicméně o jejich životnost se až tak nejedná, protože události naberou jiný spád. Kolem roku 1985 se nastartují změny, které nakonec vyústí ve třetí světovou válku, jež se povleče poměrně dlouho, a nové tisíciletí přinese mnoho a mnoho změn. Některé k lepšímu, jiné zas k horšímu. Máme možnost to vidět v akašickém záznamu pravděpodobností. V současné době lidstvo nekráčí po správné *cestě* a nedokáže ze směru, kterým se vydalo, uhnout. Každý člověk má navíc svobodnou vůli a ta je omezena astrologickým typem jeho osobnosti. Mnohem snáze než budoucnost člověka proto dokážeme vystopovat, co se přihodí určité zemi, a na to se také zakrátko podíváme. Chci totiž, aby ses seznámil s některými divy světa. Naladíme se na rozličné situace a zaměříme se na různá časová období.“

„Jak je to ale, pane, možné, abyste se naladil třeba na zvuky, které už dávno odezněly, a to nejenom na zvuky, ale i na scény a na všechno ostatní? Když se něco stane, tak to tím končí a hotovo.“

„To není pravda, Lobsangu, mýlíš se. Hmota je nezničitelná a otisk toho, co vyslovíme nebo učiníme, z nás vychází a v kruhu se pohybuje vesmírem stále dokola. Prostřednictvím tohoto mocného zařízení se můžeme vrátit až do doby před asi dvěma miliardami let. To víš, doba před dvěma miliardami let je vidět už poněkud rozmazaně, ale je přece jen stále ještě dost zřetelná, abychom viděli, o co se jedná.“

„Také nechápu,“ pokračoval jsem dál, „jak je možné vyvolat obrazy a zvuky odnikud.“

„Lobsangu, za několik let se ve světě objeví způsob vysílání, který se bude jmenovat bezdrátový. Už nyní se na jeho vynálezu pracuje a jeho prostřednictvím bude možné zachycovat to, čemu se bude říkat rozhlasové programy. Opravdu dobrý přijímač bude schopen zachytit signály z jakéhokoliv vysílače kdekoliv na světě. Ještě později se objeví podobné skříňky, které však vedle zvuku budou přenášet i obrázky. To všechno už tady bylo, ale jak se civilizace střídají jedna za druhou, některé vynálezy se objevují znovu a znovu. Někdy dokonce ve zlepšené verzi, ale v tomto případě to vypadá, že bezdrátové vysílání se rodí těžce. Informace totiž musí vědci převzít z astrálního světa, ač se posléze domnívají, že danou věc vynalezli sami. Nicméně můžeš vzít jed na to, že budeme-li pokračovat, můžeme shlédnout, co se na světě v budoucnu přihodí. Jsme ale bohužel omezeni limitem tří tisíc let, dál se už nedostaneme, protože obraz by začal být už příliš rozmazaný, příliš rozostřený, než aby dával nějaký smysl. Tebe čeká veliké

utrpení, spousta cestování, staneš se i obětí různých bezohledných lidí, kterým se tvá činnost nebude zamlouvat, a proto se tě pokusí očernit. Pomocí tohoto zařízení se během následujících dní podíváš na hlavní, klíčové body svého dalšího života. Pojďme teď ještě shlédnout pár drobností vybraných jenom tak namátkou. A, tady, podívej, toto jsou důležité věci, které se staly v zemi zvané Egypt.“ Láma tu a tam něco poopravil na ovládací desce a ze tmy, do níž jsme zírali, se na obzoru postupně vylouplo několik černých trojúhelníků. Vůbec jsem nechápal, na co se dívám, a tak láma zas cosi upravil a celý svět se postupně rozzářil denním světlem. Potom mě vybídl: „Podívej, tady se stavějí pyramidy. V pozdějších dobách si lidé budou lámat hlavu nad záhadou, jak bylo možné přemísťovat z místa na místo takové ohromné kamenné blok}' bez použití těžkých strojů. Ono se s nimi totiž hýbalo pomocí levitace.“

„Ach ano, o levitaci jsem toho slyšel už hodně, ale nemám ani zdání, jak ve skutečnosti probíhá.“

„Na světě, abys věděl, působí zemská přitažlivost. Když třeba něco vyhodíš do vzduchu, zemská přitažlivost to stáhne zpátky dolů. Když spadneš se stromu, poletíš dolů a ne nahoru, protože zemský magnetismus prostě působí tak, že všechno je zákonitě přitahováno zpátky na Zem. Existuje způsob antimagnetického působení vůči Zemi, avšak je to mechanismus, který je nutné střežit. Kdyby se totiž někdo nevyškolený takového zařízení zmocnil, mohlo by se mu stát, že by ho to odneslo úplně pryč ze Země. V tu chvíli se vlastně padá nahoru. Tento mechanismus se ovládá pomocí dvou mřížek, z nichž jedna je určena pro zemský magnetismus a druhá pro antimagnetismus. Když jsou obě sítě ve správné poloze, zdvihané desky se ve vzduchu zastaví a budou se vznášet na místě, aniž by stoupaly anebo klesaly. Jakmile ale pohneme páčkou měnící působení jedné mřížky na druhou jedním směrem, zemskou přitažlivost to zesílí a zvedaný předmět klesne na zem. Chceme-li ho naopak zdvihnout výš, posuneme páčku na stranu opačnou, a zemskou odtažlivost tak zesílíme. Zeměkoule pak bude předměty odpuzovat, místo aby je přitahovala, čímž se dokážeme vznést do výšky. To je ostatně postup, jaký používali »bohové«, když dávali světu dnešní podobu. Jeden jediný člověk dokázal bez námahy zdvihnout tyto stotunové bloky a usadit je na určité místo. Když byly bloky umístěny přesně do stanovené polohy, magnetický proud se vypnul a přirozená zemská přitažlivost ho natrvalo přidržela na příslušném místě. Tak byly vybudovány pyramidy stejně jako řada dalších podivných a záhadných staveb. U nás máme už celá staletí jako jediný národ na světě mapy světa, sestavené pomocí antigravitačních prostředků. Ted už však není čas pouštět se do velkých debat na toto téma. Raději bychom se měli najíst, pak se podívat na moje nohy a jít spát, protože zítra začíná zbrusu nový den, jaký jsi dosud nikdy neprožil.“

8. KAPITOLA

„Lobsangu, pojď, je čas, abychom se zas pustili do učení.“ Má mysl však místo toho poodlétla do vzpomínek na jiné vyučování, jehož jsem se zúčastnil v Potale. Na několik dní jsem se tehdy s lámou Mingjurem Tundrupem vzdálil, a když jsme se do Potaly opět vrátili, láma mi pokynul: „Odpolední vyučování právě teď začalo, a proto bude nejlepší, když půjdeš ihned do třídy.“ Poněkud sklesle jsem kývl a vešel do učebny. Vyučující láma vzhlédl a na tváři se mu objevil hněvivý výraz. Ukázal na mě prstem a vykřikl: „Vypadni! Vypadni! Tebe tu nechci.“

Proti tomu se nedalo nic namítat, a tak jsem se otočil a vyšel ven. Někteří čélové se začali potichu hihňat, ale vyučující láma se na ně střemhlav vrhl s rákoskou a začal je mlátit hlava nehlava.

Vyšel jsem ven a šoupavým krokem se zahálčivě vlekl přes hřiště. Šel tudy i láma Mingjur Tundrup, který zabočil za roh a spatřil mě. Přistoupil ke mně a podivil se: „Domníval jsem se, že jsi na vyučování.“

„Šel jsem tam, pane,“ odpověděl jsem. „Učitel se však na mě rozzlobil a vykázal mě ven s tím, že pro mě v jeho třídě není místo.“

„Opravdu?“ zeptal se láma a pokračoval: „Tak pojď se mnou. To bychom se na to podívali.“

Bok po boku jsme prošli chodbou s velice kluzkou podlahou od másla odkapávajícího z lampiček přímo na zem, kde chladem tuhlo a dělalo z tohoto ošidného místa kluziště. Bez nehody jsme chodbou prošli a vstoupili do třídy. Vyučující láma, vzteky bez sebe, právě kluky tloukl o sto šest.Když spatřil lámu Mingjura Tundrupa, naráz zbledl jako křída a vrátil se na stupínek.

„Co se tu děje?“ optal se láma Mingjur Tundrup.

„Neděje se tady nic, nebýt tohohle kluka“, a ukázal na mě, „co věčně ruší. Nikdy nevím, jestli se vyučování zúčastní, nebo ne a takového žáka tu mít nehodlám.“

„Ale? Tak takhle se věci mají? Tak poslyšte, tento chlapec, Lobsang Rampa, je pod zvláštním dohledem velkého Třináctého a jeho nařízení je pro vás závazné stejně tak jako pro mne. Teď okamžitě pojďte se mnou a společně před velkého Třináctého předstoupíme.“ Láma Mingjur Tundrup se otočil a vyšel ze třídy. Náš vyučující ho sklesle následoval s rákoskou stále ještě v ruce.

„Panečku,“ ozval se jeden kluk. „To jsem tedy zvědav, jak to dopadne. Řádil tu jako pominutý. Mlátil nás tady všechny tak, že máme tváře úplně odřené. To tedy chci vidět, co z toho bude.“

Na odpověď nemusel čekat dlouho, protože záhy se láma Mingjur Tundrup objevil znovu a jemu v patách kráčel docela mladičký láma učeného vzezření. Láma Mingjur Tundrup nám ho obřadně představil a prohlásil: „Tak tohle je od této chvíle váš nový učitel a já očekávám, že se zlepšíte v chování i ve studijních výsledcích.“ Potom se obrátil k novému učiteli a pravil: „Lobsang Rampa je pod zvláštním dohledem. Občas bude chybět na vyučování i několik dní. Vynasnažíte se ze všech sil, abyste mu pomohl zameškanou výuku dohonit.“

Oba lámové se jeden druhému důstojně uklonili, načež Mingjur Tundrup odešel.

Nevěděl jsem, proč se mi najednou vybavila právě tato příhoda, ale –"Poslyš, Lobsangu, že ty nevnímáš ani slovo z toho, co říkám, viď?"

„Ne, pane, protože jsem si vzpomněl na tu příhodu, kdy jsem byl vykázán ze třídy, a v duchu jsem si říkal, jak je možné, že se takový láma se mohl stát ještě i učitelem…"

„Ale to víš, všude se vyskytují lidé hodní a zlí. V tomto případě se očividně jednalo o člověka zlého. Ale to nevadí, už je to za námi. Dnes už můžeme říci, že tvým opatrovníkem jsem já. I když to zní, jako bych si na tebe měl opatřit nějaký obojek a vodítko, jsem tvým dohlížitelem. Tím pádem o tobě rozhoduji a žádný jiný učitel do toho nemá co mluvit." Usmál se, když viděl, jak jsem roztáhl pusu v širokém úsměvu. Od Mingjura Tundrupa jsem se mohl skutečně něčemu naučit a on se nenechával svazovat všelijakými předpisy, nýbrž nám vyprávěl i věci nad rámec osnov, jako například o velkém světě tam venku, který procestoval křížem krážem.

„Poslyš, Lobsangu, při dalším vyučování, jemuž se teď budeme věnovat, začneme od jednoduchých pojmů, neboť tvým úkolem v budoucnu bude učit lidi tam ve vnějším světě. Přestože tyto základní věci už pravděpodobně znáš, proberu je s tebou znovu. Opakování ti ostatně vůbec neublíží, a naopak ti znalosti trochu upevní." Způsob, jakým to řekl, zněl jako chvála a to mě znovu naplnilo odhodláním dělat mu všude čest. Věděl jsem ale, že jenom čas ukáže, zda jsme v životě uspěli anebo ne. Dozvíme se to teprve tehdy, až se vrátíme do Patry.

Láma pokračoval: „Představme si živé tělo. Člověk se uloží ke spánku a usne. Jeho astrální tělo vystoupí z těla hmotného a podnikne určitou astrální cestu. Je-li spáč hodně neznalý, bude se po probuzení domnívat, že se mu zdál nějaký sen a nic víc. Máme-li ale co do činění s člověkem, jenž prošel příslušným výcvikem, může se nám zdát, že prostě tvrdě spí, ačkoliv on je celou tu dobu na řízené astrální cestě a zároveň si je vědom toho, co se děje kolem jeho hmotného těla. Dokáže z něho vystoupit a vypravit se kamkoliv se rozhodne či kamkoliv je nasměrován. Astrální cestou se můžeš vydat kamkoliv na světě a pokud se budeš cvičit, naučíš se zapamatovat si z této astrální cesty po návratu do hmotného těla každou podrobnost.

Když člověk zemře, je to proto, že se astrální složka naší bytosti rozhodla hmotného těla se zbavit. Důvodem může být taková opotřebovanost hmotného těla, že už nedokáže pořádně fungovat anebo skutečnost, že jsme se ve hmotném těle naučili už všechno, co jsme si v tomto konkrétním vtělení předsevzali. Lidé se ostatně rodí na tento svět stále dokola, dokud se svým životním lekcím nenaučí. S námi dvěma je to jiné, protože přicházíme z říše nalézající se až za astrálem. Jsme z Patry, o níž si povíme o chvilku později."

„Když se astrální tělo od hmotného úplně oprostí, když je přetnuta stříbrná šňůra a rozbit zlatý pohár, je bytost, jež hmotné tělo dosud obývala, volná. Může se pohybovat, jak se jí zlíbí a dělat si, co chce. Za čas, když se takového nevázaného poletování sem tam nabaží, odebere se na poradu ke zvláštnímu sboru vládců,

jejichž jediným úkolem je radit bytostem dlícím na astrální úrovni bytí, co by pro ně dál bylo nejlepší. Zda se mají ještě nějakou dobu pozdržet v astrálu a něco dalšího se tam naučit, nebo se raději zrodit a v pozemských podmínkách se učit v různých životních situacích. Víš, když se lidé nacházejí ve stavu nadvědomí – tobě to, Lobsangu, potrvá ještě dlouho, než se tam navrátíš – nedokážou prožívat bolest, zatímco lidé se učí mnohem rychleji bolestí než laskavostí. A tak může být například stanoveno, že ta a ta osoba přijde na svět s nutkáním vraždit a narodí se rodičům, kteří mu s největší pravděpodobností podmínky k vraždění vytvoří. V tomto případě jeho životní úkol spočívá v boji proti vrozené touze vraždit, a pokud se mu podaří celý život si odžít, aniž by někoho zabil, pak bude jeho život hodnocen jako úspěšný. Učí se totiž se ovládat, a podaří-li se mu to, bude mu v astrálním světě dopřán čas odpočinku. Posléze znovu předstoupí před poradní sbor a dozví se, co dalšího mu bude uloženo za úkol. Tentokrát mu může být například vštípen sklon stát se velkým misionářem, ovšem kázajícím bludy. Opět se narodí rodičům, kteří mu příležitost stát se misionářem poskytnou. Pak už bude záležet jen na něm samotném, do jaké míry se s daným úkolem dokáže vypořádat. A pokud si uvědomí, že to, co káže, je scestné, a dokáže se přimět ke změně, přinese mu to obrovský užitek.

Po přestupu do astrálního světa lidé uzří chyby, kterých se během pozemského života dopustili, a mohou se rovněž pokusit částečně napravit, čím druhým ublížili. Víš-li pak, Lobsangu, že každý člověk si během jednotlivých vtělení musí prožít život v každém ze znamení zvěrokruhu, jakož i v každém kvadrantu každého jednotlivého znamení? Astrologické uspořádání má totiž na každého nositele mimořádný vliv ve smyslu jeho vývoje a celkového postoje k životu. Takový Beran má například předpoklady stát se velice úspěšným řezníkem. Narodí-li se ale rodičům s dost vysokým společenským postavením, může z něj místo toho docela dobře vyrůst stejně tak úspěšný chirurg. On v tom totiž není moc velký rozdíl, víš. Ostatně mi bylo řečeno, že lidské maso chutná velice podobně jako vepřové, ne že bych je byl kdy ochutnal či to měl v úmyslu.“

Chvilku jsem o tom všem přemýšlel a pak jsem se zeptal: „Znamená to, pane, že musíme prožít život ve všech znameních zvěrokruhu, tedy pod vládou Marsu, Venuše a všech ostatních planet, jakož se i opakovaně vracet pod stejné sluneční znamení ale do odlišných kvadrantů?“

„Ano, ano, pochopitelně. Každý kvadrant totiž znamená takový rozdíl, že je to až neuvěřitelné. Máme-li silné sluneční znamení, pak první část kvadrantu bude obsahovat nejen sluneční znamení samotné, ale i výrazné vlivy znamení předcházejícího. V poloze uprostřed kvadrantů dominantní vliv daného slunečního znamení převládá, ale jak se určitým slunečním znamením postupuje dál, do kvadrantu závěrečného, nastupuje už velice silný vliv znamení následujícího. Vysvětluji ti to z toho důvodu, že v budoucnu budeš možná totéž sám potřebovat vysvětlit dalším. A tak si každý člověk musí prožít život v každičké části zvěrokruhu. To ale neznamená, že zvířetníkem postupuje po pořádku. Může to být i na přeskáčku, ale tak, aby mu to dalo možnost získat co největší užitek z věcí, kterým se má za dané situace naučit.“

„Pane, při každé příležitosti se mi připomíná, že mě čeká velice strastiplný život, kolik toho budu muset vytrpět atd. Proč ale musí být na světě tolik strádání?“

Láma Mingjur Tundrup se na pár vteřin zahleděl na vlastní nohy a potom odpověděl: „Máš v životě velice významné poslání, poslání vznešené a záhy zjistíš, že lidé, kteří ve své podstatě příliš vznešení nejsou, se budou pokoušet ti zabránit, abys v něm dosáhl zdaru. Propůjčí se k jakémukoliv úskoku, jen aby ti dokázali každičký úspěch zhatit. To víš, lidé snadno podléhají žárlivosti. Třeba něco vytvoří, napíší nebo namalují a tato práce se stane uznávaným dílem jejich oboru, až se najednou objeví někdo, kdo to udělá ještě mnohem lépe… Ach ano, mezi lidmi to opravdu tak chodí. Říkám ti to možná poněkud na přeskáčku, ale vedle toho, že se budeš muset vypořádat s nesmírným množstvím závisti, zažiješ i řadu nesnází se ženami. Ne kvůli tvé sexuální aktivitě, ale třeba když ti nějaká žena projeví přátelství, její manžel to nepochopí a začne na tebe chorobně žárlit. Jiné ženy na tebe zas budou žárlit proto, že ti projeví přízeň a ty ji neopětuješ. Ach, ty se, Lobsangu, raději ženám vyhýbej, jako jsem to po celý život dělal já a jsem tomu rád.“

Seděl jsem ponořen do temného, ponurého ticha a přemítal o svém nešťastném osudu, až opět promluvil láma: „Hlavu vzhůru, Lobsangu. Ještě, co se žen týče, vím, že doposud o nich zhola nic nevíš, ale brzy se ti naskytne možnost zkoumat jejich těla z vnějšku i zevnitř. Až totiž odsud za několik let odejdeš do Čunkingu, budeš se v pitevnách zabývat mužskými i ženskými mrtvolami. Z počátku se ti bude trochu obracet žaludek, ale žádný strach, za pár dní si na to zvykneš. A navíc – podle záznamu pravděpodobností se z tebe stane opravdu výtečný lékař. Může z tebe být velice dobrý chirurg, protože – je na místě, abych to řekl – jsi poněkud nemilosrdný a dobrý chirurg musí někdy být i takový. Takže až se dostaneš z této cely či jeskyně, budeš brzy poslán na nácvik práce s chirurgickými nástroji, kde se čemuž se naučíš i pomocí univerzálního jazyka. A já ti přitom budu pochopitelně nápomocen, jak jen to bude možné.“

„Pane, během těchto dní jste několikrát vyslovil výraz Patra, který jsem doposud nikdy neslyšel, a jsem si jist, že ani v Potale nebo v Čokpori by se nenašlo moc lidí, kteří tohle slovo často používají.“

„Víš, nemá smysl mluvit o něčem, co se rozumu průměrného člověka zcela vymyká. Patra znamená nebeské krajiny nebeských krajin. Každý člověk, když ukončí život na tomto světě, odchází do světa astrálního. Jedná se skutečně o svět, jak bys měl vědět ze svých astrálních cest. Po mnoha stránkách je podobný tomuto. Žije se v něm však mnohem příjemněji. I tam jako tady se můžeš vídat s jinými lidmi, můžeš si číst, povídat, setkávat se s ostatními a zjišťovat, jak se jim daří. Proč tenhle člověk neuspěl, zatímco jinému se to podařilo. Z astrálu se však lidé vracejí opět na Zem a některé jiné planety, aby tu prožili další a pokud možno úspěšnější život. Existuje však jedinečný svět zvaný Patra, představující nebesa nebes, kam z duší přicházejí pouze ty nejlepší, jen ty, které vykonaly nejvíce dobra. Žije tam například Leonardo da Vinci a pracuje na projektech užitečných pro další planety jako je naše. Je tam i Sokrates, Aristoteles a mnoho dalších lidí tohoto druhu. Rozhodně tam nenajdeš žádného podvodníka, to je naprosto

vyloučeno a už nyní je stanoveno, že se na konci života do Patry odebereš. Dostaneš se tam proto, že jsi po celou řadu životů čelil nesnázím a utrpení a úspěšně jsi je překonal. Také v poslání, které ti bylo svěřeno tentokrát a – po pravdě řečeno – každý by myslel, že se jedná o úkol nesplnitelný, uspěješ a na Patře budeš smět zůstat docela dlouho. Neexistují tam žádné třenice, zápolení, hladovění ani krutosti.“

„A smějí se na Patru dostat i kočky, pane?“

„Ale, jeminánku, pochopitelně že ano. Kočky mají duši stejně tak jako lidé. Existuje plno tupců, kteří se domnívají, že tohle stvoření na čtyřech nohách je pouze slabomyslné zvíře, téměř bez pocitů, rozhodně bez inteligence a určitě bez duše. A to není pravda. Kočky duši mají a vyvíjejí se. Mohou činit pokroky a napojením se na astrální svět se dokáží o Patře dočíst. Na Patře mohou žít s lidmi, které na Zemi či nějaké jiné planetě milovaly. Poslyš, Lobsangu, tohle musíš lidem se vší důrazností vysvětlit, že kočky jsou lidé, jsou to vysoce vyvinuté osobnosti, vyslané na tento svět se zvláštním posláním. S kočkami proto musíš zacházet s velkou úctou, což ty ostatně děláš.“

„Pojďme se trochu projít, už mi tuhnou nohy a mám pocit, že bych je měl trochu rozchodit, aby se uvolnily. A tak pojď se mnou si rozhýbat ty svoje lenošné nohy i ty. Trochu to tady obejdeme a podíváme se na pár věcí, které jsi ještě neviděl.“

„Pane!“ zvolal jsem na lámu Mingjura Tundrupa, který už mezitím popošel notný kus kupředu. Nyní se zastavil, aby ho mohl dohonit, a já jsem pokračoval v řeči. „Pane, vy se tu přece vyznáte velice dobře, a já se přitom domníval, že jsme ho objevili. Vy jste si ze mě dělal legraci, pane!“

Láma se zasmál a odpověděl: „Ne, Lobsangu, legraci jsem si z tebe nedělal. A ten zvláštní vchod, kudy jsme sem vstoupili, ten mě opravdu překvapil. V žádném případě jsem neočekával, že právě tam bychom ho moli nalézt, neboť v mapách nic takového zakresleno není a opravdu mě udivuje, že tam ten vchod je. Sám jsi viděl, že tam po nějakém zásahu do skály nebyla ani stopa. Mohu se pouze domnívat, že to bylo záležitostí stařičkého poustevníka, který měl za úkol starat se tady o různé věci, a vyhovovalo mu mít ten vchod tak blízko u poustevny. Ale legraci jsem si z tebe opravdu nedělal. Teď musíme přijít na to, jak se odtud zítra dostaneme ven, protože nohy se mi už vyhojily natolik, že budu schopen sestoupit po svahu hory zpátky dolů.“

Namítl jsem: „To ale nebudete vypadat příliš hezky, až sešplháte po horském svahu v tomto rouše roztrhaném na kusy.“

„Ale budu!“ odpověděl mi. „Já i ty se zítra objevíme ve zbrusu nových rouchách starých přibližně milion let.“ A pak ještě dodal: „A ty budeš oblečen jako mnich a ne jako čéla či akolyt. Od nynějška budeš pobývat se mnou, všude mě doprovázet a učit se všemu, co ti budu schopen předat.“ Otočil se, poodešel několik kroků, sklonil se nad jedněmi dveřmi a zvláštním způsobem na ně položil obě ruce. Spatřil jsem, jak se jeden úsek stěny naprosto tiše odsouvá stranou. Neozvalo se žádné zaskřípění skály o skálu, nic než hrobové ticho, až mi celá ta scéna připadla poněkud zlověstná.

Láma mě malinko postrčil rýpnutím mezi lopatky a vyzval mě: „Tak pojď, tohle je něco, co musíš vidět! Toto je Patra, jak by se jevila nám.“ Ukázal rukou na obrovský glóbus zaplňující celou rozlehlou halu a dodal: „Toto je pochopitelně pouhá pomůcka, abychom viděli, co se na Patře zrovna děje.“ Položil mi ruku na rameno a popošli jsme pár kroků, až jsme se ocitli u stěny vybavené jakýmisi přístroji a obrovskou obrazovkou sahající do výšky přibližně čtyř mužů a do šířky asi tak tří. „Toto se používá k zobrazení podrobných záběrů.“

Světla v hale pozvolna pohasla a současně se úměrně k tomu rozzářil svět, jenž nazval Patrou. Bylo to narůžověle zlatisté světlo, vyvolávající hřejivý pocit přijetí, pocit, že člověk je opravdu vřele vítán.

Láma znovu stiskl jedno tlačítko a všechna ta mlha z obrazu, která ho obklopovala, se vytratila, tak jako na horách mizí opar pod dotekem slunečních paprsků. Užasle jsem se díval. Objevil se opravdu nádherný svět. Měl jsem pocit, že stojím na nějaké kamenné zdi, o níž jemné pleskaly vlny. Pak jsem zprava uviděl přijíždět loď. Že je to loď, jsem poznal jen proto, že jsem už dříve podobná plavidla viděl na obrázcích. Loď doplula až ke břehu a zakotvila u kamenné zdi přímo přede mnou. Vystoupil z ní celý dav, v němž se každý člověk tvářil jako spokojený sám se sebou. „To je ale zástup šťastných lidí, pane. Co vlastně vůbec dělají?“ „Ach, tohle je Patra. Tady je nespočet možností povyražení. Tito lidé, dostali nejspíš nápad vyjet si jenom tak na výlet na ostrov. Třeba si tam dali čaj a teď se zase vracejí zpátky.“„Tady se nalézáme na úrovni mnohem vyšší než astrál. Sem je umožněn vstup pouze těm nejlepším. Stát se hodným vstupu na toto místo bývá často vykoupeno hrozným utrpením, ale když už sem člověk přijde a pochopí, kde se ocitl a ve společnosti jakých vznešených souputníků, pak je mu jasné, že tohle místo stojí za všechno to utrpení.

Dá se tu ovšem cestovat i pomocí pouhé myšlenky. Nalézáme se na tomto místě a chceme se setkat s určitým člověkem. Tak se na něj prostě jen silně soustředíme a pokud, i on je ochoten se s námi setkat, cítíme, že se náhle zvedáme ze země do výšky a směřujeme k cíli. Měli bychom tam doletět a spatřit zamýšlenou osobu, jak už čeká u dveří, aby nás mohla přivítat.“

„Ale, pane, jaký druh lidí se sem dostává a jak? Nepodobají se také svým způsobem vězňům? Mám totiž za to, že odsud se nemohou dostat pryč?“

„Ach ne, tohle rozhodně vězení není. Je to dimenze vzestupu a dostávají se sem výhradně dobří lidé, jen ti, kdož podstoupili ty nejvyšší oběti a ti, kdo se ze všech sil snažili být svým bližním ku pomoci. Běžný postup je ten, že z hmotného těla přecházíme do astrálního. Ostatně vidíš, že se tu nevyskytuje nikdo, kdo by ještě nesl stopy po stříbrné šňůře anebo opar kolem hlavy po zlaté číši. Tady to nikdo nepotřebuje, protože všichni jsou stejní a jsou to samí vyvolení. Vedle už zmíněného Sokrata, Aristotela a Leonarda da Vinciho je tu spousta takových a všichni se tady zbavují těch drobných nedostatků, jež přijali, aby vůbec na pozemské úrovni mohli existovat. Vyznačovali se totiž natolik vysokým vibračním kmitočtem, že by na Zemi nebyli mohli působit, kdyby nějaký nedostatek přechodně nepřijali. Tudíž, dřív než se Mendelsohn či někdo podobný mohl narodit do pozemského života, musel na tento život přijmout nějaký vrozený nedostatek.

Když potom zemřel a procházel astrálem, tento nedostatek zas odložil a bytost pokračovala v další cestě. Jako příklad jsem uvedl hudebního skladatele Mendelsohna. Představ si, jak dospěl do astrálu, odkud byl nasměrován dál, jako by tam stál nějaký policista, jemuž se odevzdá stříbrná šňůra a zlatá číše, načež byl převeden sem do Patry. Tam se člověk ocitne mezi přáteli a známými, společně probírají svoje minulé životy a věnují se bádání, na něž se tak dlouho chystali.“

„A pane, jak je to tam zařízeno s jídlem? Nevypadá to, že by tam nějaké vůbec bylo, že by se tam vyskytovaly zásoby, alespoň na tomto místě, které vypadá jako přístav, nic takového patrno není.“

„To máš pravdu, příliš jídla v této dimenzi nenajdeš. Lidé ho totiž nepotřebují. Berou si veškerou tělesnou i duševní energii procesem osmózy, to znamená, že vstřebávají energii vyzařovanou na Patře světlem. Pokud si něco chtějí sníst nebo vypít pro potěšení, tak to pochopitelně mohou, nesmějí se však přejídat ani požívat lihoviny narušující lidský mozek. Takové nápoje, jak víš, jsou nesmírně škodlivé a dokáží pozastavit vývojový vzestup člověka na několik životů.“

„Pojďme se nyní letmo podívat po tomto světě, kde neexistuje čas, a je tudíž bezpředmětné se někoho z obyvatel ptát, jak dlouho tam žije, protože by se na tebe jen zaraženě podíval a pomyslel si, že jsi někdo, kdo nezná zdejší podmínky. Lidé se Patry nikdy nenabaží, nikdy je nezačne nudit. Pořád se tu objevuje něco nového, čím se lze zabývat či noví lidé, s nimiž se lze seznámit. Nemůže se ti tu však stát, že bys tu potkal nepřítele. Pojďme se nyní vznést do vzduchu a navštívit tuhle rybářskou vesničku.“

„Měl jsem za to, že říkáte, že lidé tady nepotřebují jíst, tak k čemu rybářská vesnička?“

„Víš, oni nechytají ryby v běžném slova smyslu. Chytají je proto, aby zjistili, jak je lze zdokonalit, aby měly lepší smysly. Ryby na naší zeměkouli jsou opravdu hloupoučké a zaslouží si být chyceny, ale tady jsou chytány do sítí a po celou dobu průzkumu drženy ve vodě. Zachází se s nimi laskavě a ony samy to nenesou nijak nelibě. Uvědomují si, že zdejší lidé jsou vedeni snahou pomoci celému jejich živočišnému druhu. Podobně je tomu i s ostatními živočichy. V této dimenzi se žádné zvíře lidí nebojí. Jsou naopak přáteli. Pojďme však zběžně nahlédnout na nějaká místa, protože už brzy odsuď budeme muset odejít a vrátit se do Potaly.“

V tom okamžiku jsem náhle ucítil, jak stoupám do výšky a jako bych oslepl. Zničehonic mě přepadla strašlivá bolest hlavy, a mám-li být upřímný, měl jsem pocit, že umírám. Láma Mingjur Tundrup po mně hrábl a oči mi zakryl rukama. Pravil: „Odpusť mi to, Lobsangu, ale zapomněl jsem, že jsi nebyl připraven na čtyřrozměrné vidění. Budeme se muset asi tak na půl hodiny odebrat zpátky dolů.“ Při těch slovech jsem ucítil, jak klesám, načež se dostavil nanejvýš vítaný pocit pevné půdy pod nohama.

„Toto je čtyřrozměrný svět, v němž se někdy vyskytují i záblesky světa pětirozměrného. Když někoho Patrou provázíme, musí být uveden do čtyřrozměrného vidění, jinak by to pro něj bylo příliš vysilující.“ Láma mi pokynul, abych se položil na lůžko, a do očí mi nakapal nějaké kapky. Za několik minut mi nasadil ochranné brýle, které mi oči úplně zakryly. Vydechl jsem: „Jé,

teď už vidím. To je nádhera!“ I předtím to bylo překrásné, pozoruhodně překrásné, ale teď, když jsem dokázal vidět čtyřrozměrně, byly ty scény tak majestátní, že slova třírozměrného světa je prostě nemohou vyjádřit. Skoro jsem si vykoukal oči, jak jsem se rozhlížel kolem, až jsme se nakonec znovu vznesli a musím říci, že nic tak vznešeného jsem dosud neviděl. Muži se vyznačovali krásou, jež nemá obdoby, a ženy – ty byly nádherné tak, že jsem v nitru až pocítil takový zvláštní neklid… Jinak mi pochopitelně ženy byly naprosto cizí, neboť má matka měla velice přísnou povahu a moje sestra – tu jsem vídal jen letmo. Drželi nás velice důsledně oddělené od sebe, protože ještě dřív, než jsem se narodil, bylo ustanoveno, že mám vstoupit do lámaserie. Ale tuto krásu, a sice krásu v absolutním slova smyslu, a zdejší klid, nelze jazykem třírozměrného světa prostě obsáhnout. Je to, jako by se slepec pokoušel popsat nějaký pozemský jev. Jak by takový člověk například popsal barvy, když o nich nic neví? Může něco povědět o tvaru nebo o váze, ale skutečná krása předmětu naprosto přesahuje míru jeho chápání. A já jsem se ocitl ve stejné situaci. Byl jsem naladěn vnímat svět trojrozměrný, čtyřrozměrný i pětirozměrný a až nastane moje chvíle opustit tuto zem, odejdu rovnou do Patry. Takže bude-li vám někdo tvrdit, že pořádá instruktážní kurs vedený dr. Rampou prostřednictvím tabulek ouija, tak věžte, že se jedná o podvodníka. Znovu zdůrazňuji, že až tento svůj pozemský život ukončím, ocitnu se v oblasti, jež je úplně mimo lidský dosah. Budu odsud tak daleko, že si to nikdo neumí ani představit.

Popsat vám Patru je zhola nemožné. Je to, jako byste se slepci od narození pokoušeli popsat výstavu obrazů. Zkrátka, nevedlo by to nikam.

Jsou tu však i jiné věci než obrazy. Některé významné osobnosti minulých epoch se ve světě Patry snažili napomoci vývoji světů jiných, ať už šlo o dvojrozměrné nebo o trojrozměrné. Mnoho takzvaných vynálezů, k nimž na naší planetě dochází, totiž vůbec nejsou vynálezem toho, kdo si na něj činí nárok. Takový člověk jen převzal dotyčný nápad odněkud z astrálního světa a po návratu do pozemské dimenze si uchoval v paměti podnět cosi vynalézt. V hrubých rysech si utvořil představu, jak asi taková věc má vypadat, až se nakonec dopracuje ke konečné podobě toho, co má vynalézt, a nechá si vzniklý výtvor patentovat na svoje jméno.

Zdálo se, že lámu Mingjura Tundrupa na Patře důvěrně znají. Mohl se pustit kamkoli a dát se do řeči s kýmkoliv. Všude mě představoval jako starého přítele, na něhož si ostatní pamatují, ale kdo pozapomněl vinou pozemské těžkopádnosti. „To nevadí,“ odpovídali ostatní se smíchem, vždyť se brzy zase vrátíš sem k nám a pak se na všechno rozpomeneš.

Pak se láma Mingjur Tundrup zastavil s vědcem, který mu začal cosi vysvětlovat: „Veliký problém, s nímž se teď potýkáme, je ten, že lidé odlišných ras mají rozdílné postoje. Někde jsou například ženy přijímány jako bytosti mužům rovnocenné, avšak jinde s nimi nakládají jako s obyčejným pracovním nástrojem či jako s otrokem. Když se pak takové ženy dostanou někam, kde je jim poskytnuta plná svoboda, jsou naprosto ztracené a vyvedené z míry. Hledáme nyní způsob, jak mužům a ženám všech zemí vštípit společná stanoviska. Podařilo by se tak trochu

je přiblížit zásadám platným v astrálu. Pochopitelně, co se Patry týče, sem už teprve nemůže nikdo vejít, aniž by v plné míře uznával rovnoprávnost každého člověka.“ Pohlédl na mě, usmál se a podotkl: „Jak vidím, ty už uznáváš práva našich kočičích přátel.“

Odpověděl jsem: „Ano, pane, mám je moc rád a domnívám se, že to jsou ta nejnádhernější zvířata na světě.“

„Abys věděl, máš u zvířat tu nejlepší pověst, a až sem mezi nás na Patru přijdeš nastálo, uvítá tě tady koček celý zástup. Bude to vypadat, jako bys měl na sobě živý kožich.“ Usmál se, protože pořádný hnědobílý macek se po mně začal zepředu šplhat, až mi vylezl na rameno. Pak se mi levou packou opřel o hlavu, aby neztratil rovnováhu, zrovna tak, jako by to udělal i člověk. Láma Mingjur Tundrup poznamenal: „Poslyš, Bobíku, teď se s tebou budeme muset na nějaký čas rozloučit. Lobsang se ale brzy vrátí zas domů a pak si mu budeš smět sednout na rameno, kdy budeš chtít.“ Kocour Bob důstojně pokýval hlavou, přeskočil na stůl, začal se o mě třít a přitom předl a předl a předl.

Láma Mingjur Tundrup navrhl: „Pojďme se podívat na druhou stranu Patry do říše květin a dalšího rostlinstva. Zvláště pak stromy se těší, že tě zas uvidí.“ Sotva to dořekl, ocitli jsme se na překrásném místě, kde rostly neuvěřitelně skvostné stromy a květiny. Strnul jsem v obavách, abych snad na nějakou květinu nešlápl. Láma ke mně vzhlédl a hned věděl, proč jsem v nesnázích. Řekl: „Ach, promiň, Lobsangu, měl jsem ti říci předem, že tady v říši rostlin se musíš pohybovat ve výšce asi tak třiceti centimetrů nad zemí. Je to jeden z obyčejů čtyřrozměrného světa. Představ si, že země je o těch třicet centimetrů výše, než je úroveň po níž kráčíš, a když s touto myšlenkou vykročíš, opravdu v okamžiku zjistíš, že se vznášíš ve výšce třiceti centimetrů nad zemí, v níž tyto rostliny žijí, čímž se vyhneš riziku, že bys jim ublížil. Tak a teď už jenom zběžně nahlédneme do některých dalších zákoutí tohoto světa. Třeba na stroje s lidskými vlastnostmi.“ Stroje mající duši, květiny oplývající duší a pochopitelně i kočky s duší… „A hned potom,“ ozval se znovu láma, „se vrátíme zpátky, Lobsangu, protože ti musím ukázat pár věcí, abych tě alespoň částečně připravil na život, který tě čeká. Ani nevíš, jak rád bych s tebou ještě cestoval a dál ti pomáhal, ale mám v karmě, že mě zavraždí komunisté dýkou do zad. No, nechme to být a vraťme se do našeho světa.“

9. KAPITOLA

Vykročili jsme z takzvaného »čtyřrozměrného sálu« a ohromnou halou přešli do dalšího sálu označeného názvem »pozemský svět«. Obě ta místa od sebe dělila přibližně půlkilometrová vzdálenost, takže když jsme dorazili zpátky do »pozemského světa«, trochu nás bolely nohy.

Láma Mingjur Tundrup vešel a sedl si na lavici před řídicí pult. Udělal jsem totéž a uvelebil se vedle něj. Láma se dotkl nějakého tlačítka, světlo v místnosti začalo postupně hasnout a pak jsme ve velmi mdlém světle spatřili zeměkouli. Odvrátil jsem pohled a rozhlédl se po mizejícím světle. Jakmile jsem se však podíval zpátky na zeměkouli, přepadl jsem pozpátku z lavice a o tvrdou podlahu jsem se uhodil do hlavy. Jak jsem se totiž na zeměkouli díval, spatřil jsem odporného dinosaura s rozevřenými čelistmi, jak na mě civí ze vzdálenosti necelých dvou metrů.

Poněkud rozpačitě jsem vstal, zahanben, že jsem se nechal vyděsit obludou mrtvou už tisíce let.

Láma pravil: „Budeme se muset tu a tam zastavit u některé dějinné události, protože učebnice dějepisu obsahují ohromnou snůšku lží. Takže se dívej!“ Spatřil jsem řetězec hor a na úpatí jednoho svahu početné vojsko, v jehož doprovodu bylo veliké množství žen. Vypadalo to, že v tehdejších dobách se vojáci neobešli bez útěchy ženského těla, a tak se ženy vydávaly do válek s nimi, aby je po vyhrané bitvě potěšily. A pokud se žádné vítězství nekonalo, nepřítel ženy uvrhl do zajetí a naložil s nimi způsobem přesně tím samým způsobem.

Scéna, na níž jsem hleděl, ožila pohybem. Okolo stáda slonů se hemžila skupina vojáků, zatímco na jednom ze slonů seděl muž a hádal se s davem dole: „A já vám říkám, že tihle sloni zasněžené hory přejít nesvedou. Jsou zvyklí na teplé podnebí a v chladném počasí nepřežijí. Navíc si neumím představit, kde tam vezmete ty tuny a tuny potravy, abyste slony nakrmili. Navrhuji proto, abychom ze slonů sejmuli náklad a přeložili ho na koně, kteří z té oblasti pocházejí. To je jediný způsob jak se dostat na druhou stranu.“

Vřava pokračovala ve stylu hokynářek na rybím trhu. Všichni se hádali, rozhazovali rukama, ale muž na slonu si nakonec přece jen prosadil svou. Náklad byl slonům odebrán a byli shromážděni všichni koně z celého okolí navzdory protestům zemědělců, jimž patřili.

Nerozuměl jsem pochopitelně ani slovu z toho, co říkali, ale zvláštní zařízení, které mi láma Mingjur Tundrup přiložil na hlavu, umožňovalo pochopit vše, co bylo řečeno přímou cestou a ne prostřednictvím slov zachycených nejprve sluchem. Tak jsem dokázal porozumět všemu do těch nejmenších podrobností.

Konečně se početná kavalkáda dala do pohybu a na koně nasedly i ženy. Lidé si většinou neuvědomují, že ženy jsou ve skutečnosti silnější nežli muži, ale zde se zřejmě stavěly slabými, protože muži si naložili břemena na záda sami a ženy posadili do sedla. Kavalkáda se vydala vzhůru po horské stezce a jak stoupala stále výš a výš, začalo být naprosto jasné, že sloni by na uzoučkých skalnatých

cestičkách neměli nejmenší šanci. A když se tažení dostalo až do míst zapadlých sněhem, i koně bylo nutno táhnout silou.

Pak láma Mingjur Tundrup přeskočil několik staletí, a když se posléze rozvířené obrazy ustálily, spatřili jsme, že se před námi probíhá bitva. Nevěděli jsme, kde se odehrává, ale bylo zjevné, že je to boj velmi krvavý. Protivníka nestačilo proklát mečem. Vítěz vždy oběti ještě usekl hlavu a odhodil na velkou hromadu. Chvíli jsme hleděli, jak se ti muži navzájem pobíjejí pod vlajícími korouhvemi a za drsného řevu. Při krajích bitevního pole vyhlížely ženy z nahrubo slátaných stanů. Příliš jim nezáleželo na tom, která strana tu bitvu vyhraje, neboť tak či tak je čekal tentýž úděl. Dívaly se, mám dojem, z čiré zvědavosti, stejně jako my.

Láma se opět dotkl ovládacího pultu a svět se rozběhl rychleji. Čas od času ho zas zpomalil a mně se zdálo až neuvěřitelné, že skoro pokaždé bylo vidět probíhající válku. Posunuli jsme se tedy v časoprostoru o další úsek, až jsme se dostali do doby takzvaných křižáckých válek, o nichž mi láma už dříve vyprávěl. Tehdy bývalo zvykem, že se šlechtici vydávali do ciziny na válečné výpravy proti Saracénům. Ti byli mírumilovným a kulturně vyspělým národem, ale na druhou stranu byli odhodláni svou domovinu bránit, a proto leckterý šlechtický rod vymřel na bitevním poli.

Pak náhle bitva ustala. Vypadalo to, jako by obě strany byly zároveň vítězi i poraženými, neboť se promíchaly, a poté se vetřelci – křižáci stáhli na jednu stranu bitevního pole a Saracénové na druhou, kde na ně čekaly ženy.

Ranění a umírající byli necháni na pospas svému osudu, neboť se jim stejně nedalo nijak pomoci. Neexistovalo žádné lékařské ošetření, a pokud se tedy přihodilo, že někdo utrpěl těžké zranění, často požádal druhy, aby mu utrpení ukrátili. Ti plnili jeho přání tak, že mu do ruky vsunuli dýku a pak se vzdálili. Pokud bojovník skutečně chtěl svým dnům učinit konec, vrazil si dýku prostě do srdce.

Shlédli jsme také průběh burské války, kde obě strany byly naprosto přesvědčeny o spravedlnosti svého počínání. Búrové měli v oblibě mířit na zvláštní terč, jímž nebylo ani srdce, ba ani žaludek, ale místo ještě o trochu níže. Když se jim tímto způsobem protivníka podařilo zasáhnout a zraněnému se nějak přece jen podařilo vrátit se domů, své manželce už jako muž nebyl k ničemu. Tohle mi bylo vysvětleno přidušeným hlasem.

A obrazy běžely dál, až jsme se opět zastavili u další kruté války, která vypadala, jako by zachvátila celý svět. Lidé všech barev byli ve zbraní a bojovali. Bylo vidět i velká děla na kolech a ve vzduchu se vznášely na lanech uvázané ohromné koule, o nichž dnes už vím, že se jmenují balóny. Vznášely se velmi vysoko, aby člověk v koši pod balónem připevněném mohl přehlédnout nepřátelské linie a dokázal určit, k jakému výpadu se protivník chystá či jak by se na něj mělo zaútočit. Potom jsme spatřili přelétávat vzduchem několik hlučných strojů, které po balónech začaly střílet, až se v plamenech zřítily k zemi.

Z půdy kolem se stala jedna bezútěšná bažina z bláta a krve posetá kusy lidských těl. Bylo vidět i mrtvoly zachycené na ostnatých drátech a sem tam slyšet

křaplavý zvuk. To vzduchem prolétly jakési veliké hroudy. Jakmile dopadly na zem, vybuchovaly ničíce nepřítele i okolí.

Dotykem páčky se scéna opět změnila. Před sebou jsme viděli moře a pod sebou malinké tečky v takové dálce, že se opravdu podobaly jen pouhým puntíkům. Láma Mingjur Tundrup však na ně zaostřil, takže jsme zjistili, že se jedná o obrovská plavidla vybavená dlouhými kovovými rourami pohybujícími se sem tam a plivajícími rozměrné nálože, které doletěly až na vzdálenost 30 i 40 kilometrů, kde zasáhly protivníkovu flotilu. Viděli jsme jednu takovou bitevní loď, která zřejmě dostala zásah do skladu s výzbrojí, protože jsme zahlédli, jak střela dopadla na palubu a pak se nás zmocnil pocit, že vybuchl celý svět. Loď se naklonila ke straně a rozletěla se na tisíc kusů. Kusy kovu i kusy lidských těl létaly na všechny strany. Při tom, jak všude prýštila krev, to vypadalo, jako by se celé to místo ocitlo v rudé mlze.

Nakonec se zřejmě dospělo k nějaké formě smíru, protože vojáci na sebe přestali střílet. Z našeho pozorovacího stanoviště jsme náhle spatřili, jak jeden muž pokradmu vytahuje zbraň a střílí s ní po důstojníkovi – svém veliteli.

Láma Mingjur Tundrup rychle po sobě stiskl několik tlačítek a ocitli jsme se zpátky v období trojských válek. Šeptem jsem se ho zeptal: „Pane, nepřeskakujeme náhodou z epochy do epochy, aniž bychom postupovali podle časové posloupnosti?“

„To sice ano, ale já ti tohle všechno předvádím s určitým záměrem, Lobsangu. Podívej se!“ Trojský voják zničehožnic zvedl kopí a proklál jím svému veliteli srdce. „Tohle jsem ti chtěl ukázat, abys na vlastní oči viděl, že lidská povaha se nemění. Člověk má sklony opakovat stále tytéž činy. Jako příklad si vezmi člověka, jenž svého velitele zastřelí, a když se pak znovu narodí do dalšího života, je docela možné, že tentýž čin provede znovu. Snažím se ukázat ti, jak jisté věci fungují, Lobsangu, ač se to hodně liší od výuky dějepisu podle učebnic, které jsou velice často poplatné směrnicím politických vůdců dané doby.“

Seděli jsme dál na lavici a láma nás vylaďoval na mnoho všelijakých scén, mezi nimiž byl občas i časový odstup až šesti set let, což skýtalo možnost si udělat představu o tom, jak si politici doopravdy počínali. Viděli jsme říše rodit se v důsledku těch nejprohnanějších velezrad a ze stejných příčin se zase hroutit.

Potom se láma najednou ozval: „Tak, Lobsangu, a teď letmo nahlédneme do budoucnosti.“ Zeměkoule potemněla, rozzářila se světlem a znovu se zahalila tmou, načež se objevily obrazy vskutku podivné. Uviděli jsme parník obrovský jako město. Poháněn parou se hnal jako královna moří, avšak z ničeho nic se ozvalo srdcervoucí zaskřípění, jak byl parník pod hladinou rozražen špičkou mohutného ledovce.

Loď se pozvolna začala potápět. Rozpoutala se vlna paniky. Mnoha lidem se podařilo dostat se do záchranných člunů, ale jiní začali sklouzávat do moře, jak se loď postupně nakláněla. Na palubě ještě nějakou dobu hrál orchestr, aby odvrátil paniku, a vydržel tam hrát až do okamžiku, kdy celá loď se strašným zabubláním zmizela ve vlnách. Ještě dlouho poté k hladině stoupaly mohutné vzduchové bubliny a rozlitý olej. Postupně se na ní začaly vynořovat i další pochmurné

předměty. Ve vlnách se zmítala mrtvolka dítěte a dámská kabelka. „Tohle je, Lobsangu, další záležitost stojící mimo chronologickou posloupnost. Měla být v pořadí před válkou, kterou jsme shlédli právě před chvílí. Ale to nevadí. Můžeš zběžně prolistovat nějakou obrázkovou knížku a poučit se z ní tak, jako se poučí jiný, který ji přečte stránku po stránce od A až do Z. Snažím se ti prostě něco vštípit."

Nadešel úsvit. Paprsky prvního ranního slunce se rudě zaleskly na špičkách ledovců, a tato záře se postupně šířila dolů, jak slunce stoupalo výš. A jak se sluneční světlo rozlévalo stále víc po kraji, ztrácelo nachový odstín, až se nakonec proměnilo v normální, běžné denní světlo.

Mořská hladina byla poseta neuvěřitelnou sbírkou předmětů. Rozbité židle, všelijaké balíčky a pochopitelně všudypřítomné mrtvoly, bledé a jakoby z vosku. Byli tam muži, lépe řečeno jejich ostatky ve večerních oblecích a byli tam rovněž i ženy, lépe řečeno jejich ostatky a také ve večerních oblecích či spíše večerních »svlecích«.

A tak jsme tuto scénu pozorovali dlouho, ale žádné záchranné čluny se odnikud neobjevovaly, až láma Mingjur Tundrup promluvil: „Pojď, Lobsangu, už se pohneme o kousek dál. Nemá smysl prodlévat tady dál, když stejně nemůžeme nijak pomoci." Natáhl ruku k tlačítkům, přesněji pak k jednomu otáčivému knoflíku umístěnému na konci nevelké destičky a zeměkoule se hned začala otáčet rychleji. Denní světlo – tma – tma – denní světlo – a tak dále, až se pohyb zas přibrzdil. Ocitli jsme se v místě zvaném Anglie a můj učitel mi přeložil několik názvů. Piccadilly, Erosova socha a všelijaké další, načež se zastavil přímo před prodavačem novin (pro toho člověka jsme byli pochopitelně zcela neviditelní, protože jsme se pohybovali v odlišném časovém pásmu). To, na co jsme hleděli, se mělo teprve stát, protože jsme letmo nahlíželi do budoucnosti. Psal se začátek století, zatímco scény, jež před námi probíhaly, patřily někam do roku 1939 až 1940. Nepodařilo se mi přesný letopočet zřetelně rozlišit, ale to nevadí. Všude tam byla spousta velikých plakátů. Láma mi z nich četl. Bylo to o jakémsi Nevillu Chamberlainovi, který se s deštníkem vypravil do Berlína. A pak jsme vklouzli do místa, jež láma označil jako biograf, kde se promítají filmové aktuality. Na plátně jsme tam spatřili vojáky se sveřepým výrazem, v ocelových přilbách a v plné zbroji. Pochodovali tím nejpodivnějším způsobem, podle slov lámy vojenským parádním krokem, používaným hojně v německé armádě. Potom se scéna na plátně biografu změnila, a my jsme viděli hladovějící lidi kdesi úplně jinde, kteří hladem a zimou doslova padali mrtví k zemi.

Potom jsme se vrátili opět na ulici a přeskočili pár dní. V tomto bodě láma běh děje na chvíli zastavil, abychom nabrali dech, protože přeskakovat sem tam z jednoho kouta světa do druhého a ještě se přitom pohybovat v různých časových obdobích, bylo konec konců velice rušivé a vyčerpávající, a to především pro mě, malého chlapce, jenž v životě ještě dosud nikdy hranice své země a v životě ani neviděl takové věci jako třeba předměty na kolech. Ano, působilo mi to opravdu určité rozčilení.

Obrátil jsem se na lámu Mingjura Tundrupa s otázkou: „Pane, co se týče té

Patry, víte, nikdy jsem o tom místě dosud ani neslyšel. Dokonce ani žádný učitel se o ní nikdy nezmínil. Učí nás, že až opustíme tento pozemský život, projdeme přechodným obdobím a dostaneme se do astrálního světa, kde budeme žít tak dlouho, dokud nepocítíme nutkání vrátit se zpátky na Zem nebo na nějaký jiný svět, a sice v novém těle. Nikdy však o žádné Patře nepadlo ani slovo a to mě docela mate."

„Můj milý Lobsangu, existuje nepřeberně věcí, o nichž jsi doposud neslyšel, ale uslyšíš. Patra je druh světa. Je nadřazený jak světu tomuto, tak i astrálnímu. Je to svět, kam přicházejí lidé se zvláštními ctnostmi a nebo takoví, kteří vykonali pro bližní mnoho a mnoho dobra. Nemluví se o něm, protože by to mohlo odrazovat. Za případné budoucí obyvatele Patry jsou vybráni mnozí, ale často pak takový člověk na poslední chvíli projeví nějakou slabost či scestné uvažování, čímž šanci dostat se do Patry ztrácí."

„Ty a já, Lobsangu, se tam ale dostaneme zcela určitě, hned jak pozemský život opustíme. Tím to však nekončí, protože tam budeme žít určitou dobu, načež se přestěhujeme na místo ještě vyšší. Patra je určena například lidem, kteří zasvětili život výzkumu ve prospěch lidstva a zvířat, pozor – ne pouze lidí, ale i ve prospěch zvířecí říše. I zvířata jsou totiž obdařena duší a v duchovním vývoji pokroky činí a nebo nečiní – přesně tak jako lidé. Lidé se totiž příliš často domnívají, že právě oni jsou pány tvorstva a zvířata že tu jsou jen proto, aby uspokojovala lidské potřeby. Většího omylu by se už snad dopustit nemohli!"

„Víte, pane, ukazoval jste mi, jak vypadá válka, zvláště pak taková, která se vleče několik let. Já bych teď ale rád viděl, jak to dopadlo, jak válka skončila a co bylo dál."

„Dobře," odvětil láma, „podíváme se do doby těsně před koncem války." Odvrátil se, nahlédl do knihy obsahující jakési údaje, načež seřídil ovládání řídící desky a napodobenina našeho světa se opět probrala k životu, znovu se zalila spoustou světla. Spatřili jsme venkovskou oblast úplně v troskách, přes kterou vedly koleje. Pohybovaly se po nich určité stroje naložené zbožím či cestujícími. Vypadaly jako velice ozdobné bedny na kolech. Po stranách byly prosklené a všude kolem hlídkovaly ozbrojené stráže. Pak jsme viděli sloužící prostírat stoly bílými ubrusy a snímat z rozličných kusů nábytku přikrývky proti prachu.

Potom se na chvilku všechno uklidnilo a já jsem toho krátkého bezvládí využil, abych se odskočil přesvědčit, že ve mně příroda stále funguje jaksepatří. Když jsem se o pár minut později vrátil, uzřel jsem početnou skupinu lidí. V první chvíli jsem myslel, že jsou oděni v maškarních kostýmech, ale pak jsem si uvědomil, že to jsou nějací generálové a admirálové. Zřejmě to byli zástupci všech zemí, které se války zúčastnily. Jedna skupina lidí se totiž nebavila s ostatními. Nakonec byli všichni rozsazeni kolem stolů uvnitř té krabice, jež byla bezpochyby nějakým dopravním prostředkem.

Zíral jsem na ně, protože nic podobného jsem v životě dosud neviděl. Všichni ti hlavní představitelé byli totiž okrášleni medailemi a měli jich na sobě celé řady. Některým dokonce visely kolem krku stužky a na nich další medaile. Okamžitě jsem poznal, že to jsou vysocí vládní činitelé, kteří se snaží na svoji protistranu

udělat dojem váhou kovu rozmístěného po hrudi a počtem stužek uvázaných kolem krku. Docela mě překvapilo, že vůbec jeden slyší, co říká druhý, navzdory nepřetržitému řinčení té bižuterie, která jim zdobila hruď. Začalo mohutné šermování rukama, poslíčkové měli co dělat s přenášením poznámek od jednoho muže k druhému, a to dokonce i do dalších oddělení tohoto vozidla. Do této chvíle jsem pochopitelně vlak ještě nikdy neviděl a ani spousta dalších věcí mi tehdy nic neříkala. Konečně sestavili jakési prohlášení, které si poslali kolem dokola a každý se na něj podepsal. Bylo pozoruhodné, kolik se tam sešlo rozdílných druhů podpisů podle odlišných rukopisů jednotlivých účastníků. Stejně to shromáždění na mě dělalo celkový dojem, že jedna strana stojí za osmnáct a druhá za dvacet bez dvou!

„Tak toto se, Lobsangu, teprve stane. Tahle příšerná válka se potáhne několik let a ty teď sleduješ, jak bylo navrženo a vyhlášeno příměří, podle něhož se má každá strana stáhnout zpět na vlastní území a pokusit se své zničené hospodářství postavit znovu na nohy."

Díval jsem se a zmocňoval se mě úžas, neboť nikde tam nebyla patrná žádná radost. Každý se naopak tvářil zachmuřeně a nikde ani stopa potěšení, že boje končí. Ze všech přítomných naopak čišela nenávist, skutečná smrtelná nenávist. Zachytil jsem myšlenkové pocity jedné strany ve smyslu: „No dobrá, tentokrát jste vyhráli vy, ale jen počkejte, my vám to příště ukážeme!"

Láma Mingjur Tundrup prodléval v tomto časovém úseku, a tak jsme viděli vojáky, námořníky i piloty stále ještě bojovat, než nenastala smluvená hodina stanoveného dne. Stále ještě válku protahovali dál a když konečně odbila ona jedenáctá hodina, na obou stranách ztráty na životech ještě značně vzrostly. Pak jsme spatřili mírumilovně vyhlížející letadlo označené červenomodrobílými kruhy vracet se na svou domovskou základnu. Bylo už pět minut po jedenácté, když se z oblaků náhle vynořila bojová stíhačka, jež vypadala opravdu výhružně. S burácením se skrz mraky snesla níž a přilepila se za červenomodrobílé letadlo, načež pilot stiskl tlačítko na palubní desce a ze zbraní vytryskla sprška čehosi. Červenomodrobílé letadlo vzplálo. Střemhlav se v plamenech zřítilo k zemi a následovala už jenom závěrečná rána a výbuch. Tím byla vražda dokonána, neboť se jednalo skutečně o vraždu, protože válka v tu chvíli už byla skončená.

Dál jsme viděli na moři obrovská plavidla naložená vojskem vracejícím se do vlasti. Lodě byly natolik přeplněné, že někteří muži byli nuceni ustlat si na palubě, jiní zas přespávali v záchranných člunech. Celá ta flotila mířila do rozlehlé země, jejíž politický záměr jsem nedokázal pochopit, protože zpočátku prodávala zbraně oběma stranám. Přestala, teprve když do války vstoupila i ona sama, a musela pak bojovat proti svým vlastním zbraním. V duchu jsem si pomyslel, že takové počínání je vrchol šílenství.

Jak obrovské lodě vplouvaly do přístavu, podlehli všichni divokému vzrušení. Papírové ozdoby poletovaly ve větru sem tam jako fábory, troubily klaksony aut, houkaly lodě a všude kolem se překřikovaly kapely. Vřava, jež přístav ovládla, byla nepopsatelná.

Později jsme spatřili muže, který budil dojem, že je jedním z vůdců vítězných sil, jak jede širokou ulicí, po jejíchž stranách se tyčily obrovské budovy. Ze všech

pater domů se k zemi snášely papírové konfety, vlály stuhy a létaly všelijaké další druhy těchto ozdob. Řada lidí se zaujetím dula do jakéhosi nástroje, který však jenom stěží šlo nazvat hudební. Celé to dění vypadalo jako veliká oslava, protože nyní se dalo i začít s velkým ziskem prodávat zbraně obhospodařované bývalou vládou jiným zemím, převážně malým, které se chtěly pustit do války s nějakým sousedem.

Scény tento svět charakterizující byly opravdu bezútěšnost sama. Vojáci, námořníci i letci se sice vrátili do vlasti coby vítězové, alespoň tak se to jevilo jim, ale teď bylo třeba nějak si vydělat na živobytí. Nezaměstnanost postihla na miliony lidí. Nebyly peníze a mnozí z nich byli nuceni se postavit do fronty a jednou za den si vystát talíř polévky ve výdejně pro chudé. Tam dostali plechovku odporné břečky, kterou si odnesli domů, aby se o ni podělili s rodinou.

Perspektivy byly opravdu chmurné. Viděl jsem, jak v jedné zemi, otrhané lidské trosky, které už byly u konce sil, bloumaly po chodnících sem tam a očima ohledávaly prostor, kde chodník navazoval na silnici, jestli tam nezapadla nějaká kůrka, nebo nedopalek, prostě úplně cokoliv. Sem tam se některý zastavil a opřel o telegrafní sloup, o nároží s poutači či třeba o pouliční lampu a pak se skácel k zemi a zůstal ležet někde u kanálu mrtvý hladem a ze *ztráty* naděje. Kolemjdoucí místo aby pocítili lítost, byli rádi, že lidé umírají. Časem se tak určitě objeví dostatek volných pracovních míst… Ale nic takového se nedělo, výdejen pro chudé naopak přibývalo a po městě se pohybovala řada uniformovaných zřízenců, sbírajících mrtvé a nakládajících je na vůz, aby byli odvezeni k pohřbení nebo ke kremaci.

Prošli jsme nejrůznějšími scénami zahrnujícími časové období řady roků a pak jsme si všimli, že v jedné zemi zase chystají válku a byla to ta zem, která ji minule prohrála. Konaly se tam mohutné přípravy, v činnosti byla různá mládežnická hnutí a tak podobně. Probíhal u nich letecký výcvik pomocí velkého množství malých letadel, o nichž se tvrdilo, že jsou určena k rekreaci.

Spatřili jsme velice legračního mužíka s drobným knírkem a bledýma vyvalenýma očima. Kdekoliv se objevil a začal okázale řečnit, rychle se kolem něj shromáždil dav. Takové věci se děly po celém světě a v mnoha případech země vstupovaly do války. Nakonec se rozpoutala válka opravdu veliká, do níž se zapletla většina světa.

„Pane," ozval jsem se, „já prostě nechápu, jak dokážete vyčarovat obraz situací, které se ještě nestaly."

Láma na mě pohlédl a potom upřel zrak na stroj připravený nabídnout další obrazy.

„Ale jdi, Lobsangu, ve skutečnosti na tom není nic tak složitého. Vezmeš-li skupinu lidí, můžeš se vsadit oč chceš, že se v určitých situacích zachovají všichni stejně. Bude-li ženu pronásledovat nějaký muž, dá se na útěk určitým směrem a schová se. Stane-li se totéž podruhé a potom i potřetí, její cestička už bude vyšlapaná a můžeš si být jistý, že až se bude stejná věc opakovat počtvrté, žena zamíří rovnou do svojí skrýše a násilník bude rychle chycen."

„Ale, pane, přece jen pořád nechápu, jak je možné vytvořit podobu věcí, jež

dosud nevznikly.“

„Naneštěstí ještě nejsi, Lobsangu, dost velký na to, abys dokázal patřičné vysvětlení pochopit, ale ve zkratce se o to pokusím: podobné věci se dějí ve větším měřítku ve čtyřrozměrném světě, přičemž sem k nám do trojrozměrného světa jako by doléhala jenom ozvěna těchto událostí. Někteří lidé mezi námi však mají schopnost dohlédnout hodně dopředu a přesně určit, co se stane. Já jsem jedním z těch, kteří jsou označováni za velice citlivé jasnovidce a telepatiky, ačkoliv ty mě mnohonásobně překonáš, protože jsi k tomu začal být veden téměř ještě dřív nežli ses narodil. Měl jsi pocit, že k tobě rodina byla přehnaně přísná. Ano, byli velice tvrdí, ale bylo to na pokyn bohů. Byl ti svěřen zvláštní úkol, a abys ho mohl splnit, bylo nutné tě naučit všemu, co ti může být užitečné. Až budeš starší, pochopíš učení o paměťových stopách a různých dimenzích a dalších podobných jevech. Včera jsem ti vyprávěl o tom, že když člověk překročí určitou pomyslnou čáru na zeměkouli, zjistí, že se ocitl v jiném dni. To je pochopitelně záležitost zcela umělá, stanovená proto, aby jednotlivé země mezi sebou mohly obchodovat. Proto mají tento uměle vytvořený systém, kde se čas podle určeného schématu mezi zeměmi liší.“

„Ještě jeden postřeh ti zatím, Lobsangu, uniká, a sice skutečnost, že scény, které jsi právě shlédl a o nichž tu diskutujeme, se nepřihodí dříve než za přibližně padesát let.“

„Ano, teď jak to říkáte, pane, si uvědomuji, že je to skutečně ohromující, protože v tu chvíli to vypadalo zcela přirozeně. Máte však pravdu, že určité věci z těchto scén nedokážeme naší vědou vytvořit. Musí proto jít o něco, co se stane až v budoucnu.“

Láma vážně pokýval hlavou a dodal: „Ano, v roce 1930 či 1940 nebo někdy v tomto mezidobí, vypukne druhá světová válka a zachvátí téměř celou zeměkouli. Některé země budou úplně zničeny a ty státy, jež válku vyhrají, ve skutečnosti mír ztratí, zatímco ty poražené ho naopak získají. Neumím ti povědět, kdy přesně ta válka začne, ale není to nijak podstatné, protože na tom stejně nic nezměníme. Mělo by se to ale stát někdy kolem roku 1939, což je ještě pěknou řádku let před námi.

A po té válce – po druhé světové – budou stále přetrvávat šarvátky omezeného rozsahu, bude se hojně stávkovat a po řadu let budou odborové svazy usilovat o uchvácení stále větší a větší moci a o stále výraznější vládu nad jednotlivými zeměmi.

Bohužel někdy okolo roku 1985 se přihodí něco divného, co nastolí podmínky pro pozdější vypuknutí třetí světové války. Ta válka bude vedena mezi lidmi všech národností a barev a přivodí nástup snědé rasy. Znásilnění je bezpochyby strašlivá věc. Když černoch znásilní bělošku, narodí se dítě barvy zcela odlišné. Bude snědé a odtud povstane snědá rasa. Na této planetě je žádoucí dosáhnout u lidí jednotné barvy kůže. Je to jedna z podmínek nutných k nastolení trvalejšího míru.“

„Nemůžeme určit úplně přesně, kdy k tomu dojde. Nelze to stanovit přesně na den, hodinu a minutu, jak se někteří pošetilci domnívají. Můžeme ale prohlásit, že zhruba kolem roku 2000 se ve vesmíru stejně tak jakona této planetě rozproudí

rušná činnost. Po sveřepých bojích bude válka ukončena za přispění lidí z vnějšího vesmíru, kteří budou proti tomu, aby tu ještě dál přetrvával komunismus.“

„Teď už je ale čas se podívat, zdali už mám nohy v pořádku natolik, abych dokázal jít a sestoupit po horském svahu dolů, protože se musíme vrátit do Potaly.“

Prohlédli jsme všechny přístroje, jež jsme použili, a přesvědčili se, že jsou čisté a že je zanecháváme v tom nejlepším možném stavu. Pak jsme se přesvědčili, že veškeré vypínače řádně fungují, oba jsme si oblékli nové roucho, lépe řečeno »nové« roucho staré asi tak milion roků, které bylo z nádherné látky. Kdyby nás někdo byl pozoroval, když jsme se probírali šatstvem a hledali něco, co by nám obzvlášť padlo a uspokojilo tu trochu marnivosti, která v nás dosud přebývala, museli bychom mu připadat jako dvě staré pradleny. Konečně jsme byli spokojeni. Já jsem byl opět oděný jako mnich, zatímco láma Mingjur Tundrup měl na sobě roucho skutečně vysokého řádu. V nitru jsem ale věděl, že má právo na řád ještě mnohem vyšší.

Navrch jsme si oblékli ještě další hodně volné roucho, abychom si při sestupu po horském svahu uchránili nový oděv, který jsme měli na těle.

Najedli jsme se a napili a pak jsme vykročili.

„Pane,“ zvolal jsem, „jak vlastně zamaskujeme vchod?“

„Lobsangu, nikdy nepochybuj o vyšších silách. Už je zařízeno, že až odsud vyjdeme, spustí se za námi stěna z masivního kamene silnější než metr a ta vchod uzavře, přičemž zároveň po něm zvenčí zahladí všechny stopy. Proto se, až budeme vycházet, musíme chytnout za ruce a pospíšit si, abychom byli venku dřív, než se ta ohromná skalní deska zasune na místo a zapečetí toto tajemství, aby nemohlo Číňanům padnout do rukou. Vždyť jak jsem ti řekl, obsadí naši zem a Tibet jako takový přestane existovat. Dál však bude žít Tibet tajný – obývaný těmi nejmoudřejšími mudrci, kteří se uchýlí do jeskyní a podzemních skrýší, jako je tato. A budou to oni, kdo poskytnou učení mužům a ženám nové generace, jež přijde později a této planetě navrátí mír.“

Vešli jsme do spojovací chodby a záhy před sebou spatřili čtvercový výřez světla. Přidali jsme do kroku, jak nejvíc to šlo, až jsme vyrazili ven na otevřené prostranství. Láskyplně jsem pohlédl dolů na Potalu a Čokpori a potom na příkře se svažující sestup dolů a vážně jsem zapochyboval, že tu cestu zdoláme.

V tom okamžiku se všechno kolem strašlivě otřáslo, jako by nastával konec světa. Kamenná brána za námi zapadla a my jsme sotva dokázali uvěřit vlastním očím. Po nějakém otvoru nezbylo ani stopy – žádná stopa po nějaké pěšince. Jakoby se toto dobrodružství nebylo nikdy ani přihodilo. A tak jsme začali sestupovat po horském svahu a já se přitom díval na svého učitele a myslel na to, jak má zahynout zrádnýma rukama čínských komunistů. Potom jsem začal přemýšlet o smrti vlastní, k níž má dojít v nějaké cizí zemi. Nakonec se však láma Mingjur Tundrup a já opět sejdeme v posvátné Patře.

Doslov

Tímto končí další pravdivý příběh a mně už nezbývá víc, než na nemocničním lůžku vyčkat, až se má stříbrná šňůra přetrhne a rozbije se můj zlatý pohár, abych mohl odejít do své duchovní domoviny – do Patry.

Je tolik dalších věcí, které bych byl mohl vykonat. Byl bych například rád promluvil o Tibetu ke Společnosti národů, či jak se dnes toto shromáždění nazývá. Zabránila tomu však přílišná žárlivost a zášť. Ve svízelné pozici se ocitl i dalajláma, který se nemohl vzepřít přání těch, od nichž přijímal pomoc.

Mohl jsem toho napsat víc o Tibetu, ale opět se tomu do cesty postavila závist a prolhané články. Sdělovací prostředky se navíc od samého začátku pídily po něčem otřesném, šokujícím či »zkaženém«, čím se ostatně obírají dennodenně.

Převtělování je skutečné. Je to životní pravda a kdysi to bývala velká věda. Je to, jako když člověk cestuje letadlem k cíli a jakmile přistane a vystoupí, zjistí, že na něj čeká auto. Stejně tak vchází velký duch do lidského těla, aby mohl vykonat úkol mu svěřený.

Tyto knihy – knihy, které jsem napsal, jsou pravdivé, naprosto pravdivé, a máte-li pocit, že tento titul zavání vědecko-fantastickým románem, mýlíte se. Vědecké prvky v něm obsažené mohly být mnohonásobně hojnější, kdyby se dalo předpokládat, že o ně vědci projeví zájem. Co se však fikce týče – žádná v nich není, žádná »básnická licence«

A tak znovu uléhám na polštář starého nemocničního lůžka a očekávám úlevu od dlouhé hrůzné noci, jakou je »život« na tomto světě. Kdo mě obdařil soucitem a radostí, byly mé kočky, a já je miluji víc než kteréhokoliv člověka.

Pár posledních slov na závěr. Už se dokonce vyskytli i lidé, kteří se pokusili »na mně vydělat«. Začali šířit zvěsti, že už jsem po smrti a že jsem jim »z druhé strany« dal pokyn uspořádat korespondenční kurs, který (z onoho světa) povedu. Domlouvat že se budeme pomocí destiček ou-ija… Tak abyste věděli, jde o vyložený podvod, ba co víc, používání této pomůcky může v některých případech vést i k tomu, že člověka posednou zlé a škodolibé bytosti.

Tak ať vás ochraňují dobří duchové.

KONEC

T. Lobsang Rampa
TIBETSKÁ SÁGA.

Z anglického originálu *Tibetan Sage* přeložila Jitka Badoučková. Ilustrace Zdenka Krejčová. Typografická úprava a obálka s použitím autorčiny kresby Vladislav Zadrobílek. Sazbu programem TeX připravil Karel Horák. Vytiskl Prager I. G., Radlická 2, Praha 5. Vydání první. Praha 1999.